

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

Ἡ τοτ

ἩΡΟΔΟΤΟΤ ⁵¹⁰⁻⁴¹⁰
ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΕΩΣ ^{AI}
ΙΣΤΟΡΙΑ.

HERODOTI
HALICARNASSENSIS
HISTORIA.

EX EDITIONE JACOBI GRONOVII,

TOMIS NOVEM.

COELATUMQUE NOVEM MUSIS OPUS. HOR.

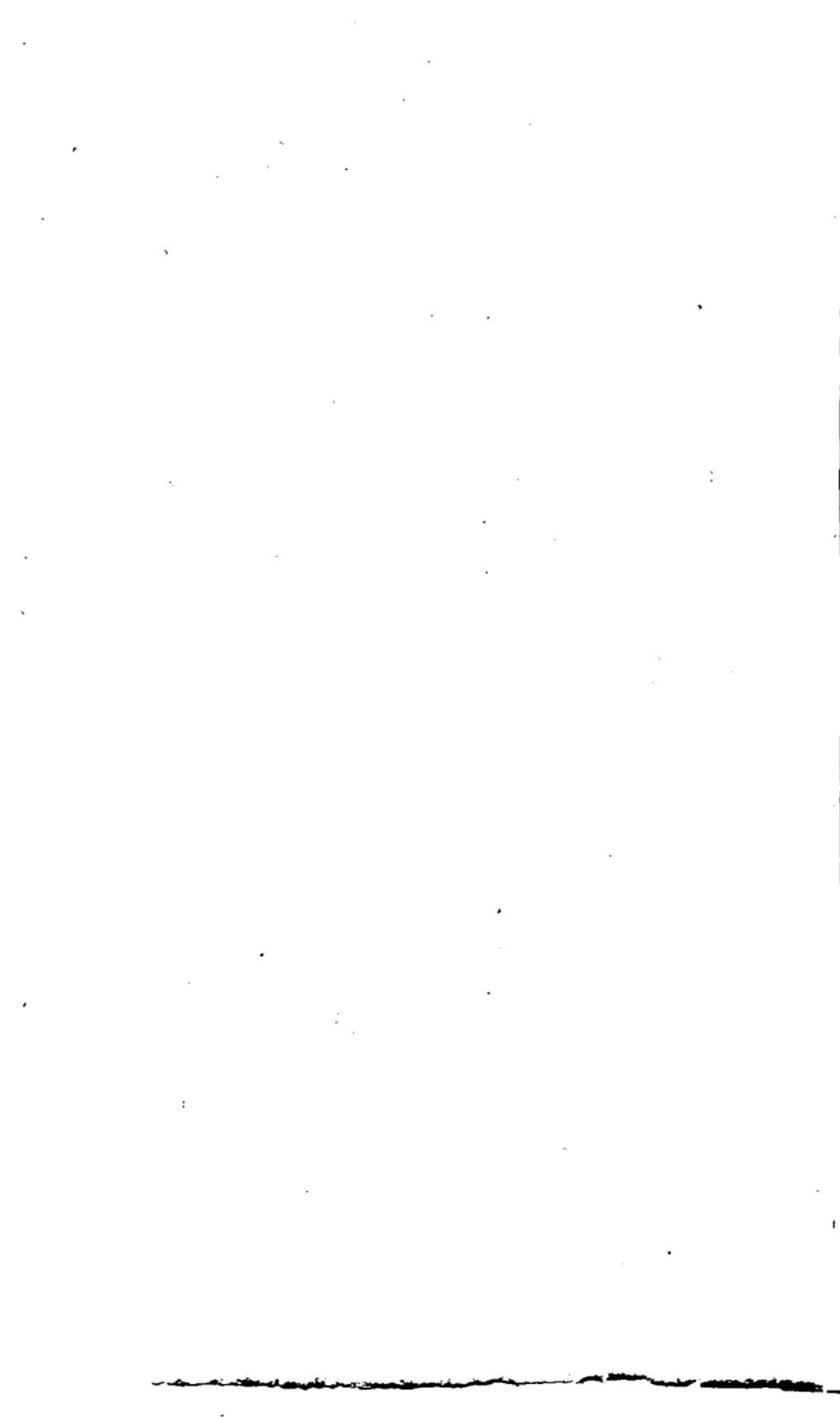
ADJECTUS EST, EX EADEM EDITIONE, LIBER DE
VITA HOMERI; VULGO SED FALSO, ADSCRIPTUS
HERODOTO.

TOM. V.

GLASGUAE:
IN AEDIBUS ACADEMICIS.
EXCUDEBANT ROBERTUS ET ANDREAS FOULKE
ACADEMIAE TYPOGRAPHI

M DCC LXI.

ΤΑΝΤΟΥ

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΠΕΜΠΤΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ.

HERODOTI

HISTORIARUM

LIBER QUINTUS,

QUI INSCRIBITUR

TERPSICHORE.

TOM. V.

A

H E R O D O T I
H I S T O R I A R U M
L I B E R Q U I N T U S ,
Q U I I N S C R I B I T U R
T E R P S I C H O R E .

AT Perse qui in Europa sub Megabazo
relicti a Dario erant, primos ex Helle-
spontis Perinthios, Dario parere recusan-
tes, subegerunt, antea quoque a Paeoni-
bus male affectos. Siquidem a Strymone
Paeones, admoniti divino responso ut bel-
lum Perinthiis inferrent: et si quidem a
Perinthiis ex adverso confidentibus pro-
vocarentur, nominatim compellantibus,
eos invaderent; sin minus, ab invadendo
abstinerent; ita fecerunt. Enimvero con-
fidentibus Perinthiis e regione Paeonum

ΤΑΝΤΟΓ

ΗΡΟΔΟΤΟΤ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΠΕΜΠΤΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ.

ΟΙ δὲ ἐν τῇ Εὐφώπῃ τῶν Περσέων καταλειφθέντες ὑπὸ Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἥρχε, πρώτες μὲν Περινθίας Ἐλληνόποντίων, ὁ βελομένος ὑπηκόος εἶναι Δαρείου, κατεστρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ Παύλου τρυχέως. οἱ γαρ ὡν ἀπὸ Στρυμόνος Παύκες, χρύσαντος τῷ θεῷ σρατεύονται ἐπὶ Περινθίας, καὶ ἦν μὲν ἀντικατέχομενοι ἐπικαλέσανται σφεας οἱ Περίνθιοι, ὄνομασι βώσαντες, τοὺς δὲ ἐπιχειρέειν· ἦν δὲ μὴ ἐπιβάσσωνται, μὴ ἐπιχειρέειν· ἐποιεον οἱ Πάγιοις ταῦτα. ἀντικατίζομένων δὲ τῶν Περινθίων ἐν τῷ προαστείῳ, ἐνθαῦται

ἀπίστρομένων.

τα μουνομαχίη τριφασίη ἐκ προκλήσεος
ἐγένετο. καὶ γάρ ἀνδρα ἀνδρὶ καὶ ἵππων ἵπ-
πω συνέβαλλον, καὶ κύνα κύνι. νικώντων δὲ
τὰ δύο τῶν Περινθίων, ὡς ἐπαιώνιζον κε-
χαρηκότες, συνεβάλλοντο οἱ Πάιονες τὸ
χρηστήριον αὐτὸ τότε εἶναι. καὶ εἴπάν καὶ
παρὰ σφίσι αὐτοῖσι, ‘Νῦν ἀν εἴη ὁ χρησ-
τός ἐπιτελεόμενος ἦμν, νῦν ἦμέτερον τὸ
ἔργον.’ οὕτω τοῖσι Περινθίοισι πανισσα-
σι ἐπιχειρέασι οἱ Πάιονες, καὶ πολλάν τε
ἐκράτησαν, καὶ ἐλιπόν σφεων ὄλιγας.

β'. Τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παίονων πρότερον
γενόμενα, ὡδὲ ἐγένετο. τότε δὲ ἀνδρῶν ἀ-
γαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίης γινομένων τῶν
Περινθίων, οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Μεγάβαζος
ἐπεκράτησαν πλήθει. ὡς δὲ ἔχειρώθη ἡ
Πέρινθος, ἥλαυνε τὸν σρατὸν ὁ Μεγάβα-
ζος διὰ τῆς Θρηίκης, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν
ἔθνος τῶν ταύτη οἰκημένων ἦμερόμενος βα-
σιλέϊ. ταῦτα γάρ οἱ ἐντέταλο ἐκ Δα-
ρεία, Θρηίκην κατασρέφεσθαι.

[¶] προκλήσεος σφι ἴγενετο. [¶] βασιλεὺς Δαρείῳ. ταῦτα.

TERPSICHORE. V. — 5

in suburbanis, ibi singulare certamen triplex ex provocatione commissum est, viri cum viro, equi cum equo, canis cum cane. Et quum victores duobus certaminibus Perinthii prece gaudio paeana cantarent, tunc Paeones hoc ipsum esse responsum dei conjectantes, inter se dixerunt, 'Nunc oraculum dei perfectum est, nunc nostrum est opus.' Atque ita in Perinthios paeana canentes impetum fecerunt, egregieque vincentes ex illis paucos reliquere.

2. Sic ista quidem prius a Paeonibus gesta hunc in modum acciderant. Tunc autem Perinthii pro libertate strenue pugnantes, tamen multitudine a Persis et Megabazo superati sunt. Perintho capta, Megabazus per Thraciam arma circumferebat, omnes ejus urbes atque omnes nationes inibi viventes pacatas regi reddens. Hoc enim illi a Dario fuerat imperatum, ut Thraciam subigeret.

TERPSICHORE. V.

3. Gens Thracum, secundum Indos, omnium hominum maxima est: quae si aut unius imperio regeretur, aut idem sentiret, ut mea fert opinio, inexpugnabilis foret, et omnium gentium multo validissima: sed quia id nimis arduum illis est, et nulla ratione contingere potest, ideo imbecilles sunt. Habent autem multa nomina per singulas regiones singuli. Moribus tamen ac opinionibus consimilibus imbuti sunt, praeter Getas et Traufos, et qui supra Crestonaeos incolunt.

4. Ex quibus quae a Getis fiant qui se pro immortalibus gerunt, a me commemoratum est. Trausi vero in ceteris quidem omnibus idem quod Thrases, verum circa natalia suorum atque obitus hoc factitant: Edito puero, propinqui eum circumfidentes cum ploratione prosequuntur, ob ea mala quae necesse est illi, quod vitam ingressus sit, perpeti, humanas omnes calamitates recensentes; ho-

γ'. Θρηίκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι, μετά
γε Ινδῶν, πάντων ἀνθρώπων. εἰ δὲ ὑπ' ἐνὸς
ἄρχοιτο, ἡ Φρονέου^d καὶ τῶντο, ἀμαχόν
τ' ἄν εἴη, καὶ πολλῷ κράτισον πάντων ἔθ-
νέων, κατὰ γνώμην τὴν ἐμήν. ἀλλὰ γάρ
τῦτο ἀποφόν σφι καὶ ἀμήχανον μή κοτε ἐν
γένηται^e. εἰσὶ δὲ καὶ τῦτο αὐθενέες. γνό-
ματα δὲ πολλὰ ἔχονται κατὰ χώρας ἔκα-
στοι· νόμοισι δὲ ὅτοι παραπλησίοι πάν-
τες χρέωνται κατὰ πάντα, πλὴν Γετέων,
καὶ Τραυσῶν, καὶ τῶν κατύπερθε Κρητῶν
οὐκέποντων.

δ. Τυτέων δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀδε-
ιατιζοῦσι ποιεῖσι, εἰρηταί μαι· Τραυσοὶ
δὲ τὰ μὲν ἀλλα πάντα καὶ ταυτὰ τοῖσι
ἄλλοις Θρηῖς ἐπιτελέυσι, κατὰ δὲ τὸν
γινόμενόν σφι καὶ ἀπογινόμενον, ποιεῦσι τοι
άδε^f. τὸν μὲν γινόμενον περιτζέμενοι οἱ
προσήκοντες ὄλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ, ἐπεί
τε ἐγένετο, ἀναπλῆσαι κακά· ἀνοργεόμενοι
τὰ ἀνθρωπήια πάντα πάθεα· τὸν δὲ ἀπε-

^d φρονέστο. ^e ιγγινήσι. ^f ταῦτα bis.

8 ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ. Ε.

γινόμενον, παίζοντές τε καὶ ἥδομενοι, γῇ
καλύπτοσι, ἐπιλέγοντες ὅσων ἄκανθῶν ἔξα-
παλλαχθεῖσι, ἔσι ἐν πάσῃ εὐδαιμονίᾳ.

έ. Οἱ δὲ κατύπερθε Κρητῶναιών, ποι-
εῦσι τοιάδε^f. ἔχει γυναικας ἑκαστος πολ-
λάς· ἐπεὰν ὡν τις αὐτέων ἀποθάνη, κρίσις
γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν, καὶ Φίλων
σπεδαὶ οἰχυραὶ περὶ τῷδε, ἢ τις αὐτέων ἐφί-
λειο μάλιστα ὑπὸ τῷ ἀνδρός. Ηδί^g ἀν κριθῆ
καὶ τιμηθῆ, ἐγκωμιαδεῖσα ὑπό τε ἀνδρῶν
καὶ γυναικῶν, σφάζεται ἐς τὸν^e τάφον ὑπὸ
τῷ οἰκητούτῳ ἐώütῆς. σφαχθεῖσα δὲ, συν-
θάπτεται τῷ ἀνδρὶ. οἱ δὲ ἄλλαι συμφορὴν
μεγάλην ποιεῦνται. ὄνειδος γάρ σφι τοῦτο
μέγιστον γίνεται.

ς'. Τῶν δὲ δὴ ἄλλων Θρηίκων^f ἔσι ὅδε
νόμος· πωλεῦσι τὰ τέκνα ἐπ' ἔξαγωγῇ·
τὰς δὲ παρθένες^g θεοῖς Φυλάσσοσι, ἀλλ' ἔωσι
οἵσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μίσγεσθαι.
τὰς δὲ γυναικας οἰχυρῶς Φυλάσσοσι, καὶ
ἀνέονται τὰς γυναικας παρὰ τῶν γανέων

^f τάδε bis. ^g ίπτι τὸν.

minem autem fato functum, per lusum atque laetitiam terrae demandant, rescenentes quod malis liberatus in omni sit felicitate.

5. At qui supra Crestonaeos incolunt, ista agunt: Singuli plures uxores habent: quorum ubi quis decepsit, disceptatio magna fit inter uxores, acri amicorum circa hanc rem studio, quaenam dilecta fuerit a marito praecipue. Quae talis judicata est et hunc honorem adepta, ea a viris ac mulieribus exornata, in tumulo a suo propinquissimo maestatur, unaque cum viro humatur, ceteris uxoribus id sibi pro ingenti calamitate ducentibus. nam id eis summo dedecori datur.

6. Reliquis Thracibus hic mos est: Liberos sub conditione avehendi venundant. Virgines autem non asservant, sed quibus libuerit cum viris concubere sinnunt. at uxores asservant vehementer, easque magno aere a parentibus coemunt,

10 TERPSICHORE. V.

Punctam notis habere cutem, nobile judicatur: non habere notas, ignobile. Quidosum esse, pro honestissimo habetur: agricolam vero, pro contemptissimo. E bello atque rapto vivere, pulcherrimum. Atque hi quidem sunt eorum maxime insignes mores.

7. Deos autem hos colunt, Martem, Liberum, Dianam: sed reges, praeter populares alios, etiam Mercurium, cumque e dñs praeccipue: per quem solum jurant, a quo progenitos quoque se ajunt.

8. Optimatibus eorum tales sunt sepulturae: Prolatio triduum cadavere, macatisque omnis generis hostiis, convivantur, illudque defletum prius, deinde combustum sepelunt, aut aliter humo tectum. Aggestoque desuper tumulo, omnis generis agona proponunt, in quo praemia maxima ponuntur ex ratione singularis certaminis. Et sepulturae quidem Thracum hujusmodi.

χρήματαν μεγάλων. καὶ τὸ μὲν ἐστιχθαι,
σύγερες κέκριται· τὸ δὲ ἀστικτον, σύγερες,
ἀργὸν εἶναι, πάλλισον· γῆς δὲ ἔργατη,
ἀπικότατον. τὸ Ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληία-
σιος, κάλλισον. οὗτοι μέν σφεων οἱ ἐπι-
φανέστατοι νόμοι εἰσι.

ζ'. Θεὸς δὲ σέβοιται μάνες τύσδε, Α-
ρεα, καὶ Διόρυτον, καὶ Αρτεμιν. οἱ δὲ βασιλ-
ῆτες αὐτέων, πάρεξ τῶν ἄλλων πολεμ-
τέων, σέβονται Ἑρμῆν μάλιστα θεῶν· καὶ
ἐμπύσοι μάνον τύτου, καὶ λέγουσι γεγονέναι
ἀπὸ Ἑρμεω ἑώρτας.

η'. Ταφαὶ δὲ τῶν εὐδαιμόνος αὐτέων
εἰσὶ σάδε· τρεῖς μὲν ἡμέρας προθίθενται τὸν
νεκρὸν· καὶ παντοῖα σφάξαντες ιρήσι, εὖω-
χέαται, προκλαύσαντες πρῶτον· ἐπειτα
δὲ θάπτεσθαι κατακαλυπτεῖσθαι, η ἄλλως γῆ
κρύψαντες. χῶμα δὲ χέαντος, ἀγῶνα τι-
θεῖσι παντοῖον· ἐν τῷ τὰ μέγιστα ἀεθλα
τίθεται κατὰ λόγου μνικαχίας. ταφαὶ
μὲν δὴ Θρησκῶν εἰσὶ σάδε.

ἢ. Τὸ δὲ πρὸς βορέω ἔτι τῆς χώρης
ταύτης, ὃδεὶς ἔχει Φράσαι τὸ ἀτρεκὲς αἴ-
τινές εἰσι ἀνθρώπων οἱ οἰκέοντες αὐτήν·
ἀλλὰ πέρην^a ἥδη τοῦ Ισρου ἐρημός χώρη
Φαίνεται ἔστι καὶ ἄπειρος. μάνυς δὲ δύνα-
μαι πυθέαται οἰκέοντας πέρην τῷ Ισρᾳ ἀ-
νθρώποις, τοῖσι δικομα εἶναι Σγύννα, ἐαδῆτι
δὲ χρεωμένυς^b Μηδικῇ. τὸς δὲ ἵππος αὐτῶν
εἶναι λασίς ἄπαν τὰ σῶμα, ἐπὶ^c
πέντε δακτύλους τὸ βάθος τῶν τριχῶν· μη-
χρός δὲ καὶ σιμός, καὶ ἀδυνάτος ἄνθρας Φέ-
ρειν· ζευγνυμένυς δὲ ὑπ' ἀρματα, εἶναι ω-
κυτάτος. ἀρματηλάτειν δὲ πρὸς ταῦτα
τὸς ἐπιχωρίους· κατήκειν δὲ τυτέων τοὺς
ἄρρενας ἀγγῆς Ενεῶν τῶν ἐν τῷ Αδρίῃ. εἶναι
δὲ Μήδων σφέας ἀποίκος λέγοντοι. ὅκως δὲ
οὗτοι Μήδων ἀποκοι γεγόνασι, ἐγὼ μὲν γάρ
ἔχω ἐπιφράσασθαι· γένοιτο δι' ἄν πᾶν ἐν
τῷ μακρῷ χρόνῳ. Σγύννας δὲ ὧν καλέονται
Λίγυες οἱ ἀνω ὑπὲρ Μασαλίης οἰκέοντες,
τὸς καπήλους· Κύπροι δὲ, τὰ δόρατα.

^a ἀλλὰ τὰ πίρην. ^b Σιγύννας, ισθίτης χρισμόν.

9. Quod autem hujus regionis ad aquilonem vergit, nemo potest pro comperto referre quinam homines eam incolant: sed illam quae trans Istrum plaga est, apparet vastam esse atque infinitam. Solos tantum resciscere possum habitantes ultra eum homines nomine Sigynna, veste Medica utentes, eorumque equos toto corpore hirsutos esse, ad quinque digitos altitudine pilorum, eosdemque pullulos ac simos, invalidosque ad viros gestandos, sed currui junctos esse perniciissimos: atque ob haec curribus indigenas uti. Horum fines pertinere prope ad Enetos, qui sunt in Adria. Eos quoque se colonos Medorum dicere: qui quo pacto coloni Medorum fuerint, equidem non queo cogitare: sed fiat quidlibet in longo tempore. Sigynas Ligures qui supra Massiliam incolunt, institores appellant; Cyprii autem, jacula.

i o. Verum, ut Thraces ajunt, apes loca quae sunt trans Istrum, obtinent, et supra illas ulterius procedi non potest. Quae quum dicunt, haud credibilia apud me dicunt, quoniam hoc animal constat frigoris intolerans esse. Sed mihi videntur loca quae septentrionibus subsunt, ob gelu inhabitabilia esse. Hactenus de hac regione: cujus oram maritimam Megabazus Persis obedientem reddidit.

i i. Darius simulatque transmisso Hellesponto Sardes venit, recordatus est beneficii in se ab Histiaeo collati, et consilii Cois Mitylenaei. Quibus arcessitis in eam urbem, obtulit electionem: Histiaeus, ut qui esset Miletii tyrannus, nullam sibi insuper tyrannidem poposcit: sed Myrcinum Edonidem, animo urbis in ea condendae. Et iste quidem hanc elegit. Coës autem, ut qui non tyrannus sed privatus

1. Ὡς δὲ Θρήνεις λέγοις, μέλμαται
κατέχουσι τὰ πέρην τῷ Ισραῖλ καὶ ὑπὲρ
τυτέων ὡς εἴκας διελθεῖν τοπροσωπέραι
ἔμοι μέν νυν, ταῦτα λέγοντες, δοκέοις λέ-
γειν ὡς εἰκότα. τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα φαι-
νεται εἴκας δύσφρυα. ἀλλά μεν τὰ ὑπὸ^τ
τὴν ἄρχετον ποίητα δοκέει εἴκας, διὰ τὸ
ψύχεια. ταῦτα μέν νυν τῆς χώρης ταῦ-
της πέρι λέγεισι. τὰ παραβαλάσσεια δὲ
αὐτῆς Μεγάβαζος Περσέων κατίκοια ε-
ποίει.

ια'. Δαρεῖος δὲ, ως διαβάς τάχιστα τὸν
Ἐλλήνοποντα, ἀπίκειτο ἐς Σάρδις, ἔμποδην
τῆς ἐξ Ισταίς τε τῷ Μιλήτῳ εὑρεγενεῖσι,
καὶ τῆς παρανέσιος τῷ Μίτυληναίς Κάσσει.
μεταπεμφάμενος δέ σφεας ἐς Σάρδις, ἐδίδει
αὐτῶντος αἵρεσιν. ὁ μὲν δὴ Ιστιῖος, ἀτε τυ-
ραννεύων τῆς Μιλήτου, τυραννίδος μὲν ὑδε-
μῆς προσέχρηζε. αὗτες δὲ Μόρχινοι τὴν
Ηδωνῶν, βυλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κλίσας.
αὗτος μὲν δὴ ταῦτην αἰρέσθαι. ὁ δὲ Κίανος,

16 ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ. Ε.

οῖδ' τε ὁ τύραννος, δημότης τε ἐών, αὐτέει
Μιτυλήνης τυραννεῦσαι. τελεωθέντων δὲ
ἀμφοῖροισι, οὗτοι μὲν καὶ εἶλοντο^a ἔτρα-
ποντο.

β'. Δαρεῖον δὲ συνήνεικε, πρᾶγμα τοι-
άνδε ἴδόμενον, ἐπιθυμῆσαι ἐνείλασθαι Με-
γαλάζω, Παίονας ἐλόντα ἀνασπάσεις πο-
ῆσαι ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ασίην. ἦν
Πίγρης καὶ Μαρτύνης^b, ἄνδρες Παίονες· οἱ
ἐπει τε Δαρεῖος διέβη ἐς^c τὴν Ασίην, αὐ-
τοὶ ἐθέλοντες Παίονων τυραννεύειν, ἀπίκνε-
ονται ἐς Σάρδις, ἀμα ἀγόμενοι ἀδελφεῖν
μεγάλην τε καὶ εὔειδέα. Φυλάξαντες δὲ
Δαρεῖον προκατίζομενον ἐς τὸ προάστειον
τὸ τῶν Λυδῶν, ἐποίησαν τοιόνδε· σκευά-
σαντες τὴν ἀδελφεῖν ὡς εἶχον ἄριστα, ἐπ'
ὑδωρ ἐπεμπον, ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἐ-
χόσαν, καὶ ἐκ τῷ βραχίονός ἵππον ἐπέλ-
κχόσαν καὶ κλώθοσαν^d λίτον. ὡς δὲ παρεζήτη-
ἡ γυνὴ, ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ ἐγένετο. Ὅτε
γὰρ Περσικὴ ἦν Ὅτε Λύδοι τὰ ποιεύμενα

^a κατὰ τὰ οἴλοντα. ^b Μαρτύνης. ^c διέση ἐκ τῆς Εὐρώπης ἵσ.

^d Μ. s. κλώσαν, cui super adscriptis alia manus syllabam σα·

esset, optavit Mitylenes tyrannidem. Impetrato uterque quod optaverat, eo se contulit.

12. At Dario res hujuscemodi oblatæ est, ut illam videnti incessiter cupidus mandandi Megabazo, ut Paeonas ex Europæ sedibus in Asiam transportaret. Erant Pigres et Mantyes viri Paeones, qui, postquam Darius transmisit in Asiam, et ipsi Sardes venere, cupidi tyrannidis apud Paeonas potiundæ, ducentes una sororem procera statura atque speciosa. Observato tempore dum in suburbano Lydorum Darius ante fores federet, talem rem sibi agendam putarunt, sororem quam optime poterant quum exornassent, ad aquam mittunt, vas capite tenentem, e- quumque e brachio trahentem, linumque nentem. Eam praetereuntem Darius attente considerabat, quod neque Persica

erant illa quae ageret mulier, neque Lydica, neque ullarum ex Asia feminarum. Haec considerans, misit quosdam suorum satellitum, jussos observare in quam rem uteretur mulier equo. Iстis a tergo sequentibus, femina ubi pervenit ad flumen, equum curavit; et mox vas aqua implevit. His actis, eadem via regreditur, aquam capite sustinens, equum e brachio trahens, ac fusum versans.

13. Admiratus Darius, tum iis quae ab exploratoribus audisset, tum iis quae ipse vidisset, adduci coram feminam jubet. Ea adducta, adolescentes fratres qui aderant, non procul rem ipsam speculantates, interroganti Dario cujas illa esset, ajunt se Paeonas esse, et illam suam sororem. Ad quos Darius, quinam homines essent Paeones, et ubi locorum habita- rent, et cujus rei gratia illi venissent Sardes, percontari. Adolescentes, se vero ve-

ἐκ τῆς γυναικὸς, ὅτε πρὸς τῶν ἐκ τῆς Αστῆς ψδαμῶν. ἐπιμελὲς δι' ὃς οἱ ἐγένετο, τῶν δαρυφόρων τινὰς πέμπει, κελεύον Φυλάξαι ὁ, τι χρήσεται² τῷ ἵππῳ ἡ γυνή. οἱ μὲν δὴ ὅπιαζεν εἴπουλο· ἢ δὲ, ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἤρσε τὸν ἵππον. ἄρσασα δέ, καὶ τὸ ἄγγος τῷ ὄδατος ἐμπλησαμένη, τὴν αὐτὴν ὄδὸν παρεξῆγε, φέρεσσα τὸ ὄδωρο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐπέλκυσσα ἐκ τῷ βραχίονος τὸν ἵππον, καὶ σρέφεσσα τὸν ἄτρακτον.

γ'. Θωράκων δὲ ὁ Δαρεῖος τὰ τε ἥκιστε ἐκ τῶν κατασκόπων, καὶ τὰ αὐτὸς ὤρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέλευε ἐώὕτῳ ἐσ ὄφιν. ὃς δὲ ἄχθη, παρῆσαν καὶ οἱ ἀδελφεοὶ αὐτῆς, ὃ κη πρόσω σκοπιὴν ἔχοντες τελέων. εἰρωτέωντος δὲ τῷ Δαρείᾳ δόποδακῃ³ εἴη, ἐφασαν οἱ νεηνίσκοι εἶναι Παιόνες, καὶ ἐκείνην εἶναι σφέων ἀδελφεάν. ὁ δὲ ἀμείβετο τίνες δὲ οἱ Παιόνες ἄνθρωποι εἰσι, καὶ καὶ γῆς οἰκημένοι, καὶ τι κεῖνοι⁴ ἐθέλοντες ἐλθούεν. ἐσ

² χρήσαιο. ³ ποδακῇ. ⁴ τι δὴ κεῖνοι.

Σάρδις. οἱ δέ οἱ ἔφραζον ὡς ἐλθοιεν μὲν ἐκείνῳ δώσοιες σφέας αὐτός· εἴη δὲ ἡ Παιονίη ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ πεπολισμένη· ὁ δὲ Στρυμὼν ό πρόσω τῷ Ἑλλήσποντα· εἴησαν δὲ Τευχρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἀποικοι. οἱ μὲν δὴ αὐτὰ ἔκαστα ἔλεγον. ὁ δὲ ἥρωτα εἰ καὶ πᾶσαι εἴησαν αὐτόθι αἱ γυναικες οὗτω ἐργάτιδες. οἱ δὲ καὶ τῷτο ἔφασαν προθύμως οὗτω ἔχειν. αὐτῷ γὰρ ὅν τότε εἴνεκα ἐποιέετο.

ιδ'. Ενθαῦτα Δαρεῖος γράφει γράμματα πρὸς Μεγάβαζον^f, τὸν ἐλπεῖν τῇ Θρηίκῃ σραῖτυόν· ἐντελλόμενος ἔξανασθῆσαι ἐξ ήθέων Παίονας, καὶ παρ' ἑωὕτον ἀγαγεῖν καὶ αὐτὸς καὶ τέκνα τε καὶ γυναικας αὐτέων. αὐτίκα δέ ιππεὺς ἔθεε φέρων τὴν ἀγύελίην ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. περαιωθεὶς δὲ, διδοῖ τὸ βεβλίον τῷ Μεγαβάζῳ. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος, καὶ λαβὼν ἥγεμόνας ἐκ τῆς Θρηίκης, ἐσραῖεύετο ἐπὶ τὴν Παιονίην.

ιε'. Πυθόμενοι δὲ οἱ Παίονες τὸς Πέρδητα τὰῦτα ἔκαστα. ^e εἴνεκα γέποντο. ^f γράμματα Μεγαβάζου ms.

nisse dicere ut sese ei donarent. Paeoniam autem esse ad flumen Strymonem sitam, qui Strymon non procul abesset ab Helleponto. Esse vero Paeonas coloniam Teucrorum qui e Troia fuerunt. Haec singulatim illi referebant. Interrogantique Dario nunquid omnes illic feminae tam laboriosae essent, affirmare prompte id ita se habere. hujus enim rei gratia illud siebat.

14. Ibi Darius litteras ad Megabazum dat, quem in Thracia praefectum reliquerat, jubens e sedibus suis Paeonas ad ipsum transferri cum liberis pariter et uxoribus. Eques cum hoc nuncio confessim ad Hellepontum cucurrit, Hellepontoque transmisso litteras Megabazo reddidit. Quibus ille lectis sumptis e Thracia ducibus, adversus Paeoniam exercitum ducit.

15. Paeones, cognito Persarum in se

adventu, contractis copiis processere ad mare, rati illac Persas ingressuros ad dimicandum. Et Paeones quidem ad arcendum exercitus Megabazi ingressum parati erant: Persae autem certiores facti Paeonas convenisse ad intercludendum ab ora maritima ingressum, usi ducibus, quos habebant, iter ad superiora convertunt, hostemque fallentes in Paeonum oppida irrumpunt, et illa, utpote vacua, facile occupant. Quod ubi rescivere Paeones, protinus dispersi, ad sua quisque dilabuntur, seque Persis dedunt. Ita e Paeonibus Syropaeones et Paeoplae, et qui ad Praesiadem usque paludem incolunt, e suis sedibus emoti, in Asiam sunt abducti.

16. Qui vero circa Pangaeum montem incolunt, Doberasque et Agrianas et Odomantos, et ipsam Praesiadem paludem,

σας ἐπὶ σφέας ἴεναι, ἀλισθέντες ἔξεσρατεύ-
σαντο πρὸς Ναλάσης· δοκέοντες ταύτη
ἐπιχειρήσειν τὰς Πέρσας ἐμβάλλοντας^a.
οἱ μὲν δὴ Παιόνες ἦσαν ἑτοῖμοι τὸν Μεγα-
βάζην σρατὸν ἐπιόντα ἐρύκειν· οἱ δὲ Πέρσαι
πυθόμενοι συναλιάδαι^b τὰς Παιόνας, καὶ
τὴν πρὸς Ναλάσης ἐσβολὴν φυλάσσοντας,
ἔχοντες ἥγεμόνας, τὴν ἄνω ὁδὸν τράπονται.
λαθόντες δὲ τὰς Παιόνας, ἐσπίπλιστοι ἐς τὰς
πόλιας αὐτέων, ἔγγαστοι ἀνδρῶν ἐρήμυς. οἵα
δὲ κεινῆσι ἐπιπεσόντες, εὐπελέως καλέοχον. οἱ
δὲ Παιόνες ὡς ἐπύθοντο ἔχομένας τὰς πό-
λιας, αὐτίκα διασκεδασθέντες, κατ' ἐωϋ-
τὰς ἔκαστοι ἐτράποντο, καὶ παρεδίδοσάν σφέ-
ας αὐτὰς τοῖσι Πέρσησι. Ὅτῳ δὴ Παιόνων
Σειροπαίονές τε καὶ Παιόπλαι, καὶ οἱ μέ-
χρι τῆς Πρασιάδος λίμνης, ἐξ ἥθεων ἔξα-
ρασάντες ἥγαντο ἐς τὴν Ασίην.

ις'. Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαμον οὖρος, καὶ
Δόβηρας, καὶ Αγριᾶνας, καὶ Οδομάντης, καὶ
αὐτὴν τὴν λίμνην τὴν Πρασιάδα, οὐκ ἐ-

^a ιοσαλότητας. ^b συναλισθέντας.

χειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζων. ἐπει-
ρήθη δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους
ἔξαιρέειν ὡδε· ἵκρια ἐπὶ σαυρῶν ὑψηλῶν
ἔγευγμένα ἐσήκεε ἐν μέσῃ τῇ λίμνῃ, ἔσοδον
ἐκ τῆς ἥπερος σεινὴν ἔχοντα μῆ γεφύρη.
τὰς δὲ σαυρὰς τὰς ὑπεσεῖτας τοῖσι ἵκρι-
οισι τὸ μέν καὶ ἀρχῶν ἐσησαν κοινῇ πάν-
τες οἱ πολιῆται· μετὰ δὲ, νόμῳ χρεώμε-
νοι ἴσασι τοιῷδε· κομίζοντες ἐξ οὐρεος τῷ
ὄνομά ἔσι Ορβηλος, κατὰ γυναικα ἐκάστην
ὅ γαμέων τρεῖς σαυρὰς ὑπίσησι· ἄγεται
δὲ ἐκαστος πολλὰς γυναικας. οἰκέσσι δὲ τοι-
οῦτον τρόπον· κρατέων ἐκαστος ἐπὶ τῷ
ἵκριων καλύβης τε ἐν ᾧ διαιτᾶται, καὶ θύρη
καταπακτῆς διὰ τῶν ἱκρίων κάτω Φερό-
σης ἐσ τὴν λίμνην· τὰ δὲ κήπια παιδίσ-
θέσσι τῷ ποδὸς σπάρτῳ, μὴ κατακυλισθῆ
δειμαίνοντες· τοῖσι δὲ ἵππαισι καὶ τοῖσι ὑ-
ποζυγίοισι παρέχυσι χόρτον ἵχθυς. τῶν
δὲ πλῆθος ἔσι τοστον, ὥστε ὅταν τὴν
θύρην τὴν καταπακτὴν ἀνακλίη, κατίστ

omnino non cepit Megabazus. Tentavit tamen eos etiam expugnare qui paludem incolunt, hunc in modum: in media palude stant tabulata compacta in altissimis sublicis, angustum a continente ingressum uno ponte habentia. Has sublicas tabulatis suppositas, olim quidem communiter omnes cives statuerunt: mox tali lege usi statuunt, ut pro singulis uxoribus quas quisque duceret (ducunt autem singuli multas uxores) ternas defigeret sublicas, e monte sumptas cui nomen est Orbelus. Hoc autem habitant modo: obtinent singuli super ea tabulata tugurium in quo degunt, et januam depactam per tabulata ferentem deorsum ad paludem. Parvulos autem liberos per pedem reste illigant, metuentes ne devolvantur. Equis autem et jumentis pisces pro pabulo praebent. Porro piscium tanta est copia, ut quoties quis januam depactam resupinaverit, de-

26 TERPSICHORE. V.

missam fune sportam vacuam in paludem
non multo post retrahat piscium plenam.
quorum duo sunt genera, unum quod vo-
cant Papraces, alterum Tilones.

17. Ceterum e Paeonibus ii qui capti
fuere, in Asiam sunt abducti. Paeonibus
subactis, Megabazus nuncios in Macedo-
niam, septem Persas, qui post eum erant
in exercitu spectatissimi, misit ad Amynta-
m, petituros regi Dario terram et a-
quam. Est autem e palude Praesiade bre-
vis admodum in Macedoniam via. nam
in primis paludi confinis est fodina, unde
post ea tempora Alexandro in singulos
dies singula argenti talenta proveniebant.
Post fodinam superato monte quem vo-
cant Dyforum, Macedonia intratur.

18. Igitur isti Persae ad Amyntam
missi ubi pervenere, in conspectum Amyn-
tae admissi regi Dario terram et aquam

χοίνῳ σπυρίδα κεινήν^c ἐσ τὴν λίμνην· καὶ
ἢ πολλόν τινα χρόνου ἐπιχών, ἀνασπᾶ
πλήρεα ἡχθύων. τῶν δὲ ἡχθύων ἐσὶ γένεα
δύο, τὰς καλέασι πάπρακάς τε καὶ τίλωνας.

ii. Παιόνων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἦ-
γοντο ἐσ τὴν Ασίην. Μεγαβάζος δὲ οὐ
ἐχειρώσατο τὰς Παιόνας, πέμπει ἀγρέλους
ἐσ Μακεδονίην, ἄρδας ἐπτὰ Πέρσας, οἱ
μετ' αὐτὸν κεῖνον ἔσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ
σρατοπέδῳ. ἐπέμποντο δὲ ὅτοι παρ' Αρμύ-
την, αὐτίστουλες γῆν τε καὶ ὄδαρα Δαρείω βα-
σιλέϊ. ἐσι δὲ ἐξ τῆς Πρασιάδος λίμνης σύν-
τομος κάρπα ἐσ τὴν Μακεδονίην. πρῶτον^d
μὲν γαρ ἔχειν τῆς λίμνης τὰ μέταλλα,
ἔτι δὲ ὑσερον τυτέων τάλαινον ἀργυρίον Α-
λεξάνδρῳ ημέρης ἐκάστης ἐφοίτα. μετὰ δὲ
τὸ μέταλλον, Δύσωρον καλεόμενον οὗρος
ὑπερβάντα σῆμα ἐν Μακεδονίῃ.

iii. Οἱ ὥν Πέρσαι οἱ πεμφθέντες ὅτοι
παρὰ τὸν Αμύντην, οὓς ἀπίκαντο, αἴτεοι,
ἀλθόντες ἐψήσαν τὴν Αμύντεω, Δαρείω βα-

^c MS. tamen hoc loco habet κεινήν. ^d πρῶτος.

σιλεῖ γῆν τε καὶ ὄδωρ. ὁ δὲ ταῦτα ἔδιδε,
 καὶ σφεας ἐπὶ ξενίᾳ καλέει³. παρασκευ-
 ασάμενος δὲ δεῖπνου μεγαλοπρεπὲς, ἔδέχε-
 το τὸς Πέρσας φιλοφρόνως. ὡς δὲ ἀπὸ
 δείπνης ἐγένοντο διαπίνοντες, εἶπαν οἱ Πέρ-
 σαι τάδε, ‘Ξεῖνε Μακεδῶν, ἡμῖν νόμος ἔστι
 • τοῖσι Πέρσοι, ἐπεὰν δεῖπνον προτιθώ-
 • μεθα μέγα, τότε καὶ τὰς παλλακὰς καὶ
 • τὰς κυριδίας γυναικας ἐσάγεσθαι πάρετ-
 • δρυς. σύ νυν, ἐπεὶ περ προθύμως μὲν ἔτ-
 • δέξαο, μεγάλως δὲ ξενίζεις, Δαρεῖψ δὲ
 • βασιλέϊ διδοῖς γῆν τε καὶ ὄδωρ, ἐπεο νόμω
 • τῷ ἡμετέρῳ.’ εἶπε πρὸς ταῦτα Αμύν-
 της, ‘Ω Πέρσαι, νόμος μὲν ἡμῖν γέ ἔστι
 • όκοι οὗτοι, ἀλλὰ κεχωρίσθαι ἄνδρας γυ-
 • ναικῶν. ἐπεὶ τε δὲ ὑμεῖς ἔόντες δεσπό-
 • ται προχρήζετε τυτέων, παρέσαι ὑμῖν
 • καὶ ταῦτα. εἴπας τοσαῦτα ὁ Αμύντης
 μετεπέμπει τὰς γυναικας· αἰδί² ἐπεὶ τε
 καλεόμεναι ἥλθον, ἐπεξῆς ἀντία ἵζοντο
 τοῖσι Πέρσῃσι. ἐνθαῦτα οἱ Πέρσαι ἴδα-

² ιδάμε.

petunt: Amyntas et ea dedit, et homines
in hospitium vocavit: instructaque splendi-
de coena, percomiter accepit. Persae, post-
quam a coena ad potum pervenere, ' Ho-
' spes, inquiunt, Macedo, nobis Persis con-
' suetudinis est, quoties magnam exhibui-
' mus coenam, tunc etiam concubinas et
' quas virginis duximus uxores ad assiden-
' dum introducere. Proinde tu nunc quo-
' niam comiter excepisti nos, et liberali
' hospitio prosequutus es, et regi Dario et
' terram das et aquam, sectare consuetu-
' dinem nostram.' Ad haec Amyntas,
' Nobis, inquit, Persae, ista consuetudo
' non est, sed viros a feminis semovendi:
' verum quandoquidem vos exigitis qui
' domini estis, hoc quoque vobis praesta-
' bitur.' Haec loquutus Amyntas, semi-
nas arcessit. Illae, ut vocabantur, pracsto
fuerunt, et e regione Persarum deinde
confederunt. Quas Persae conspicati for-
mosas, Amyntam alloquuntur, negantes

omnino id factum esse sapienter. satius enim futurum fuisse, ab initio non venisse feminas, quam, postquam venerant, non assidere, sed ex adverso sedere, oculorum ipsis dolores. Ita coactus Amyntas illas assidere jussit. Quae quum obtemperassent, illico Persae mamillas illarum tractare, utpote plusculo vino temulenti, non nemo etiam tentare suaviari.

19. Haec Amyntas intuens et si iniquo ferebat animo, tamen prae metu Persici nominis quiescere. Verum ejus filius Alexander quum adeisset, atque haec aspiceret, utpote adolescens, et malorum inexpertus, nequaquam amplius tolerare posse. itaque graviter ferens, ad Amyntam inquit, ‘ Tu quidem pater cede aetati, abique hinc ad requiesendum, nec que adesto potationi: ego vero hic remanens, omnia hospitibus quae oportet exhibebo.’ Amyntas eum juvenile ali-

μενοι γυναικας εὐμόρφως, ἐλεγον πρὸς Αμύντην, Φάμενοι τὸ παιθὲν τοῦτο, καὶ δέ
εἶναι σοφόν. χρέασον γὰρ εἶναι ἀρχῆθεν μὴ
ἔλθειν τὰς γυναικας, ή ἐλθούσας καὶ μὴ
παριζομένας, ἀντίας ἴζεσθαι, ἀλγηδόνας
σφι ὀφθαλμῶν. ἀναγκαῖμενος δέ ὁ Αμύν-
της ἔκέλευε παρίζειν πειθομενέων δὲ τῶν
γυναικῶν, αὐτίκα οἱ Πέρσαι μασῶν τε
ἄπτοντο, οἵα πλεύνως οἰνωμένοι, καὶ ποὺ
τις καὶ φιλέειν ἐπειρᾶτο.

8'. Αμύντης μὲν δὴ ταῦτα ὄρεων, ἀ-
τρέμας εἶχε, καὶ περ ὀμοφορέων, οἷσα ὅπερ-
δειμαίνων τὰς Πέρσας· Αλέξανδρος δέ ὁ
Αμύντεω, παρεὼν τε καὶ ὄρεον ταῦτα, ἀτε-
κέος τε ἐών καὶ κακῶν ἀπαθῆς, θάρυψος ἔπι
κατέχειν οἶος τ' ἦν. ὥστε δέ βαρέως φέ-
ρων, εἶπε πρὸς Αμύντην τάδε, «Σὺ μὲν δο
· πάτερ εἶχε τῇ ἡλικίᾳ, ἀπαύν τε ἀνα-
· παύεο, μηδὲ λιπάρεε τῇ πάσῃ· ἐγκαὶ δέ
· προσμένων αὐτῷ τῇδε, πάντα τὰ ἐπιτή-
· δεα παρέξω τοῖσι ξείνοισι.» πρὸς ταῦτα

συνεῖς Αμύνης ὅτι νεώτερα πρήγματα πρή-
ξειν μέλλει Αλέξανδρος, λέγει, ‘Ω πᾶς,
• χεδὸν γάρ σευ ἀνακαλομένου συνίημι τὸς
• λόγυς, ὅτι ἐθέλεις ἐμὲ ἐκπέμψας ποιέ-
• ειν τι νεώτερον. ἔγω ὡν σευ χρῆζω μη-
• δὲν νεοχμῶσαι κατ’ ἄνδρας ^β τύττυς, ἵνα
• μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας. ἀλλὰ ἀνέχειν ὁρέων
• τὰ ποιεύμενα. ἀμφὶ δὲ ἀπόδω τῇ ἐμῇ
• πείσομαι τοι.’

κ. ‘Ως δὲ Αμύντης χρήσας τούτεων
οἰχώκεε, λέγει ὁ ^ε Αλέξανδρος πρὸς τὸς
Πέρσας, ‘Γυναικῶν τυτέων ὡς ξεῖνοι πολ-
• λή ἐστι ὑμῖν ^δ εὐπετείη, καὶ εἰ πάσοι
• βύλεσθε μίσγεσθαι, καὶ διόσηστοι ὡν αὐτέων.
• τύττα μὲν πέρι αὐτοὶ ἀποσημανέετε. νῦν
• δὲ (χεδὸν γάρ ἥδη τῆς κοίτης ὥρη
• προσέρχεται ὑμῖν, καὶ καλῶς ἔχοντας
• ὑμέας ὁρέω μέθης) γυναικας ταύτας, εἰ
• ὑμῖν φίλων ἐστι, ἀφετε λόγασθαι. λγ-
• σαμένας δὲ, ὅπιστι προσδέκεσθε.’ εἴπας
ταῦτα (συνέπαινοι γάρ ἔσαν οἱ Πέρσαι)
^β πρὸς ἄνδρας. ^ε ἵλιγε δ. ^δ πολλή ἴσι ἐν ὑμῖν.

quid facturum animadvertis, ad haec respondit, ‘ Fili, inquiens, verba tua hinc me summoventis paenit intelligo. ideo enim me dimittis, quod aliquid novi agere in animo habes. Quare nolo tecumquam novi in hos viros perpetrare, futurum in perniciem nostram: sed tollera adspectans quae geruntur. nam quod ad discessum meum pertinet, parabo.’ His responsis Amyntas abiit.

20. Tum Alexander ad Persas, ‘ Vobis, inquit, hospites, cum his feminis vel omnibus, si libet, facilimte licet concubatis: sed cum qua earum concubere libeat indicate. Ntunc enim fere tempus cubandi adventat, et vos bene potos esse temulentosque video. Proinde has feminas, si vobis cordi est, sinitre ire ad lavandum; lotas denuo exspectate.’ Haec loquutus Alexander, approbantibus

Persis, egressas feminas in muliebre remittit conclave: ac totidem viros laeves malas habentes, muliebri veste exornat, traditisque pugionibus introducit: idque faciens Persis dixit. 'Vos vero, Persae, a nobis in convivium estis omni munificentia accepti: quippe quibus et quae habemus, atque insuper, quae invenire potuimus, ea omnia adsunt: et, quod omnium maximum est, etiam nostras ipsorum matres et forores liberaliter vobis exhibemus: ut prorsus universo honore affectos vos esse a nobis intelligatis quo digni estis: ac denique ut regi qui vos misit, a Graelaco Macedonum principe vos et mensa et lecto bene acceptos esse renuncietis.' Hacc loquutus Alexander, singulos Macedonas quos feminas esse ajebat, assidere jussit singulis Persis, qui posteaquam a Persis attractari coepere, illos obtruncavere.

γυναικας μὲν ἔξελθόσας ἀπέπεμπε ἐς τὴν
γυναικηῖν· αὐτὸς δὲ ὁ Αλέξανδρος ἴσσους
τῆσι γυναιξὶ ἀριθμὸν ἄνδρας λειογενείσες τῇ
τῶν γυναικῶν ἐσθῆτι σκευάσας, καὶ ἔγχει-
ριδια δός, ἦγε ^a εἴσω. παρδυων δὲ τύτους,
ἔλεγε ταῖσι Πέρσαις τάδε, « Ω Πέρσαι,
οἴκαλε πανδαισίη τελέη νιστᾶται ^b. τὰ
τε γὰρ ἄλλα ὅσα εἴχομεν, καὶ πρὸς, τὰ
οἵα τε ἦν ἔξευρόντας παρέχειν, πάντα
ὑμῖν πάρεστι. καὶ δὴ καὶ τόδε τὸ πάντων
μέγισον, τὰς τε ἐωὕτῶν μητέρας καὶ τὰς
ἄδελφες ἐπιδαφίλεύμεθα ^c ὑμῖν · ὡς
παντελέως μάθητε τιμεώμενοι πρὸς ἡμέ-
ων τῶνπερ ἐστὲ ἀξιοί. πρὸς δὲ, καὶ βασιλεῖ
τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε, ὡς ἀνήρ
· Ελλην Μακεδὼν ὑπαρχος εὖ ὑμέας ἐ-
δέξασθε καὶ τραπέζη καὶ κοίτη; ταῦτα εἴ-
πας Αλέξανδρος, παρίζει Πέρσην ἀνδρὶ ἄν-
δρα Μακεδόνα, ὡς γυναικα τῷ λόγῳ. οἱ
δὲ, ἐπει τέ σφεων οἱ Πέρσαι φαύειν ἐπει-
ρῶντο, διεργάζοντο αὐτός.

^a δός, παρῆγε. ^b εἰσποσθαι. ^c ιπιδαφίλευμέθα.

καί. Καὶ ὅτοι μὲν τότῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ Θεραπηΐη αὐτέων. εἴπειο γὰρ διὰ σφι καὶ ὄχηματα, καὶ Θεράποντες, καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρασκευή. πάντα δὲ ταῦτα, ἀμα κείνοισι ἡφάνισο. μετὰ δὲ χρόνῳ πολλῷ ὕστερον, Ζήτησις τῶν ἀνδρῶν τυτέων μεγάλῃ ἐκ τῶν Περσέων ἐγένετο· καί σφεας Αλέξανδρος κατέλαβε σοφίην, χρήματά τε διὸς πολλά, καὶ τὴν ἐωütτά ἀδελφεήν, τῇ θνομα ἦν Γυγαίη. διὸς δὲ ταῦτα κατέλαβε ὁ Αλέξανδρος Βούβαρη ἀνδρὶ Πέρσῃ τῶν διζημένων τὸς ἀπολομένυς τῶν σρατηγῶν. ὁ μέν νυν τῶν Περσέων τυτέων Θανάτος ὥτω καταλαμφθεὶς ἐστηθη.

κβ'. "Ελλῆνας δὲ τύτυς εἶναι τὸς ἀπὸ Περδίκκεω γεγονότας, κατάπερ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτός τε οὖτω τυγχάνω ἐπισάμενος, καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὅπισθε λόγοισι ἀποδέξω ὡς εἰσὶ "Ελλῆνες. πρὸς δὲ, καὶ οἱ τὸν Ολυμπίην διέποντες ἀγῶνα ελληνοδίκας
 ἀμα πᾶσιν κείνοισι. τὸν δὲ Ολυμπίην.

21. Et hac quidem morte affecti sunt Persae ipsi et eorum comitatus. Comitabantur enim eos et vehicula, et famulitia, et omnis generis multus apparatus, quae cuncta cum illis omnibus pariter intercepta sunt. Non multo deinde interjecto tempore, quum magna horum virorum a Persis inquisitio fieret, Alexander illos prudentia occupavit, tum multas pecunias dando, tum fororem suam nomine Gygaeam. His datis Bubari, viro Persae, uni ex inquisitoribus intersectorum ducum rem disjecit. Et horum quidem Persarum caedes tali astu perfecta silentio suppressa est.

22. Esse autem Graecos hos qui a Perdicca progeniti sunt, quemadmodum ipsi ajunt, et ego scio, et esse tales ostendam in iis quae postea dicam. Quinetiam et ii qui in Olympia certamini Graeco-

rum praesunt, ita esse decreverunt. Nam quum Alexander certandi studio captus ad hoc ipsum descendisset, aemuli in cursu Graeci arcebant eum, quod negarent barbarorum id esse certamen, sed Graecorum. at ubi probavit se Argivum, tum Graecus esse judicatus est; tum stadium certans, proximus primo extitit.

23. Et haec quidem ita gesta sunt. Megabazus autem Paeonas ducens, abiit ad Hellespontum: illo transmisso, peruenit Sardes. quum interim Histiaeus Milesius jam muris cingeret locum, quo a se petito donatus a Dario fuerat in pretium servatae ratis, qui locus est ad flumen Strymonem nomine Myrcinus. At Megabazus, cognito quod siebat ab Histiaeo, quum primum venit Sardes ducens Paeonas, ita est Darium alloquitus, 'ô Rex, quidnam tu rei fecisti, dato loco

ὅτῳ ἔγγωσαν εἶναι. Αλεξανδρος γάρ ἀεθλεύειν ἐλόμενος, καὶ καταβάντος ἐπ' αὐτὸ τῷτο, οἱ ἀντίθευσόμενοι Ἐλλήνων ἔχειργόν μιν, Φάμενοι δὲ βαρβάρων ἀγωνισέον εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἐλλήνων. Αλέξανδρος δὲ, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Αργεῖος, ἐκρίθη τε εἶναι Ἐλλην, καὶ ἀγωνιζόμενος σάδιον, συνεξέπιπλε τῷ πρώτῳ.

ικ'. Ταῦτα μέν νυν ὅτῳ κη ἐγένετο. Μεγάβαζος δὲ ἄγων τοὺς Παιῶνας, ἀπίκετο ἐπὶ τὸν Ἐλλήσποντον. ἐνθεῦτεν δὲ διαπεριουθεῖς, ἀπίκετο ἐς Σάρδις. ἄτε δὲ τερχέοντος ἥδη Ἰσιαίς τῷ Μιλησίᾳ τὴν παρὰ Δαρείος αὐτῆσας ἔτυχε μιαδὸν δωρεὴν Φυλακῆς τῆς χεδίης. ἔόντος δὲ τοῦ χώρας τύττα παρὰ Στρυμόνα πολαμὸν, τῷ ὕνομά εἰσι Μύρκινος. μαθὼν δὲ ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιεύμενον ἐκ τῷ Ἰσιαίῃ, ὡς ἥλθε τάχιστα ἐς τὰς Σάρδις ἄγων τὰς Παιῶνας, ἔλεγε Δαρείῳ τάδε, ‘Ω βασιλεῦ, ‘κοῖον τι δε χρῆμα ἐποίησας, ἀνδρὶ Ἐλ-

^ε ἐνθεῦτεν. ^ε οἵον τι.

‘ ληνι δεινῷ τε καὶ σοφῷ δός ἐγκτίσασθαι
 ‘ πόλιν ἐν Θρηίκῃ; ἵνα ἴδη τε ναυπηγή-
 ‘ σιμός ἐστι ἄφθονος, καὶ πολλοὶ χωπέες, καὶ
 ‘ μέταλλα ἀργύρεα· ὅμιλός τε πολλὸς
 ‘ μὲν “Ελλην περιοικέει, πολλὸς δὲ βάρ-
 ‘ βαρος· οἱ προσάτεω ἐπιλαβόμενοι, ποι-
 ‘ ἱσθσι τῦτο τὸ ἀν ἐκεῖνος ἐζηγέηται καὶ
 ‘ ἡμέρης καὶ νυκτός. σὺ τοίνυν τῦτον τὸν
 ‘ ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ
 ‘ οἰκηῖω πολέμῳ συνέχηται. τρόπῳ δὲ
 ‘ ἡπίῳ μεταπεμψάμενος, παῦσον. ἐπεάν
 ‘ δὲ αὐτὸν περιλάβης, ποιέειν ὅκως μηκέτι
 ‘ κεῖνος ἐσ “Ελληνας ἀπίξηται.”

κδ'. Ταῦτα λέγων ὁ Μεγάβαζος, εὐ-
 πετέως ἐπειθε Δαρεῖου, ὡς εὖ προορέων τὸ
 μέλλον γίνεσθαι· μετὰ δὲ ἄγγελον πέμ-
 φας ὁ Δαρεῖος ἐς τὴν Μύρκινον, ἐλεγε τά-
 δε, ‘ Ισιαῖε, βασιλεὺς Δαρεῖος τάδε λέ-
 γει, Εγὼ Φροντίζων εὑρίσκω ἐμοὶ τε καὶ
 τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι. ὃδένα εἶναι σεῦ
 ἄνδρα εὔνοέσερον. τῦτο δὲ γλόγοισι ἀλλ’

ad urbem condendam in Thracia viro
 Graeco, eique solerti atque industrio?
 ubi affatim materiae est ad naves fabri-
 candas, multumque remigum, quin et
 aurifodinae? multis etiam cum Graecis,
 tum barbaris accolentibus? qui naucti du-
 cem, facient quicquid ille vel die vel
 nocte praeceperit. Nunc igitur tu virum
 hunc ita facientem inhibe, ne domesti-
 co bello afflisteris. Inhibe autem miti
 modo arcessitum: quem quum accepe-
 ris, da operam nequando in Graeciam
 revertatur.

24. Haec loquutus Megabazus, fa-
 cile Dario persuasit, tanquam probe pro-
 spiciens quod esset eventurum. Darius
 misso in Myrcinum nuncio ad Histiae-
 um, haec inquit, ' Histiae, rex Darius
 haec dicit, Mihi rebusque meis melius
 consulentem quam te invenio neminem:

42 TERPSICHORE. V.

‘ quod non verbis, sed factis compertum
‘ habeo. proinde quum res magnas agere
‘ destinem, praesto mihi sis ut eas tibi a-
‘ periam.’ His verbis fidem habens Hi-
stiaeus, et simul magni faciens consiliari-
um regis fieri, Sardes profectus est. Cui ad-
venienti Darius, ‘ Histiae, ego (inquit) ea
‘ de caussa te arcessivi, simulatque ab Scy-
‘ this redii, et tu ab oculis meis abfuisti,
‘ nullius rei desiderium brevi tam me te-
‘ nuit, quam ut tu in aspectum et collo-
‘ quiū meum venires: quum sciam om-
‘ nium possessionum pretiosissimam esse
‘ virum amicum, solerterem, bene sentien-
‘ tem: quae tibi ambo ad res meas ad-
‘ esse ego testari possum. Quare tibi ego,
‘ qui fecisti probe quod veneris, haec of-
‘ fero, ut omissa Mileto, et recens condita
‘ in Thracia urbe, me sequaris Susa, ea-
‘ dem quae ego habiturus, meusque con-

ἔργοισι οῖδα μαθών. νῦν ὧν (ἐπινοέω γὰρ
 πρήγματα μεγάλα καὶ εργάσασθαι) ἀπί-
 κνέο μοι πάντως, ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερθέ-
 ωμαι.’ τότοισι τοῖσι ἐπεσι πισεύσας ὁ
 Ἰσιᾶς, καὶ ἄμα μέγα ποιεύμενος βασιλῆς
 σύμβολος γενέσθαι, ἀπίκετο ἐς Σάρδις.
 ἀπικομένῳ δέ οἱ ἐλεγε Δαρεῖος τάδε,
 ‘Ισιᾶς, ἐγώ σε μετεπεμψάμην τῶνδε
 εἶνεκεν. ἐπεί τε τάχισα ἐνόσησα ἀπὸ
 Σκυθέων, καὶ σύ μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν,
 φύδεν καὶ ἄλλα χρῆμα ὃτω ἐν βραχέῃ
 ἐπεζήτησα ὡς σὲ ιδέειν τε καὶ ἐς λόγους
 μοι ἀπικέσθαι. ἐγνωκὼς ὅτι κτημάτων
 πάντων ἦστι τιμιώτατον ἀνὴρ Φίλος, συνε-
 τός τε καὶ εὔνοος. τά τοι ἐγώ καὶ ἀμφό-
 τερα συνειδῶς, ἔχω μαρτυρέειν ἐς πρήγ-
 ματα τὰ μά. νῦν ὧν (εὖ γὰρ ἐποίησας
 ἀπικόμενος) ταῦτα τοι ἐγώ προτείνομαι.
 Μίλητον μὲν ἔα, καὶ τὴν νεόκτιστον ἐρ
 Θρηίκη πόλιν. σὺ δέ μοι ἐπόμενος ἐς Σύ-
 σα, ἔχε τάπερ ἄν ἐγώ ἔχω, ἐμός τε

· σύσιτος ἐών καὶ σύμβουλος·

κεί. Ταῦτα Δαρεῖος εἶπας, καὶ κατα-
σηόμενος Αρταφέρνεα ἀδελφεὸν ἐωὕτῳ ὁ-
μοπάτριον, ὑπαρχον εἶναι Σαρδίων, ἀπή-
λαινε ἐς Σῆστα, ἀμα ἀγομένος Ἰσιῶν·
Οτάνεα δὲ ἀποδεῖξας σρατηγὸν εἶναι τῷν
παραθαλασίων ἀνδρῶν, τῷ τὸν πατέρα
Σισάμνην βασιλεὺς Καρβύσης, γενόμενον
τῷν βασιληίων δικασέων, ὅτι ἐπὶ χρήμασι
δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάξας, ἀπέδειρε πᾶ-
σαν τὴν ἀνθρωπηίην. σπαδίξας δὲ αὐτῷ
τὸ δέρμα ιμάντας ἐξ αὐτῷ ἔταμε, καὶ ἐνέ-
τεινε τὸν Θρόνον ἐς τὸν Ἡζων ἐδίκαζε. ἐν-
τανύσας δὲ ὁ Καρβύσης, ἀπέδειξε δικασὴν
εἶναι ἀντὶ τῷ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας
ἀπέδειρε, τὸν παῖδα τῷ Σισάμνεω, ἐντει-
λάμενός οἱ μεμνῆσαι ἐν τῷ κατίζων Θρό-
νῳ δικάζει.

κεί. Οὗτος ὧν ὁ Οτάνης ὁ ἐγκατιζό-
μενος ἐς τῆτον τὸν Θρόνον, τότε διάδοχος
γενόμενος Μεγαβάζω τῆς σρατηγίης, Βυ-

'victor ac consiliarius futurus.'

25. Haec loquutus Darius, una secum Histiaeum ducens, Susa versus iter intendit, praefecto Sardibus Artapherne, fratre suo ex eodem patre: item praefecto Otane orae maritimae; cuius patrem Sisamnem, unum e regiis judicibus, quod injuste ob pecuniam judicasset, rex Cambyses quum mactavisset, pellem humanam totam detraxit, eamque in lora concidit, illisque tribunal in quo ille sedens judicarat, intendit; ibidem ejus filium Otanem pro Sisamne patre deglupto esse judicem praecipiens, atque in memoria habere in quo tribunali sedens judicaret.

26. Hic igitur Otanes in eo tribunali sedere jussus, tunc Megabazi in ducatu successor, Byzantios ac Calchedonios cepit: cepit item Antandrum, quae est in

46 TERPSICHORE. V.

terra Troade; cepit quoque Lamponium: Sumpta etiam a Lesbiis classe, cepit Lemnum et Imbrum, a Pelasgis tunc adhuc utramque habitatam.

27. Sed Lemnii quoniam egregie repugnaverant, etiam aliquamdiu se defendentes, mala perpessi sunt: quorum qui superfuere, iis praefectum Persae impo-
suere Lycaretum, Maeandrii ejus qui Sami regnavit, germanum. Hic Lycaretus quum Lemno praecesset, hac de causa mortem oppetiit, quod omnes in captivitate redigebat, atque evertebat, alios insimulans desertores Scythicae expeditio-
nis, alios vexatores copiarum Darii a Scy-
this revertentium. Haec iste in sua praefectura perpetrabat: sed non diu post malis fuit resolutus.

28. Et cooperunt iterum e Naxo atque Mileto calamitates Ionibus afferri. e Naxo quidem, quod inter insulas felici-

χαρτίς τε εἶλε καὶ Καλχηδονίς. εἶλε δὲ
Ακτανδρού, τὴν ἐν τῇ Τρωάδι γῆ· εἶλε δὲ
Δαμπώνιον. λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίου νέας,
εἶλε Δῆμον τε καὶ Ιμβρον, ἀμφοτέρας ἔτι
τότε ὑπὸ Πελαισγῶν οἰκεομένας.

κζ'. Οἱ μὲν δὴ Δήμοις καὶ ἔμαχέσταντες
εὗ, καὶ ἀμυνόμενοι ἀνὰ χρόνον, ἐκακόθησαν.
τῶισι δὲ περιεῦσι αὐτέσκι οἱ Πέρσαι
ὑπαρχον ἐπιστᾶσι Δυκάρητον, τὸν Μακα-
δρίῳ τῷ βασιλεύσαντος Σάμῳ ἀδελφεόν. οὗ-
τος ὁ Δυκάρητος ἄρχων ἐν Δήμῳ, τελευ-
τᾶ. αὐτὶν δὲ τύττε οὐδείς. πάντας ἥκορ-
ποδίζετο καὶ κατεστρέφειο. τὸν μὲν, λειπο-
ς ρατίνης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώμενος, τὸν δὲ,
σίνεοδας τὸν Δαρείν σρατὸν τὸν ἀπὸ Σκυ-
θῶν ὅπιστω ἀποκομιζόμενον. Ὅτος μὲν νυν
τοσαῖτα² ἐξεργάσασι σρατηγήσας. μελά
δὲ ὡς πολλὸν χρόνον ἀνεως κακῶν ἦκ.

κη'. Καὶ ἥρχετο τοδεύτερον ἐκ Νάξου
τε καὶ Μιλήτῳ Ιωσι χίνεοδας κακά. τύττο
μὲν γάρ, η Νάξος εὐδαιμονίη τῶικ μήσαν

² Με. Ὅτος δὲ τοσαῖτα.

προέφερε· τότε δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἡ Μίλητος αὐτή τε ἐωὕτης μάλιστα δὴ τότε ἀκμάσασα, καὶ δὴ καὶ τῆς Ιωνίης ἣν πρόχημα. κατόπερθε δὲ τυτέων, ἐπὶ δύο γενεᾶς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐσ ταμάλισα τάσσει, μέχρι τοῦ μιν Πάριοι κατηρτίσαιο. τύτους γὰρ καταρτιζῆρας ἐκ πάντων τῶν Ἐλλήνων εἴλοντο οἱ Μιλήσιοι.

κθ'. Κατήλλαξαν δέ σφεας ὅδε Πάριοι· αἰς ἀπίκοντο αὐτέων ἄνδρες ἄριστοι ἐσ τὴν Μίλητον (ώρεον γὰρ δὴ σφεας δεινῶς οἰκοφθορημένυς) ἔφασαν αὐτέων βούλεαθαι διεξελθεῖν τὴν χώρην. ποιεῦντες δὲ ταῦτα, καὶ διεξιόντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅκως τινὰ ἴδοτεν ἀνεστηκότη τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὗ ἐξεργασμένον, ἀπεγραφέαλο τύνομα τῷ δεσπότεω τῷ ἀγρῷ. διεξελάσαντες δὲ πᾶσαν τὴν χώρην, καὶ σπανίς εὑρόντες τύτους, ὡς τάχιστα κατέβησαν ἐσ τὸ ἄσυ, ἀλίην ποιησάμενοι, ἀπέδεξαν τύτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν τῶν εὗρον τὸς ἀγρὸς εὗ ἐξερ-

tate praestabat: e Mileto autem, quod ea tempestate prope seipsa superata maxime florebat, eratque Ioniae praetextum: quum aegrotavisset duabus superioribus aetatibus seditione, donec eam Parii sacerdaverunt, ex omnibus Graecis restitutores a Milesiis delecti.

29. Hunc autem in modum eos Parii conciliaverunt: quum Miletum venissent viri ex illis praestantissimi, cernerentque eos domi vehementer labefactatos, dixerunt velle se regionem ipsorum peragrare. Id facientes, et omnem agrum Milesium lustrantes, ut quemque fundum acclivi regione animadvertebant bene cultum, conscribebant domini nomen. Peragrata omni regione, quum paucos hujusmodi fundos comperissent, simulatque ad urbem descenderunt: coactoque populo, decreverunt urbem ab iis esse admi-

nistrandam, quorum fundos bene cultos invenissent. videri enim illos ita curaturos publica ut sua ipsorum curavissent. Ceteros Milesios, qui prius seditionem movissent, jusserunt his dicto audientes esse. Ita Milesios Parii correxerunt.

30. Ex his tunc urbibus hoc modo coeperunt Ioniae mala contingere : ex Naxo quidam locupletes a plebe in exilium missi, Miletum se contulerunt. Miletum autem procurabat Aristagoras, Mollpagorae filius, idemque gener ac consobrinus Histiae, Lysagorae filii, quem Darius Susis detinebat. nam Histiaeus Miletii erat tyrannus, et per id tempus Susis degebat, quum Naxii venere iampridem Histiae hospites. Quum autem Miletum Naxii advenere, obsecrarunt Aristagoram, ut aliquantulum copiarum ipsis praestaret ad redeundum in patriam. Ille colligens,

γασμένης. δοκέειν γάρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων ὅτων δή σφεας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν ^α σφειέρων. τύπος δὲ ἄλλος Μίλησίους τύπος πρὶν σασιάζοντας, τύποις ἔταξαν πείθεσθαι. Πάροι μέν νυν ὅτων Μίλησίους κατήρθισαν.

λ'. Τότε δὲ ἐκ τυτέων τῶν πολίων ὁδεῖς ἦρχειο κακὰ γίνεσθαι τῇ Ιωνίῃ. ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν παχέων ὑπὸ τῆς δῆμος. Φυγόντες δὲ ἀπίκουοι ἐς Μίλητον· τῆς δὲ Μίλητος ἐτύγχανε ἐπίτροπος ἐών Αρισαγόρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε ἐών καὶ ἀνεψιὸς Ἰσιαίου τῷ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν Σάσοισι κατεῖχε. ὁ γάρ Ἰσιαῖος, τύραννος ἦν Μίλητος, καὶ ἐτύγχανε τύπον τὸν χρόνον ἐών ἐν Σάσοισι ὅτε οἱ Νάξιοι ἦλθον, ξεῖνοι πρὶν ἐόντες τῷ Ἰσιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν Μίλητον, ἐδέοντο τῷ Αρισαγόρεω, εἴ κως αὐτοῖσι παράχοι δύταμίν τινα, καὶ κατέλθοτεν ἐς τὴν ἐωὕτων. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος ὡς ἦν δι' ἐωὕ-

^α φύσης καὶ τῶν.

τῆς κατέλθωσι ἐς τὴν πόλιν, ἄρξει τῆς
 Νάξου· σκῆψιν δὲ ποιεύμενος τὴν ξενίν
 τὴν Ἰσιαίου, τοιδέ σφι λόγον προσέφερε,
 ‘Αὐτὸς μὲν ὑμῖν ὁ Φερέγγυος εἰμι δύνα-
 μιν τοσαύτην παραχεῖν, ὡςε κατάγειν
 αἰκόνιων τῶν τὴν πόλιν ἔχοντων Νάξι-
 ων. πινθάνομαι γὰρ ὀκλακιοχιλίην ἀσπί-
 δα Νάξιοισι ἔιναι, καὶ πλοῖα μακρὰ πολ-
 λά· μηχανήσομαι δὲ, πᾶσαν σπουδὴν
 ποιεύμενος. ἐπινοέω δὲ τῇδε· Αρταφέρ-
 νης μοι τυγχάνει ἐών φίλος. ὁ δὲ Αρτα-
 φέρνης, Υἱάσπεος μέν ἐστι παῖς, Δαρείου
 δὲ τῷ βασιλῆος ἀδελφεός· τῶν δὲ ἐπιθα-
 λασίων τῶν ἐν τῇ Ασίᾳ ἄρχει πάντων,
 εἴχων σρατίην τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέ-
 ας. τὸν δὲ δοκέω τὸν ἄνδρα ποιήσειν
 τῶν ἀν̄ χρῆσμαν.’ ταῦτα ἀκέσταντες οἱ
 Νάξιοι, προσέθεσαν ^b τῷ Αρισταγόρῃ πρήσ-
 σειν ἥ δύναυτο ἄριστα· καὶ ὑπέχεοδαι δῶρα
 ἐκέλευον, καὶ δαπάνην τῇ σρατῇ, ὡς αὐ-
 τοὶ διαλύσοντες ἐλπίδας πόλλας ἔχοντες,

^b προσέθεντο.

si per eum isti in patriam redirent, fore
 ut Naxo imperaret, tamen praetendens
 Histiae hospitium, ita eos est alloquutus,
 ' Meae quidem vires ad tantum copiarum
 ' praebendum non suppetunt, ut invitatis
 ' iis qui Naxum tenent, vos possim redi-
 ' cere; quum audiam octo millia scutato-
 ' rum Naxiis esse ac multas longas na-
 ' ves: tamen omne studium ad istud effi-
 ' ciendum adhibebo, hoc scilicet in ani-
 ' mo versans: Est mihi amicus Artapher-
 ' nes, Hystraspis filius, Darii regis frater,
 ' qui praeses est omnium in Asia litora-
 ' lium, multo exercitu instruētus ac mul-
 ' ta classe: hunc ego virum opinor fac-
 ' turum omnia ex animi nostri sententia.'
 His auditis Naxii tradiderunt Aristagorae
 negotium, ut quamoptime posset confice-
 ret: utque munera homini polliceretur,
 jubent, et exercitui sumptum, utpote ipsis

suppeditaturis.; magnam videlicet spem habentes, quum ipsi in Naxo apparuisserint, Naxios omnia quae ipsi juberent esse facturos, atque adeo ceteros insulanos. nulladum enim Cycladum insularum sub Dario erat.

31. Profectus Sardes Aristagoras, ait Artapherni esse insulam Naxum, non spatiostam illam quidem, sed pulchram alioqui et bonam, Ioniaeque vicinam, multis praeterea et pecuniis et mancipiis refertam. ' Proinde tu adversus hanc regi-
' onem ducito exercitum, ejus exules illuc
' reducens. Quod ubi feceris, partim
' magnae tibi sunt penes me in expedito
' pecuniae, praeter illas quae in exercitum
' erogabuntur; has enim aequum est nos
' praebere, qui ducimus: partim insulas
' regi acquires, ipsam Naxum et quae ex
' hac pendent, Parum et Andrum, cete-

ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα ποιήσει τὸς Νάξιος τὰ ἀν αὐτοὶ κελεύσοι· ω̄ς δὲ καὶ τὸς ἄλλως μησιώτας. τῶν γὰρ μῆσων τυτέων τῶν Κυκλαδῶν ψδεμίη καὶ ἦν ὑπὸ Δαρείω.

λα'. Απικόμενος δὲ ὁ Αρισταγόρης ἐς τὰς Σάρδις, λέγει πρὸς τὸν Αρταφέρενα, ω̄ς Νάξος εἴη μῆσος ^c μεγάθει μὲν ὃ μεγάλη, ἄλλως δὲ, καλή τε καὶ ἀγαθὴ, καὶ ἀγχῆ Ιωνίης χρήματα δὲ ἔνι πολλὰ ^d, καὶ ἀνδράποδα. ‘Σὺ δὲ ἐπὶ ταύτην τὴν ‘χώρην σρατηλάτεε, κατάγων ἐς αὐτὴν ‘τὸς Φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καὶ τοι ταῦτα ‘ποιήσαι τῦτο μέν ἐσι ἐτοῖμα παρ' ἐμοὶ ‘χρήματα μεγάλα πάρεξ τῶν ἀναισιμω-‘μάτων τῇ σρατῇ ταῦτα μὲν γὰρ δί-‘καιον ^e ημέας τὸς ἄγονας παρέχειν ‘ἐσι· τῦτο δὲ, μῆσος προσκήνοσαι βασι-‘λεῖ, αὐτήν τε Νάξον καὶ τὰς ἐκ ταύτης ‘ἡρτημένας, Πάρον τε καὶ Ανδρον καὶ ἄλ-

^c Haec vox μῆσος non est in MS. ^d χρήματα δὲ χρει πολλὰ.
^e δίκαια.

• λας τὰς Κυκλάδας καλευμένας. ἐνθεῦ-
 • τερ δὲ ὄφεωμενος, εὐπτετέως ἐπιθήσεαι.
 • Εὑσαιη τῆσω μεγάλη τε καὶ εὔδαιμον,
 • όχι ἐλάσσονι Κύπρῳ, καὶ κάρια εὐπτετέϊ
 • χειρωθῆναι. ἀποχρῶσι δὲ ἑκατὸν νέες
 • ταύτας πάσας χειρώσασθαι? ὁ δὲ, ἀμεί-
 βεῖο αὐτὸν τοῦσδε, «Σὺ ἐσ οἶκον τὸν βασι-
 • λῆσ ἔξηγηλης γίνεαι πρηγμάτων ἀγα-
 • θῶν, καὶ ταῦτα εὖ παρανέεις πάντα,
 • πλὴν τῶν νεῶν τῷ ἀριθμῷ. ἀντὶ δὲ τῶν^a
 • ἑκατὸν νεῶν, διηκόσιαί τοι ἑταῖροι ἔσονται
 • ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ τύτοισι καὶ αὐτὸν^b
 • βασιλῆα συνέπαινον γίνεσθαι.»

λβ'. «Ο μὲν δὴ Αρισταγόρης ὡς ταῦτα
 γίγνεται, περιχαρῆς ἐών, ἀπήνε^c ἐσ Μίλη-
 τον. ὁ δὲ Αριαφέρνης, ὡς οἱ πέμψαντες ἐσ
 Σύστη, καὶ ὑπερθέντες τὰ ἐκ τῷ Αρισταγόρεω
 λεγόμενα, συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος
 ἐγένετο, παρεσκευάσατο μὲν διηκοσίας τρι-
 ἥρεας, πολλὸν δὲ κάρια ὅμιλον Περσέων
 τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων. σραῖην
^a ἀντὶ γάρ τῶν. ^b καὶ τὸν. ^c ἀπήνε.

rasque quae Cyclades dominantur. Un-
 de progressus, haud difficulter invades
 Euboeam, insulam magnam ac beatam,
 nec inferiorem Cypro, ac facilem sanc
 ad capiendum, centum omnino navibus
 ad has omnes occupandas sufficiunturis.'

Huic respondens Artaphernes, ' Tu ve-
 ro, inquit, quae sunt ex utilitate regiae
 domus exponis, et probe ista suades om-
 nia, praeterquam de numero navium.
 nam pro centum navibus, ducentae tibi
 incunte statim vere in promptu erunt.
 Oportet tamen in his rebus auctoritatem
 quoque regis accedere.'

32. His auditis Aristagoras laetus
 Miletum rediit. Artaphernes autem mis-
 so Susa ad Darium nuncio, per quem de
 rebus ab Aristagora dictis eum certiorem
 faceret, ubi ille rem approbavit, ducentas
 triremes instruxit, tum Persarum, tum a-
 liorum sociorum magna sanc multitudi-

ne, praefecto eis duce Megabate, viro Perſa, e familia Achaemenidarum, suo ac Darii consanguineo: cuius (ſi vera ſunt quae dicuntur) posteriore tempore filia pacta fuit Pausaniae Lacedaemonio, Cleombroti filio, Graeciae tyrannidem affectanti. Delecto itaque duce Megabate, exercitum Artaphernes ad Aristagoram misit.

33. Megabates ex Mileto Aristagora assumpto atque Ionum exercitu cum Naxiis, navigavit simulans ire in Hellespontum. Atque ubi Chium pervenit, classem continuit apud Caucasa, ut illinc vento aquilone trajiceret in Naxum. Sed quoniam non erat fatale Naxios ea claſſe deleri, hoc contigit: Megabates in circum-eundis navium excubii offendit navem Myndiam a nemine cuſtodiri. quam rem indigne ferens, jussit ſatellites inventum

δὲ τούτεων ἀπέδεξε Μεγαβάτην, ἄνδρα
Πέρσου τῶν Αχαιμενιδέων, ἐώütῆ τε καὶ
Δαρείς ἀγελιόν· τῷ Παυσανίᾳ ὁ Κλε-
ομέροτῷ Λακεδαιμόνιος, εἰ δὴ ἀλήθης γε ὁ
λόγος, ὑπερῷ χρόνῳ τύλεων πριμόσαλο Νυ-
γαλέρα, ἔρωτα χών τῆς Ἑλλάδος τύραν-
νος γενέσθαι. αποδέξας δὲ Μεγαβάτην
σρατηγὸν Αρταφέρνης, ἀπέσειλε τὸν σρα-
τὸν παρὰ τὸν Αρισαγόρεα.

λγ'. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μεγαβάτης ἐκ
τῆς Μιλήτου τὸν τε Αρισαγόρεα καὶ τὴν
Ιάδα σρατηγὸν, καὶ τὸς Ναζίας, ἐπλεε πρό-
φασιν ἐπ' Ἑλλησπόντου· ἐπει τε δὲ ἐγί-
νετο ἐν Χίῳ, ἔχε τὰς νέας ἐς Καύκασσα^δ,
οὐ ἐνθεῦτεν βορέη ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξου δε-
βάλαι. καὶ (ἢ γὰρ ἔδεε τύτῳ τῷ σόλῳ
Ναζίας ἀπολέσθαι) πρῆγμα τούτῳ συν-
νείχθη γενέσθαι· περιόντος Μεγαβάτεω
τὰς ἐπὶ τῶν νεῶν Φυλακὰς, ἐπὶ νεὸς Μυν-
δίνης ἔτυχε ύδεις Φυλάσσων· ὁ δὲ, δεινόν
τι παπούμενος, ἐκέλευσε τὸς δορυφόρους

^δ Καύκασσον.

έξευρόντας τὸν ἄρχοντα ταύτης τῆς νεὸς,
 τῷ ψυχομα ἦν Σκύλαξ, τῶτον δῆσαι διὰ Θα-
 λαμίης διελόντας τῆς νεὸς καὶ τῷτο ἔξω
 μὲν κεφαλὴν ποιεῦντας, ἔσω δὲ τὸ σῶμα.
 θεθέντος δὲ τῷ Σκύλακος, ἐξαγγέλλει τις
 τῷ Αρισταγόρῃ ὅτι τὸν ξεῖνόν οἱ τὸν Μύν-
 διον Μεγαβάτης δῆσας λυμαίνοιτο. ὁ δὲ ἐλ-
 θὼν παραπτέει τὸν Πέρσην. τιγχάνων δὲ
 ψδενὸς τῶν ἐδέειο, αὐτὸς ἐλθὼν ἐλυσε πυ-
 θόμενος δὲ, κάριτα δεινὸν ἐποίησατο. ὁ Με-
 γαβάτης, καὶ ἐσπέρχετο τῷ Αρισταγόρῃ. ὁ
 δὲ εἶπε, ‘Σοὶ δὲ καὶ τύτοισι τῶισι πρήγ-
 μασι τί ἔσι; ψ· σὲ εἰπέτειλε Αρταφέρ-
 ενης ἐμέο πείθεσθαι, καὶ πλέον τῇ ἀν ἐγώ
 κελεύω; τί πολλὰ πρήστεις; ταῦτα
 εἶπε Αρισταγόρης. ὁ δὲ, θυμωθεὶς τύτοι-
 σι, ὡς νὺξ ἐγένετο, ἐπεικεῖ εἰς Νάξον πλοιώ
 ἄνδρας Φράσοντας τοῖσι Νάξιοισι πάντα
 τὰ παρεόντα σφι πρήγματα.

λδ. Οἱ γὰρ ὧν Νάξιοι οὐδὲν πάντως
 προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν σόλον τῷτον
^{αὐτοῖς.}

ejus navis rectorem, nomine Scylacem, vincire traje&tum per thalamiam navis, *id est*, foramen per quod infimi remi extant: ita ut caput extaret, corpus intus esset. Aristagoras autem a quodam factus certior, hospitem suum Myndium a Megabate vincitum afflictari, Persam adit et hominem excusans reposcit: quum nihil exoraret, ipse accedens Scylacem solvit. Id ubi rescivit Megabates, graviter admodum ferens, Aristagoram vituperavit. Cui Aristagoras, ‘Quid tibi, inquit, ‘est cum istis negocii? nonne te misit Ar-‘taphernes ut me sequereris, atque eo na-‘vigares quounque ego juberem? quid ‘multa agis?’ His verbis indignatus Me- gabates, ubi nox adfuit, misit Naxum quosdam cum navi, ad rem Naxiis quae impenderet exponendam.

34. Naxii, ut qui nihil minus quam hanc adversus se classem venturam ex-

pestatabant, ubi tamen id audierunt, omnia confestim ex agris in urbem comportare; et se, ut qui obsidendi essent, instruere cibariis, potu, murorum refectione. Et isti quidem tanquam instantे sibi bello sese apparabant: illi vero, posteaquam e Chio in Naxum trajecerunt, jam praemunitos aggressi sunt; consumptisque quatuor in oppugnando mensibus, absumptaque a Persis quam secum attulerant pecunia, et magna etiam ab ipso Aristagora, quum plus desideraret ob-sidio, ubi castella Naxiis exilibus exstruxerunt, in continentem reverterunt male affecti.

35. Aristagoras ita nec quod Artapherni receperat praestare poterat, et simul angebat eum militiae impensa quae exigebatur, etiam timebat ob exercitum male affectum, praesertim Megabate insimulante, verebaturque praeterea ne reg-

όρκίσεαται. ἐπεὶ μέν τοι ἐπύθοι, αὐτίκα μὲν ἐσενείκαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ, ὡς πολυορχησόμενοι, καὶ σῆτα εἰς καὶ πολὰ, καὶ τεῖχος ἐσάξαντο. καὶ οὗτοι μὲν παρεσκευάσαντο ὡς παρεσομένυ σφι πολέμου· οἱ δὲ ἐπεὶ τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίας τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον, πρὸς πεφραγμένυς προσεφέροντο, καὶ ἐπολύρχον μῆνας τέσσερας. ὡς δὲ τὰ τε ἔχοντες ἥλθον χρήματα οἱ Πέρσαι, ταῦτα καλεδεδαπάνηστο σφι, καὶ αὐτῷ τῷ Αρισαγόρῃ προσαναστημάτῳ πολλὰ, τῷ πλεῦνός τε ἐδέειο ἡ πολιορκίη, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι Φιγύδοις τῶν Νάξιων οἰκοδομήσαντες, ἀπαλλάσσαντο ^{εἰς} τὴν ἥπερον, κακῶς πρήσαντες.

λέ. Αρισαγόρης δὲ ὥχε τῇ θυσίᾳ ὑπόρχεσιν τῷ Αριαφέρνει ἐκπληρώσας· ἄμα δὲ ἐπιεζέ μιν ἡ δαπάνη τῆς σραΐης ἀπατεομένη, ἀρρώδεε τε, τῷ σραΐῳ πρήξαντος κακῶς καὶ Μεγαβάτη διαβεβλημένος, ἐδέ-

^ε σῆτα. ^ε ἀπαλλάσσοντο.

κεέ τε τὴν βασιληίην τῆς Μιλήτου ἀπο-
ρεθήσεσθαι². ἀρρώδεων τε τυτέων ἔκαστα;
ἔνολεύετο ἀπόσασιν. συνέπιπτε γάρ καὶ
τὸν ἐστρατευόμενον τὴν κεφαλὴν ἀπίχθαι ἐκ
Σύστην παρ' Ἰσιάς, σημαίνοντα ἀπίστα-
σθαι Αρισταγόρην ἀπὸ βασιλῆος. ὁ γάρ
Ἰσιάος βαλόμενος τῷ Αρισταγόρῃ σημῆναι
ἀποσῆναι, ἄλλως μὲν ψδαμῶς εἶχε ἀσφα-
λέως σημῆναι, ὡσεὶ Φυλασσομενέσαν τῶν
δόδων. ὁ δὲ, τῶν δύλων τὸν πιστότατον ἀπο-
ξυρίσας τὴν κεφαλὴν, ἔστι³, καὶ ἀνέμεινε
ἀναφῦναι τὰς τρίχας. ὡς δὲ ἀνέφυσαν,
τάχιστα ἀπέπεμπε ἐς Μίλητον, ἐνειλά-
μενος αὐτῷ ἄλλο μὲν ψδέν· ἐπεάν δὲ ἀ-
πίκηλαι ἐς Μίλητον, κελεύειν Αρισταγόρην
ξυρίσαντά μιν τὰς τρίχας, κατιδέσθαι
ἐς τὴν κεφαλήν. τὰ δὲ σίγματα ἐσήμανε
(ὡς καὶ πρότερον μοι εἴρηται) ἀπόσασιν.
ταῦτα δὲ ὁ Ἰσιάος ἐποίεε, συμφορὴν πο-
εύμενος μεγάλην τὴν ἐωὕτῳ κατοχὴν τὴν
ἐν Σύστηι. ἀποσάσιος ὥν γινομένης, πολ-

² ἀπαιρίσθαι.

nō Miletī fraudaretur, his de caūfis trepidus, de defectione cogitabat. Contigit enim quoque e Sūsis ab Histiaeo venire quendam compuncto notis capite, quibus Histiaeus Aristagoram commōne faciebat ut ab rege deficeret. Id namque volens Histiaeus Aristagorae indicare, quia alia ratione secure facere non poterat, ut pote itineribus custoditis, fidelissimo e servis caput abrasum notis signavit, et hominem retinens quoad capilli renascerentur, ubi illi renati sunt, raptissime dimisit Miletum, nihil aliud mandans nisi ut quum Miletum pervenisset, juberet Aristagoram eraso suo capite inspicere. Ea autem stigmata significabant (ut a me superius dictum est) defectionem. Haec ideo Histiaeus faciebat quod magnam calamitatēm ducebat se Sūsis detineri: etiam atque etiam sperans fore ut si ab Aristagora re-

bellaretur ad mare proficiseretur: si Miletus nil novi moliretur, nullam sibi viam amplius esse ad eum revertendi intelligebat.

36. Eum quidem nuncium Histiaeus haec considerans mittebat. Aristagoras autem, quum ei haec omnia consentanea per idem tempus contigissent, retulit ad suac factionis homines tam de sua sententia quam de Histiaei mandatis. Cui quum ceteri omnes assensissent, jubentes ut rebellaret, Hecataeus tamen historiographus initio dissuadere bellum sumi adversus regem Persarum, enumetans cunctas nationes quibus Darius imperaret, illiusque potentiam: sed quum hoc persuadere non posset, secundo loco suadere, ut classe mare occuparent, negantes videre qua alia ratione id esset eventum. scire enim se Milesiorum vires esse imbecillas: si tamen pecuniae e templis

λας εἶχε ἐλπίδας μετίσεσθαι ἐπὶ Σάρ-
λασαν, μηδὲ πειτέρου τι ποιεύσας τῆς
Μιλήτου, οὐδαμοῦ ἐσ αὐτῷ οὔτε οὐτοῦ
γίζετο.

λς'. Ἰσταῖος μὲν νοῦ ταῦτα διακείμε-
νος, ἀπέπεμπε τὸν ἄγγελον· Αρισταγόρη δὲ
συνέπιπτε τῷ αὐτῷ χρόνῳ πάντα ταῦτα
συκελθόντα. ἐβγλεύετο ὡς μετὰ τῶν σαρ-
ατέων, ἐκφύνας τὴν τε ἁγύτες γυνώμην καὶ
τὰ πάρα τῷ Ἰσταῖος ἀπγυρτέα. οἱ μὲν δὴ
ἄλλοι πάντες γυνώμην κατὰ τῷτο εξεφέ-
ροτο, κελεύοντες ἀπίσασθαι· Ἐκατῶν
δή ὁ λογοποὺς πρῶτα μὲν ὡς ἐσ πόλεμοι
βασιλέϊ τῶν Περσέων ἀφερέσθαι, κατα-
λέγων τὸ τε ἔθνεα πάντα τῶν ἥρχε Δα-
ρεῖος, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῷ· ἐγεῖ τε δὲ γὰρ
ἔπειθε, δεύτερος συνεβούλευε ποιέεικ ὅκως
ναυπράτεες τῆς Ναλάστης ἐσονται· ἄλλως
μὲν νοῦ ψόδεμῶς ἐφη λέγων ἐνορᾶν ἐσόμενος
τέτο· ἐπίσασθαι γὰρ τὴν δύναμιν τὴν
Μιλησίων ἐσσαν ἀδειέα· εἰ δὲ τὰ χρή-

* δύναμιν τῶν Μιλησίων.

ματα καταιρεθείη τὰ ἐκ τῆς ἴρης τῆς ἐν
Βραγχίδησι, τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε,
πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπικρατήσειν τῆς
Δαλάσιης· καὶ γάτω αὐτός τε ἔζειν χρή-
μασι χρῆσθαι, καὶ τύς πολεμίους & συλή-
σειν αὐτά· τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα με-
γάλα, ὡς δεδήλωται· μοι ἐν τῷ προτέρῳ
τῶν λόγων. αὗτη μὲν δὴ γάτη ἐνίκα ή γνώ-
μη. ἐδόκεε δὲ οἵμως ἀπίσασθαι· ἐνα τε
αὐτέων πλάσσαντα ἐς Μυῆνηα ἐς τὸ σρα-
τόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπέλθον, ἐօρ
ἐνθαῦτα, συλλαμβάνειν πειρᾶσθαι τοὺς
ἐπὶ τῶν νεῶν ἐπικλέοντας σρατηγύς.

λ. Ζ. Απόπεμφθέντος δὲ Ιητράγορεω
κατ' αὐτό τύτο, καὶ συλλαβόντος δάλω Ο-
λιαλού Ιβανώλιος Μυλασέα, καὶ Ισιαῖον
Τύμνεω Τερμενέα, καὶ Κώην Ερζάνδρον, τῷ
Δαρεῖος Μιτυλήνην ἐδωρίσαλο, καὶ Αρισα-
γόρην Ἡρακλείδεω Κυμαῖον, καὶ ἄλλους
συχνύς· γάτω δὴ ἐκ τῆς ἐμφανέος ὁ Αρισα-
γόρης ἀπεσήκεε, πᾶν ἐπὶ Δαρείῳ μηχα-

quod est in Branchidis tollerentur, quas Croesus Lydus dedicavisset, multum spei recipere maris potiundi, atque ita pecuniam et ipsos habituros ad utendum, nec hostes eum spoliaturos. Erant autem hac ingentes pecuniae, quemadmodum a me in primo libro declaratum est. Verum ne haec quidem sententia vicit; et nihilominus placuit, ut omnino rebellaretur: utque unus eorum Myunte navigaret ad exercitum quā e Naxo reversus illic agebat, ut conaretur duces classiariorum comprehendere.

37. Missus autem ad hoc ipsum Istragoras, dolo cepit Oliatum Ibanolis filium Mylassensem, et Histiaicum Tymnis Termenensem, et Coēm Erxandri filium, quem Darius Mitylene donaverat, et Aristagoram Heraclidis filium Cymaeum, compluresque alios. Ita ex professo Aristagoras defecit, omnia in Darium com-

miniscens: et primum quidem, verbo
duntaxat tyrannidem deferens, statum rei-
publicae Miletii constituit, ut secum liben-
ter Milesii deficerent. Idem dehinc quo-
que in reliqua Ionia fecit, tyranorum
alios ejiciens, ex aliis autem quos tyran-
nos ceperat e navibus iis, quae adversus
Naxum una ierant, ut civitatibus grati-
ficaretur, dedidit alium in aliam urbem
tradens, ex qua quisque illorum erat.

38. Quorum Coem Mitylenaei ut
acceperunt, sine mora productum lapidi-
bus interemerunt: Cymaei suum dimise-
runt. Posteaquam autem et alii complures
tyranni fuga solum vertere, passim per ci-
vitates eorum abdicatio facta est. Tyran-
nis summotis, Aristagoras Milesius singu-
los jussit in singulis civitatibus constituere
magistratus: quod secundum fuit, ipse
Lacedaemonem triremi navigavit. opus
enim erat magnam aliquam comparare
societatem,

νώμενος. καὶ πρῶτα μὲν λόγω μετεῖς τὴν τυραννίδα, ἴσονομίην ἐποίεε τῇ Μιλήτῳ, ὡς ἂν ἔκόντες αὐτῷ οἱ Μιλήσιοι συναπισά-
ατο^b. μελά δὲ, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ Ιωνὶ τῷ-
τὸ τῦτο ἐποίεε, τὰς μὲν ἔξελαύνων τῶν
τυράννων, τὰς δὲ ἐλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν
νέων τῶν συμπλευσασέων ἐπὶ Νάξον, τά-
τας δὲ φίλα βιβλόμενος ποιέοδαι τῇσι πό-
λισι, ἔξεδίδε, ἄλλον ἐσἄλλην πόλιν παρα-
διδὼς, ὅθεν εἴη ἔκαστος.

λη'. Κώπην μέν νυν Μιλυληνᾶιοι, ἐπεί τε
τάχιστα παρέλαβον, ἔξαγαγόντες κατέλευ-
σαν. Κυμαῖοι δὲ τὸν σφέτερον αὐτέων ἀπ-
ῆκαν. ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ πλεῦνες αὐτῶν ἀπι-
εσσαν, τυράννων μέν νυν κατάπαυσις ἐγένετο
ἀνὰ τὰς πόλιας. Αρισταγόρης δὲ ὁ Μιλήσι-
ος ὡς τὰς τυράννους κατέπαυσε, σραῖτροὺς
ἐν ἔκάσῃ τῶν πολίων κελεύσας ἐκάστυς κα-
τασῆσαι, δεύτερα αὐτὸς ἐσΛαχεδαίμονα
τριήρει ἀπόσολος ἐγίνετο. ἐδεε γαρ δὴ συμ-
μαχίης τινός οἱ μεγάλης ἔξευρεθῆναι.

^b συναπισάτο.

λθ'. Τῆς δὲ Σπάρτης Αναξανδρίδης μὲν
ὁ Λέοντος ψκέτι περιεὼν ἐβασίλευε, ἀλλὰ
· ἐτετελευτήκεε. Κλεομένης δὲ ὁ Αναξαν-
δρίδεω εἶχε τὴν βασιληίην, ό κατὰ ἀνδρα-
γαθίην χών, ἀλλὰ κατὰ γένος. Αναξαν-
δρίδη γάρ εἶχοι γυναικαὶ ἀδελφεῖς ἐωὕτῳ
Διηγατέρα, καὶ ἐόστης ταύτης οἱ καταθυμίης
παῖδες όκ ἐγίνοντο. τάττα δὲ τοιάτα ἐόν-
τος, οἱ ἔφοροι εἴπαν, ἐπικαλεσάμενοι αὐ-
τὸν, ‘Εἴ τι σύ γε σεωὕτῳ μὴ προορᾶς,
· ἀλλ’ ἡμῖν τῷτο ἐσὶ ό περιοπλέοκ, γένος
· τὸ Εὔρυθένεος^c γενέσθαι εξίτηλον. σύ
· γυν τὴν μὲν εἶχεις γυναικαὶ, ἐπεί τέ τοι
· ό τίκλει ἐκ σέο, φίπτες^d, ἀλλην δὲ γῆ-
· μον καὶ ποιέων ταῦτα, Σπαρτίτησι ἀ-
· δίσεις.’ ὁ δι’ ἀμείβετο, Φάσ τατέων ψ-
· δέτερα ποιόσειν ἐκείκτις τε ό καλῶς συμ-
· βαλεύειν, παρακένοιας, τὴν εἶχει γυναι-
· κα, ἐόσαν αἰναμάρτητον ἐωὕτῳ, ταύτην
· ἀπέντα, ἀλλην ἐσαγαγέσθαι· ώδέ σφι πεί-
· φεσθαι.

^c Εύρυθεος. ^d Verbum hoc autem non exstat in MS.

39. Spartae regnum jam non tenebat Anaxandrides, Leontis filius, quia non superstes erat, sed ejus obitu filius Cleomenes regnabat; non ille quidem propter virtutis specimen, sed propter genus. Etenim Anaxandrides duxerat in matrimonium sororis suae filiam, quae etiā cordi erat, tamen ex ea liberos non suscipiebat. Id quum ita esset, ephori his cum verbis hortati sunt: ‘Si tu tibi non
‘prospicis, at certe nobis hoc non est de-
‘spiciendum, Eurythenis genus intercede-
‘re. Tu igitur quandoquidem uxorem
‘habes quae ex te non parit, ea repudi-
‘ata aliam ducito, gratissimam rem in
‘hoc Spartiatis facturus.’ His ille respon-
dens, negat se earum rerum alterutram
esse facturum: et hos non recte consule-
re ait, qui ipsum hortentur repudiata quam
habeat uxore innoxia, alteram inducere:
coque se non esse pariturum.

40. Cui ephori atque seniores consilio habitu retulerunt: ‘Quoniam te certimus amore conjugis quam habes implicitum, facito quod dicemus, ac noli repugnare, nequid de te Spartiatae gravius consulant. Conjugem quam habes ut repudies non postulamus: quaecunque ei praestas nunc, ea omnino praestat: alteram tamen ducito praeter hanc uxorem, quae sit secunda.’ Haec dicentibus assensus est Anaxandrides: qui duas dehinc uxores habens, binis aedibus habitabat, haudquam Spartana faciens.

41. Non longo interjecto tempore, uxor quae posterius ducta est parit hunc Cleomenem, et ipsa successorem regni Spartiatarum protulit. At uxor prior quae praecedente tempore sterilis fuerat, et ipsa tunc concepit, hoc fato usq;: quae quum revera praegnans esset, consanguinei ta-

μ'. Πρὸς τὰῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ γέρωνες
βελευσάμενοι εἰς προσέφερον Αναξανδρίδην
ταῦτε, «Ἐπεὶ τοίνυν τοι περιεχόμενόν σε
οὐδέποτε τῆς ἔχεις γυναικὸς, σὺ δὲ ταῦ-
τα ποίεε, καὶ μὴ ἀντιβαίνε τύτοισι, ἵνα
μή τι ἄλλοιον περὶ σεῦ οἱ Σπαρτῖται
βελεύσωνται. γυναικὸς μὲν τῆς ἔχεις οὐκ
προσδεόμεθά σεν τῆς ἐξέσιος· σὺ δὲ ταῦ-
τη τε πάντα ὅσα γῦν παρέχεις πάρεχε,
καὶ ἄλλην πρὸς ταύτην ἐσάγαγε γυναικας
τεκνοποιόν.» ταῦτά καὶ λεγόντων, συνε-
χώρησε ὁ Αναξανδρίδης. μελάδὲ, γυναι-
κας ἔχων δύο, διξάς ισίας οἴχεε, ποιέωτ
κόδαμῶς Σπαρτιῆτα.

μα'. Χρόνια δὲ οὐ πολλὰ διελθόντος, οἱ
ἐπισήρον ἐπελθοῦσα γυνὴ τίκτει τὸν δῆ-
κλεομένεα τύτον. καὶ αὗτη τε ἔφεδρον βα-
σιλέα Σπαρτιῆτης ἀπέφανε· καὶ η̄ προτέ-
ρη γυνὴ τὸν πρότερον χρόνον ἄτοκος ἐζῆσα,
τότε κως ἔκυπτε, συντυχίῃ ταύτη χρη-
σμένη. ἔχυσαν δὲ αὐτὴν ἀληθεῖ λόγῳ,

^ε συμβιτισθέμενοι. ^ϛ οὐδαμά.

εἰ τῆς ἐπελθόσης γυναικὸς οἰκήια πυθόμενοι ὥχλεον, Φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως, βουλομένην ὑποβαλέσθαι. δεινὰ δὲ ποιεύντων αὐτέων, τῷ χρόνῳ συντάμνοντος, ὑπ' ἀπιστίης οἱ ἔφοροι τίχλισαν τὴν γυναικαν περιζόμενοι ἐφύλαξαν. ή δὲ ὡς ἔτεκε Δωριέα, θέως ἱχεῖ Λεωνίδην· καὶ μετὰ τῶν, θέως ἱχεῖ Κλεόμβρολον. οἱ δὲ καὶ θεόμυκτοι λέγουσι Κλεόμβρολον καὶ Λεωνίδην γενέσθαι. η δὲ, Κλεομένεα τεκύσα, καὶ τοδεύτερον ἐπελθοῦσα γυνὴ, ἐνσα θυγάτηρ Πρινηΐαδεω^α τῷ Δημαρμένῳ, ὥχέτι ἐτίκτε τοδεύτερον.

μβ'. 'Ο μὲν δὴ Κλεομένης, ὡς λέγεται, ἦν τε ὁ Φρεγύρης, ἀκρομανής τε. ὁ δὲ Δωριέὺς ἦν τῶν ἡλίκων πάντων πρῶτος· εὗ τε ἐπίσαλο κατ' ἀνδραγαθίην αὐτὸς οχήσων τὴν βασιληίην. ὡσεὶ ὅν ὅτῳ Φρονέων, ἐπειδὴ ὁ, τε Αναξανδρίδης ἀπέθανε, καὶ οἱ Δακεδαιμόνιοι χρεώμενοι τῷ νόμῳ, ἐσήσαντο βασιλῆα τὸν πρεσβύταλον Κλεομένεα,

^α πρινηΐα.

men posteriōris uxorū id audiebat, aē moleste ferentes, dicere, jaſtari hoc ab illa animo ſubjiciendi ſibi partum. Itaque his indigne ferentibus, exaēto tempore ephori increduli feminam patientem circumſidentes obſervarunt: quae Doricūm peperit, moxque Leonidem, et post hunc recta Cleombrotum. Sunt etiam qui dicant Cleombrotum atque Leonidem fuiffe geminos. At quae Cleomenem peperit, ſecundo loco in matrimonium ducata, filia Prinetadae, neptis Demarmeni, alium filium praeterea non genuit.

42. Et Cleomenes quidēt mentis non compos (ut fertur) ſed admodum furens, Doricus autem inter aequales omnes primus erat, meritoque putans ſe ob virilitatem regno potiturum. hoc ita opinione praefumens, defuncto Anaxandrida quum Lacedaemonii Cleomenem ex lege, quod maximus natu eſſet, creaſ-

fent, indigne id tulit, sibi a Cleomene imperari. Igitur petita a Spartiatis plebe, coloniam duxit, neque Delphico usus oraculo, in quam terram ad urbem condendam tenderet, neque quipplam legitime aut ex more exequutus: adeo rem inde digne ferebat. In Africam autem navigans ducibus Theraeis ad Cynypon delatus, locum incoluit totius Africæ pulcherrimum, juxta flumen. Sed illinc tertio ejectus anno a Macis et Afris et Carthaginiensibus, in Peloponnesum abiit.

43. Ubi Antichares vir Eleonius ei consilium dedit ex Laii oraculis, ut Heracliam in Sicilia conderet, affirmans Erycis regionem omnem esse Heraclidarum, ab ipso Hercule posseßsam. Hoc ille auditio Delphos se contulit ad oraculum consulendum numquid regione æd quam proficiſcebat potitus esset. Pythia e-

ὁ Δωριεὺς δεῖνόν τε παιέμενος, καὶ ὃς ἀξέπ
ῶν ὑπὸ Κλεομένεος βασιλεύεσθας, αὐτήσας
ληὸν δ, Σπαρτίτας ἦγε^c ἐς ἀποκίνη.
Ἐτε τῷ ἐν Δελφοῖσι χρησηρίῳ χρησάμε-
νος, ἐς ἥμινα γῆν κλίσων ἵη, ὧτε ποτήσας
ὑὸν τῶν νομιζομένων, οἷα βαρέως Φέρω,
ἀπίει ἐς τὴν Λακύν τὰ πλοῖα· κατηγέ-
ντο δέ οἱ ἄνδρες Θηρῶν^d. ἀποκόμενος
οἵ ἐς Κίνυπα, οἴκησε χώρον κάλλιστον τῶν
Λακύων παρὰ πολαμόν. ἔξελαθεὶς δὲ ἐν-
θεῦτεν τρίτῳ ἔτει ὑπὸ Μαχέων τε καὶ
Δρύκων καὶ Καρχηδονίων, ἀπίκελο ἐς Πε-
λοπόννησον.

μη'. Εὐθαῦτα δὲ οἱ Αὐλιχάρης, ἀνὴρ
Ελεώκιος, συρεβύλευσέ οἱ ἐκ τῶν Λακύ
χρησμῶν, Ἡρακληῖην τὴν ἐν Σικελίῃ κί-
ζειν, φὰς τὴν Ερυκος χώρην πᾶσαν εἶναι
Ἡρακληῖδέων, αὐτῷ Ἡρακλέος κήπουαμ-
νε. ὁ δὲ, ἀκόστας ταῦτα, ἐς Δελφὸς οἴχε-
το χρησάμενος τῷ χρησηρίῳ, εἰ αἴρεται ἐπ'
ἥν σέλλεται χώρην. ἡ δὲ Πιθίη οἱ χρᾷ-

^b λαὸν. ^c ἤγε. ^d Θηρῶν.

80 ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ. Ε.

αιρήσειν. παραλάβων δὲ ὁ Δωρίεὺς τὸν ἥρα
λον τὸν καὶ ἐσ Διδύην ἦγε, ἐκομίζετο παρὰ
τὴν Ιταλίην.

μδ. Τὸν χρόνον δὲ τύτον, ὡς λέγεται
Συβαρῖται, σφέας τε αὐτὸς, καὶ Τῆλος
τὸν ἑώρτῶν βασιλῆα ἐπὶ Κροτωνα μέλλειο
στρατεύεσθαι· τὸς δὲ Κροτωνιῆτας περιέ-
έας γενομένας, δεηθῆναι Δωρίεος σφίσι τι-
μωρῆσαι, καὶ τυχεῖν δεηθέντας. συσρατεύ-
εσθαί τε δὴ ἐπὶ Σύβαρι Δωρίεα, καὶ
συνελεῖν τὴν Σύβαριν. ταῦτα μέν νυν Συ-
βαρῖται λέγουσι ποῖοισι Δωρίεα τε καὶ
τὸς μετ' αὐτοῦ. Κροτωνιῆται δὲ αὐδέναι
σφίσι Φασὶ ἔεινον προσεπιλαβέσθαι τοῦ
πρὸς Συβαρῖτας πολέμου, εἰ μὴ Καλλίπο-
τῶν Ιαμιδέων μάνην Ηλείον μάνον· καὶ τῦ-
τον τρόπῳ τοιῶδε· παρὰ Τῆλος τῷ Συ-
βαριτέων τυράννῳ ἀποδράντα ἀπίκεσθαι
παρὰ σφέας, ἐπει τε οἱ τὰ ἵρα ὧν προ-
χώρεε ^ε χρητὰ θυμένῳ ἐπὶ Κροτωνας.
ταῦτα δὲ ωκούσιοι λέγουσι.

^ε προσεχέσθαι.

um potiturum respondit. Sumptaque Dorieus classe quam et in Africam duxerat; Italiam praetervehebatur.

44. Ea tempestate (ut ferunt) Sybaritae cum Tely rege suo bellum Crotoniatis erant illaturi: id metuentes Crotoniatae Dorieum ut sibi opem ferret orare. Hic precibus inductus, una cum illis adversus Sybarin contendit, eamque cepit. Haec Sybaritae Dorieum et qui cum illo erant fecisse ajunt. at Crotoniatae negant quempiam sibi adjutorem peregrinum fuisse belli adversus Sybaritas, praeter unum Calliam Eleum ex familia Iamidarum vatem: et hunc a Tely Sybaritarum tyranno ad ipsos transfugisse, hoc modo, quod sacrificans de eundo adversus Crotonem, non litaret. Haec isti non ajunt.

82 TERPSICHORE. V.

45. Harum rerum utriusque testimonia haec adferunt ; Sybaritae quidem, partim fanum ac templum prope siccum flumen Crastin, quod Dorieum capta urbe ajunt extruxisse Minervae cognomine Crastiae : partim ipsius Doriei necem, quam volunt esse maximum testimonium, quoniam contra vaticinia agens interemptus fuit. Si enim nihil nisi id ad quod proficiscebatur fecisset, nec transgressus esset, Erycinam regionem obtinuisset, et obtentam possedisset, non ipse cum exercitu consumptus esset. At Crotonitae multa monstrant eximie donata Calliae Eleo in agro Crotoniensi, quae etiam ad meam usque memoriam prognati Calliae colebant : Dorieo autem et ejus posteris nihil. cui tamen, si in bello Sybaritano fuisset Crotoniatis auxilio, multe plura quam Calliae fuissent donata. haec pro se utriusque eorum testimonia referunt,

μέ. Μαρτύρια δὲ τυτέων ἐκάτεροι ἀπὸ
δεκανύσσοι τάδε. Συβαρῖται μὲν τέμενός τε
καὶ νηὸν ἐόντα παρὰ τὸν Ξηρὸν Κράσιν, τὸν
ἰδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δωρίεσ
λέγοσι Αθηναίη ἐπωνύμῳ Κρασίη. τῦτο
δὲ, αὐτῷ Δωριέος τὸν Θάραλον μαρτύριον
μέγιστον ποιεῦνται, ὅτι παρὰ τὰ μεμαν-
τευμένα ποιέων διεφθάρη. εἰ γὰρ δὴ μὴ
παρέπρηξε μηδὲν, ἐπ’ ᾧ δὲ ἐσάλη ἐποίεε,
οὗτοι ἄν τὴν Ερυκίνην χώρην, καὶ ἐλῶν κα-
τέχε, οὐδὲ ἄν αὐτὸς τε καὶ ἡ σραῖη διε-
φθάρη. οἱ δὲ αὖ Κροτωνιῆται ἀπο-
δεικνῦσι Καλλίη μὲν τῷ Ηλείῳ ἔξαιρε-
τα ἐν γῇ τῇ Κροτωνιήτῳ πολλὰ δοθέν-
τα, τὰ καὶ ἐσ ἐμὲ ἔτι ἐνέμοντο οἱ Καλ-
λίεω ἀπόγονοι· Δωριέϊ δὲ καὶ τοῖσι Δω-
ριέος ἀπογόνοισι, οὐδέν. καίτοι εἰ συνε-
πελάβετό γε τῷ ^α Συβαρίτικοῦ πολέμου
Δωριεὺς, δοθῆναι ἄν οἱ πολλαπλάσια ἡ
Καλλίη. ταῦτα μέν νυν ἐκάτεροι αὐτέ-
ων μαρτύρια ἀποφαίνονται· καὶ πάρεστι

^α συντελεῖσθαι τῷ.

όκοτέροισι τις πείθεται αὐτέων, τούτοισι προχωρέειν.

μς'. Συνέπλεον δὲ Δωριέϊ καὶ ἄλλοι συγχτίσαι Σπαρτιηέων, Θεαταλὸς καὶ Παραβάτης καὶ Κελένης καὶ Εύρυλέων. οἱ ἐπεί τε ἀπίκοιλο παντὶ σόλῳ ἐσ τὴν Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἑσωθέντες ὑπό τε Φοινίκων καὶ Αἰγασίων ^{β.} μῆνος δέ γε Εύρυλέων τῶν συγχτισέων περιεγένετο τούτῳ τῷ πάθεος. συλλαβὼν δὲ ὅτος τῆς σρατῖς τὸς περιγενομένας, ἔχε Μινώην τὴν Σελινύσιων ἀποκίνην καὶ συνελευθέρως Σελινύσιας τὸ μνάρχος Πειθαγόρεω ^{γ.} μετὰ δὲ, ὡς τῶν κατεῖλε, αὐτὸς τυραννίδι ἐπεχείρησε Σελινύτος, καὶ ἐμνάρχησε χρόνον ἐπ' ὄλιγον. οἱ γάρ μιν Σελινύσιοι ἐπανασάντες ἀπέκτειναν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίς βωμόν.

μζ'. Συνέσπειο δὲ Δωριέϊ καὶ συναπέθανε Φίλιππος ὁ Βυτακίδεω, Κροτωνίτης ἀνήρ ὃς ἀρμοσάμενος Τήλυος τῷ Συβα-

^β M.S. Εγισταίν tum hic, tum infra. ^γ Πειθαγόρεια.

quorum utris accedere quisque mavult, his
accedat licet.

46. Navigarunt autem cum Dorieo et alii Spartiarum, deducendae coloniae socii, Thessalus et Paraebates et Celees et Euryleon: qui quum omni classe Siciliam tenuerunt, superati a Phoenicibus atque Aegestanis, in proelio occubuerunt, uno tantum ex hac adversa pugna superstite Euryleonte: qui collectis eorum reliquiis, occupavit Minoam Selinusiorum coloniam, Selinusiosque liberavit monarchia Pithagorae. Hunc quum sustulisset, ipse tyrannidem Selinuntis invasit. Sed ad breve tempus eum obtinuit. nam Selinusii impetu in eum facto, quum ad Jovis forensis aram confugisset, obtruncarunt.

47. Dorico et viae et mortis socius fuit Philippus Butacidae filius, vir Crotoniata, qui desponsa sibi filia Telyos Sy-

baritae, Crotone profugerat, abnegato-
que matrimonio transmisit Cyrenen. Ex
hic discedens, secessatus est propria trire-
me, ac proprio virorum sumptu, qui erat
et Olympionices, et omnium sui tempo-
ris Graecorum pulcherrimus. Ob quam
corporis speciem ab Aegestanis ea quae
nemo aliis reportavit. nam ad sepul-
chrum ejus monumento extructo, sacri-
ficiis eum placant.

48. Hunc in modum Dorieus vita
functus est. qui si in animum induxisset
ferre Cleomenis regnum, et in Sparta
permansisset, regno fuisset Lacedaemoni-
orum potitus. Neque enim diu Cleome-
nes imperavit: ac sine liberis decessit, una
duntaxat relicta filia, cui nomen Gorgo.

49. Cleomene igitur imperium te-
nente, Spartam venit Aristagoras Miletii
tyrannus: cui etiam in sermonem venit,

ρίτεω Νυγαλέρα, ἐφυγε ἐκ Κρότωνος· φευδεῖς δὲ τῷ γάμῳ εἶχετο πλέων ἐς Κυρῆνην· ἐκ ταύτης δὲ ὁρμεώμενος συνέσπειτο οἰκηī τε τριήρει καὶ οἰκηī ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἐών τε Ολυμπιονίκης καὶ κάλλισος Ἑλλήνων τῶν κατ' ἑωὕτον· διὰ δὲ τὸ ἑωὕτοῦ κάλλος ἐνείκατο παρὰ Αἴγεσαιων τὰ γδεῖς ἄλλος. ἐπὶ γάρ τῷ τάφῳ αὐτῷ ἡρῶν ἴδρυσάμενοι, Νυσίησι αὐτὸν ἴλασκονται.

μή. Δοριεὺς μὲν νυν τρόπῳ τοιότῳ ἐτελεύτησε. εἰ δὲ ἦνέχετο βασιλευόμενος ὑπὸ Κλεομένεος, καὶ κατέμενε ἐν Σπάρτῃ, ἔβασιλευε ἀν Λακεδαίμονος. οὐ γάρ τινα πολλὸν χρόνον ἤρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπέθανε ἀπαύς, Νυγατέρα μάνη λιπὼν τῇ φρομα ἦν Γοργώ.

μθ'. Απικνέεται δι' ὃν ὁ Αρισταγόρης ὁ Μιλήτης τύραννος ἐσ τὴν Σπάρτην, Κλεομένεος ἔχοντος τὴν ἀρχὴν. τῷ δὴ ἐσ λόγῳ ἦτε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγοσι, ἔχων

χάλκεον πίνακα, ἐν τῷ γῆς ἀπάσης πε-
ρίοδος ἐνετέτμητο, καὶ θαλαισά τε πᾶσα
καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεόμενος δὲ ἐς
λόγυς ὁ Αρισταγόρης, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν
τάδε ^δ, « Κλεόμενες, σπυρδὴν μὲν τὴν ἐμὴν
· μὴ θωμάσης τῆς ἐνθαῦτα ἀπίξιος· τὰ
· κατήκοντα γάρ ἐστι τοιαῦτα. Ιώνων παῖ-
· δας δύλυς εἶναι ἀντ' ἐλευθέρων, ὄνειδος
· καὶ ἄλγος μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ήμῖν,
· ἔτι δὲ τῶν λοιπῶν ὄμιν, ὅσῳ προεσέ-
· τε εἰς τῆς Ἑλλάδος. νῦν δὲν πρὸς θεῶν
· τῶν Ἑλληνίων βύσασθε Ιωνας ἐκ τῆς
· δυλοσύνης, ἀνδρας ὅμαίμονας. εὔπετέως
· δὲ ὄμιν ταῦτα χωρέειν οἴστε τε ἐστι. γάτε
· γάρ οἱ βάρβαροι ἄλκιμοι εἰσι, ὄμεῖς τε τὰ
· ἐς τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε
· ἀρετῆς πέρι. ἥτε μάχη αὐτέων, ἐστι τοι-
· ίδε, τόξα, καὶ αὐχμὴ βραχέα· ἀναξυρίδας
· δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ
· κυρβασίας ἐπὶ τῆσι κεφαλῆσι. γάτω εὐ-
· πετέες χειρωθῆναι εἰσι. ἐστι δὲ καὶ ἀγαθὰ
· τοιάδε. ^ε MS. προίσατε.

habens (ut Lacedaemonii ajunt) aereum
tabellam, in qua totius terrae ambitus e-
rat incisus, cunctumque mare, atque om-
nia flumina. Accedens igitur in colloqui-
um Aristagoras, ita ad eum inquit: ‘Stu-
‘ dium meum, Cleomenes, qui huc adve-
‘ nerim, ne mireris. officia enim sunt ta-
‘ lia. Ionas pro liberis servos esse, dedecus
‘ dolorque maximus est cum nobis ipsis,
‘ tum vero inter caeteros vobis, quanto
‘ praestis Graeciae. proinde igitur, per
‘ Deos Graecos, eripite Iones a servitute,
‘ consanguineos vestros. quod facile est
‘ ad praestandum: nam neque barbari
‘ sunt viri strenui, et vos in summum rei
‘ bellicae per virtutem evasistis, et pugna
‘ eorum hujuscemodi est; arcus ac breve
‘ spiculum, bracafque induti veniunt ad
‘ pugnas, et in capitibus pileos. sic faciles
‘ capti sunt. Ad haec, tantum bonorum est
‘ iis qui eam incolunt continentem, quan-

‘ tum non est ceteris universis, tum auri,
‘ (ut ab hoc incipiamus) tum argenti,
‘ tum aeris, tum variae vestis, tum jumen-
‘ torum, tum mancipiorum: quibus vos,
‘ si potiri libuerit, potiemini. Sunt quo-
‘ que inter se confines, ut ego differam; his
‘ quidem Ionibus sunt Lydi, qui terram
‘ incolunt bonam, et circumfluunt argen-
‘ to.’ Haec autem dicebat, ostendens in
ambitu terrae inciso tabellae quam fere-
bat. ‘ Lydis vero (dicebat Aristagoras)
‘ confines sunt hi Phryges, auroram ver-
‘ sus, pecorum copia et fructuum uber-
‘ tate, omnium quos ego novi longe bea-
‘ tissimi. Phrygibus annexi sunt Cappa-
‘ doces, quos nos Syrios appellamus. His
‘ proximi sunt Cilices, hujus maris acco-
‘ lae, ubi haec Cyprus insula est sita: qui
‘ tributum annum regi pendunt quin-
‘ gena talenta. His Cilicibus confines

τῶισι τὴν ἡπειρὸν ἔκείνην νεμομένοισι,
 ὅσα δὲ τῶισι συνάπτασι ἄλλοισι ἀπό
 χρυσῷ ἀρξαμένοισι, ἀργυρος, καὶ χαλκὸς,
 καὶ ἐδῆς ποικίλη, καὶ ὑποζύγια τε καὶ ἀν-
 δράπαδα. τὰ δυμῶν βελόμενοι, αὐτοὶ δὲ
 ἔχοιτε. κατοίκηνται δὲ ἄλλήλων ἔχόμε-
 ναι, ὡς ἐγὼ Φράσω. Ιώνων μὲν τῶιδε οἱ-
 δὲ Λυδοὶ, οἰκέοντές τε χώρην ἀγαθὴν καὶ
 πολυαργυρώτατοι ἔοντες. δεικνὺς δὲ ἔλε-
 γε ταῦτα ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον, τὴν
 ἐφέρετο ἐν τῷ πίνακι ἐντετμημένην. Λυ-
 δῶν δὲ (ἔφη λέγων ὁ Αρισταγόρης) οἵδε
 ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς τὴν ἥω, πολυ-
 προσατότατοι τε ἔοντες ἀπάντων τῶν
 ἐγώ οἶδα καὶ πολυκαρπότατοι. Φρυγῶν
 δὲ ἔχονται Καππαδόκαι, τὰς ήμεῖς Συ-
 ρίας καλέομεν. τύτοισι δὲ πρόσφροι Κι-
 λικες, κατήκοντες ἐπὶ Νάλασταν τίνδε,
 ἐν ᾧ ἥδε Κύπρος νῆσος κέεται· οἱ πεντα-
 κόσια τάλαντα βασιλέϊ τὸν ἐπέτειον φό-
 ρον ἐπίλευσι. Κιλίκων δὲ τῶιδε ἔχονται

• Αρμένιοι οἴδε, καὶ ὅτοι ἔόντες πολυπρόσω-
 • τοι· Αρμενίων δὲ, Μαλινοὶ, χώρην τὴν-
 • δε ἔχοντες. ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἥδε
 • Κιασίν, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποταμὸν τόνδε
 • Χοάσπεα κείμενά ἔστι τὰ Σῦσα ταῦ-
 • τα, ἐνθα βασιλεὺς τε μέγας διαιταν-
 • ποιέεται, καὶ τῶν χρημάτων οἱ θησαυροί
 • ἐνθαῦτά εἰσι. ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν πό-
 • λιν, Ναρσέοντες ἥδη τῷ Διὶ πλάτη πέρι
 • ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρης ἄρα οὐ
 • πολλῆς, όδε ὅτῳ χρηστῆς, καὶ ὅρων σμι-
 • κρῶν, χρεών ἔστι ὑμέας μάχας ἀναβάλ-
 • λεσθαι πρός τε Μεσηνίας ἔόντας ισο-
 • παλέας, καὶ Αρκάδας τε καὶ Αργείας.
 • τοῖσι ὅτε χρυσῷ ἔχόμενόν ἔστι ὁδὲν, ὅτε
 • ἀργύρῳ, τῶν πέρι καὶ τινα ἐνάγει προ-
 • θυμίη μαχόμενον ἀποθυήσκειν. παρεὸν
 • δὲ τῆς Ασίνης πάσης ἀρχειν εὔπετέως,
 • ἄλλό τι αἰρήσειθε; Αρισαγόρης μὲν
 ταῦτα ἔλεξε. Κλεομένης δὲ ἀμείβειο τοῖσ-
 δε, · Ωξεῖνε Μιλήσιε, ἀναβάλλομάι τοι

‘ sunt hi Armenii, et ipsi re pecuaria a-
‘ bundantes. Armeniis his Matieni, istam
‘ regionem tenentes, quorum terrae Cis-
‘ sia haec adhaeret: in qua juxta fluvium
‘ hunc Choaspem sita sunt haec Susa, ubi
‘ rex magnus domicilium habet, atque
‘ hic pecuniarum thesauri sunt. Hanc vos
‘ urbem si ceperitis, bona fide jam cum
‘ Jove de divitiis licet certetis. Verum de
‘ terra neque multa neque ita feraci, et
‘ pro exiguis finibus oportet vos rejicere
‘ bella adversus Messenios vobis pares; et
‘ Arcades et Argivos, quibus nihil est ne-
‘ que auri neque argenti, quarum rerum
‘ cupiditate quis inducitur ad mortem pe-
‘ riclitandam: at quum offeratur occasio
‘ facile potiundi tota Asia, aliudne quip-
‘ piām praeoptabit? ’ Haec Aristago-
ras dicebat. Cui respondens Cleomenes,
‘ Milesie, inquit, hospes, in triduum tibi

‘ differo respondere.’

50. Tunc quidem hactenus processum est. ubi vero dies responsioni praestituta adfuit, et ad locum de quo conuerant, ventum est, interrogavit Aristagoram Cleomenes, quot dierum ab Ionum mari ad regem esset iter. Aristagoras, aliqui solers, et illum praeclare decipiens prudentia, in hoc tamen lapsus est: qui quum non deberet rem ut se habebat illi aperire, volens Spartias in Asiam educere, dixit trium mensium esse adscensum. Cleomenes, interpellata hujus quam ordiri instituerat oratione de itinere, inquit, ‘ Hospes Milesie, abscede e Sparta ante solem occidentem. nec enim ser-‘ monem auditu gratum dicis Lacedae-‘ moniis, volens eos trimestri itinere abducere a mari. Haec loquutus Cleomenes domum abiit.

51. Aristagoras, sumpto oleae ramo

· ἐσ τρίτην ἡμέρην ἀποκριθέεσθαι.'

γ'. Τότε μὲν ἐσ τοσῦτον ἥλασαν. ἐπείτε δὲ ἡ χυρὶν ἡμέρῃ ἐγένετο τῆς ἀποχρίσιος, καὶ ἥλθον ἐσ τὸ συγκείμενον, εἴρετο ὁ Κλεομένης τὸν Αρισταγόρην ὄχοσέων ἡμέρων ἀπὸ Ναλάσης τῆς Ιώνων ὁδὸς εἴη παρὰ Βασιλῆα· ὁ δὲ Αρισταγόρης, τἄλλα ἔων σοφὸς, καὶ διαβάλλων ἔκεινον εὖ, ἐν τῷ τῷ ἐσφάλη. χρεὼν γάρ μιν μὴ λέγειν τὸ εὖ, βιβλόμενόν γε Σπαρτιῆτας ἔξαγαγεῖν ἐσ τὴν Ασίην, λέγει δή ὦν, τριῶν μηνῶν φασ εἶναι τὴν ἄνοδον. ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Αρισταγόρης ὄρμητο λέγειν περὶ τῆς ὁδοῦ, εἶπε, 'Ω· 'ξεῖνε Μιλήσιε, ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης της πρὸ δύνης ἥλιγ. γάρ λόγου εὔεπέα λέγεις Δακεδαιμονίοισι, ἐθέλων σφέας ἀπὸ Ναλάσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν.' ὁ μὲν δὴ Κλεομένης ταῦτα εἶπας, ηἱε ἐσ τὰ ὥρια.

· να'. 'Ο δὲ Αρισταγόρης λαβὼν ἰκετηρί-

ην, ήτε εἰς τῷ Κλεομένεος ἐσελθὼν δὲ εἴσω,
ἄτε ἴκελεύων, ἐπακόσας, ἐκέλευε τὸν Κλε-
ομένεα ἀποπέμψαι τὸ παιδίον. προεσή-
κεε γὰρ δὴ τῷ Κλεομένῃ ἡ Συγάτηρ τῇ
ὄνομα ἦν Γοργώ· τῷτο δέ οἱ καὶ μῆνον τέκ-
νου ἔτύγχανε, ἐὸν ἐτέων ὅκτω ἢ ἐννέα ἡ-
λικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε
τὰ βάλειαι, μηδὲ ἐπιχεῖν τῷ παιδίᾳ εἴ-
νεκα· ἐνθαῦτα δὴ ὁ Αρισταγόρης ἀρχέλοι ἐκ
δέκα ταλάντων ὑπιχνεόμενος, ἦν οἱ ἐπιτε-
λέση τῶν ἐδέειο. ἀνανέυοντος δὲ τῷ Κλεο-
μένεος, προέβανε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλ-
λων ὁ Αρισταγόρης· ἐσ οὐ πεντήκοντά τε
τάλαντα ὑποδέκτοι², καὶ τὸ παιδίον ηύ-
δάξατο, ‘Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος,
• ἦν μὴ ἀποστὰς ἦν.’ Ὁ τε δὴ Κλεομένης
ἡθεῖς τῷ παιδίᾳ τῇ παρανέσει, ήτε εἰς ἔ-
τερον οἴκημα· καὶ ὁ Αρισταγόρης ἀπαλλάσ-
σειο τοπαράπταν ἐκ τῆς Σπάρτης, ύδε οἱ
ἔξεγένειο ἐπιπλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς
ἀνόδου τῆς παρὰ βασιλῆα.

² ὑπεδίδεκτο.

instar supplicis ad domum Cleomenis se contulit, eamque ingressus ut supplex, jubebat ad se audiendum dimitti illius filiam. Stabat enim ante Cleomenem filia cui nomen erat Gorgo, unica illius proles, eaque octo aut novem annos nata. Cleomene jubente eum dicere quae vellet, neque reticere filiolae gratia, tunc Aristagoras incepit polliceri illi ab decem talentis, si precibus suis annueret; abnunte Cleomene, subinde adjiciendo illuc pervenit, ut quinquaginta talenta pollicetur. Ad quod puella, ‘Pater, inquit, ‘hospes te corrumpet, nisi hinc abis.’ Prudenti monito puellae dilectatus Cleomenes, in aliud conclave abiit: et Aristagoras e Sparta prorsus abscessit, non facta ei amplius potestate indicandi ascensus ad regem.

52. Ea namque istius itineris ratio ita
habet. Ubique sunt regii stathmi, *id est*,
mansiones, ac diversoria pulcherrima. I-
ter omne per loca culta, ac tuta. Et per
Lydiam quidem et Phrygiam, stathmi vel
mansiones tendunt viginti, parasangae
nonaginta quatuor et dimidiatus. E Phry-
gia excipit fluvius Halys, cui imminent
portae, quas transire omnino necesse, at-
que ita fluvium trasmittere. est et custo-
dia magna ad illum. Transgresso in Cap-
padociam, et eam permetienti usque ad
fines Cilicios, duodetriginta stathmi sunt,
parasangae centum quatuor. In horum
finibus positas duplices portas ac totidem
custodias pertransis. Has transgresso, et
per Ciliciam iter facienti, tres stathmi sunt,
parasangae quindecim ac dimidiatus. Ter-
minus Ciliciae et Armeniae est flumen
quod navibus transitur, nomine Euphra-

νο'. Εχει γαρ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ
ῶδε· σαθμοὶ τε πανταχῆ εἰσὶ βασιλήιοι,
καὶ καλαλύσιες κάλλισαι· διὰ οἰκεομένης τε
ἡ ὁδὸς ἅπασα καὶ ἀσφαλέος· διὰ μέν γε Λυ-
δίης καὶ Φρυγίης σαθμοὶ τείνοντες ἔχοσι
εἴσι, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἐννενή-
κοντα καὶ ἥμισυ. ἐκδέκεται δὲ ἐκ τῆς Φρυ-
γίης ὁ "Αλυς ποταμὸς, ἐπ' ᾧ πύλαι τε
ἐπεισι, τὰς διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ
ὅτῳ διεκπερᾶν τὸν πόλαμόν· καὶ Φυλακῆ-
ριον μέγα ἐπ' αὐτῷ. διαβάντι δὲ ἐς τὴν
Καππαδοκίην, καὶ ταύτη πορευομένω μέ-
χρι ὕρων τῶν Κιλικίων, σαθμοὶ δυῶν δέον-
τες εἰσὶ τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ τέσσε-
ρες καὶ ἑκατόν. ἐπὶ δὲ τοῖσι τότων ὕραισι δι-
ξάς τε πύλας διεξελᾶς, καὶ διξά Φυλακῆ-
ρια παραμείτεαι. ταῦτα δὲ διεξελάσαντι,
καὶ διὰ τῆς Κιλικίης ὁδὸν ποιευμένω, τρεῖς
εἰσὶ σαθμοὶ, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα,
καὶ ἥμισυ. ὕρος δὲ Κιλικίης καὶ τῆς Αρμενί-
ης ἔστι ποταμὸς τησὶ περηφλός, τῷ ὕγροια

Εύφρητης. ἐν δὲ τῇ Αρμενίῃ σαθμοὶ μέν εἰσι καλαγωγέων πεντεκαΐδεκα, παρασάγγαι δὲ ἔξ καὶ πεντήκοντα, καὶ ἥμισυ καὶ Φυλακίηριον ἐν αὐτοῖσι. ποταμοὶ δὲ νησὶ περηφοροῦσι τέσσερες διὰ ταύτης ρέός τι, τοὺς πᾶσα ἀνάγκη διαπορθμεῦσαν ἔσι. πρῶτος μὲν, Τίγρης· μείζα δὲ, δεύτερός τε καὶ τρίτος ὡὕτος ὄνομα ζόμενος· όχι ὡὕτος ἐὰν ποταμὸς, ωδὲ ἐκ τῆς αὐτῆς ρέων. ὁ μὲν γὰρ πρότερος αὐτέων καλαλεχθεὶς, ἐξ Αρμενίων ρέει· ὁ δὲ ὄπερον, ἐκ Ματινῶν. ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν, οὔνομα ἔχει Γύνδης, τὸν Κῦρος διέλαβε κοτε ἐσ διώρυχας ἐξήκοντα καὶ τριηκοσίας. ἐκ δὲ ταύτης τῆς Αρμενίης ἐσβάλλοντες ^a ἐσ τὴν Ματινὴν γῆν, σαθμοὶ εἰσι τέσσερες. ἐκ δὲ ταύτης ἐσ τὴν Κιοσίην χώρην μεταβαίνοντι, ἔνδεκα σαθμοὶ, παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ ἥμισυ ἐσὶ ἐπὶ πολαμὸν Χοάσπην, ἐόντα καὶ τῆτον νησὶ περηφοροῦν. ἐπ' ὧ Σῦσα πόλις πεπόλισα. οὗτοι οἱ πάντες σαθμοὶ

^a ισβάλλοντος.

tes. In Armenia stathmi sunt diversiorum quindecim, parasangae quinquaginta sex et dimidiatus, in quibus et custodia est. Eam fluvii qui navibus transeuntur quatuor perfluunt, quos transmittere prorsus necessarium est: primus, Tigris: secundus dehinc ac tertius ejusdem nominis, et si non idem fluvius, nec ex eodem fluens loco. nam horum quos enumeravi primus ex Armeniis fluit, alter ex Matienis. quartus fluvius nominatur Gyndes, quem Cyrus aliquando in trecentos ac sexaginta diduxit alveos. Ex hac Armenia in terram Matienam tendentes stathmi sunt quatuor: unde in regionem Cissiam transeunti sunt undecim stathmi, parasangae vero quadraginta duo et dimidiatus, ad flumen Choaspem, qui et ipse navibus transmittitur. supra quem urbs Susa est sita. Omnes hi stathmi,

sunt centum undecim. diversoria igitur statimorum tot sunt adscendentibus Sardibus Susa.

53. Quod si iter regium recte metiamur parasangis, et parasanga valet triginta stadia, (ut valet) sunt e Sardibus ad regiam quae dicitur Memnonia, tredecim millia stadiorum et quingenta: quum sint parasangae quadringenti quinquaginta. Itaque peragrando singulis diebus centena et quinquagena stadia, consumuntur solidi nonaginta dies.

54. Hunc in modum ab Aristagora Milesio apud Cleomenem Lacedaemonium dicente trium mensium adscensum esse ad regem recte dicebatur. Quod si quis exploratius ista inquirat, hoc quoque ego indicabo. nam iter ab Epheso ad Sardis huic rationi decet apponi in computando. A Graeco igitur mari ad

εἰσὶ ἔνδεκα καὶ ἑκατόν. καλαγωγαὶ μέν νυν σαθμῶν τοσαῦται εἰσὶ ἐκ Σαρδίων ἐς Σῆσα ἀναβαίνοντι.

ηγ'. Εἰ δὲ ὁρθῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιληῖη τοῖσι παρασάγγησι, καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριήκοντα σάδια, (ὥσπερ ὅτος γε δύναται ταῦτα) ἐκ Σαρδίων σάδια ἐσὶ ἐς τὰ βασιλήια τὰ Μεμνόνεια καλέόμενα, πεντακόσια καὶ τριχίλια καὶ μύρια, παρασαγγέων ἔοντων πεντήκοντα καὶ τετρακοσίων. πεντήκοντα δὲ καὶ ἑκατὸν σάδια ἐπ' ἡμέρῃ ἑκάστῃ διεξιᾶσι, ἀναστιμῶνται ἡμέραι ἀπαρῆι ἐννευήκοντα.

ηδ'. Οὕτω τῷ Μιλησίῳ Αρισταγόρῃ, εἴπαντι πρὸς Κλεομένεα τὸν Δακεδαμόνιον, εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἄνοδον τὴν παρὰ βασιλῆα, ὁρθῶς εἴρητο. εἰ δέ τις τὸ ἀτρεκέσερον τυτέων ἔτι διζηται, ἐγὼ καὶ τότο σημανέω. τὴν γὰρ ἐξ Εφέσου ἐς Σάρδις ὁδὸν δεῖ προσλογίσασθαι ταύτη. καὶ δὴ λέγω σαδίσις εἶναι τὰς πάντας ἀπὸ θα-

λάσιης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σύσων (τῷ-
το γὰρ Μεμνόνειον ἀσυ καλέεται) τεστε-
ράκοντα καὶ τετρακισχίλιοις καὶ μυρίους. οἱ
γὰρ ἐξ Εφέσου ἐς Σάρδις εἰσὶ τεστεράκον-
τα καὶ πεντακόσιοι σάδιοι· καὶ ὅτω τρισὶ ἡ-
μέρησι μηκύνεται ἡ τρίμηνος ὁδός.

νε'. Απελαυνόμενος δὲ ὁ Αρισαγόρης
ἐκ τῆς Σπάρτης, ποτὲ ἐς τὰς Αθήνας, γε-
νομένας ὥδε τυράννον ἐλευθέρας· ἐπεὶ "Ιπ-
παρχον τὸν Πεισιράτη, Ιππίεω δὲ τῷ
τυράννῳ ἀδελφεὸν, ἴδοντα ὄψιν ἐνυπνίᾳ τῷ
ἔωϋτῷ πάθει ἐναργεσάτην, κλείνεσι Αρισο-
γείτων καὶ Ἀρμόδιος, γένος ἔοντες τὰ ἀνέ-
καθεν Γεφυρῶν, μετὰ ταῦτα ἐτυραννεύ-
οντο Αθηναῖοι ἐπ' ἔτεα τέσσερα, ύδεν ἡσ-
σον, ἀλλὰ καὶ μᾶλλον ἢ προτῷ.

νς'. Ἡ μέν νυν ὄψις τῷ Ιππάρχῳ ἐν-
υπνίᾳ ἦν ἡδε· ἐν τῇ προτέρῃ νυκτὶ τῶν
Παναθηναίων ἐδόκεε ὁ Ιππαρχος ἄνδρα οἱ
ἐπισάντα μέγαν καὶ εὐειδέα αἰνίασεσθαι τά-
χε τὰ ἔπεα.

Susa (haec enim urbs Meimnonia vocatur) dico esse quatuordecim millia stadiorum et quadraginta. Ex Epheso enim ad Sardes, quingenta et quadraginta stadia: atque ita tribus omnino diebus augetur spatium itineris trimestris.

55. Digressus e Sparta Aristagoras Athenas contendit, tyrannis liberatas, hoc modo: Postquam Hipparchum Pisistrati filium, Hippiae tyranni fratrem, qui in somnis visionem clavis suae evidentissimam viderat, interficere Aristogiton et Harmodius, prisca origine Gephyraei; post haec nihilominus Athenienses, imo magis quam prius, tyrannidem quadriennio pertulerunt.

56. Visio autem insomnii Hipparchi haec erat: Nocte quae antecessit Panathenaea videbatur Hipparchus cernere vi- rum adesse sibi procerum atque speciosum, hos versus per aenigma dicentem,

Intoleranda leo tolera, tolerans animo aegro.

Nemo hominum injustus non solvit tempore poenam.

Haec simulatque dies illuxit, palam referebat ad somniorum conjectores: sed mox spreta visione, celebravit pompam, ubi mortem oppetiit.

57. Gephyraei autem e quibus erant percussores Hipparchi, fuere a principio ex Eretria oriundi, ut ipsi ajunt: verum, ut ego interrogando comperio, fuere Phoenices, ex iis qui cum Cadmo in terram quae nunc vocatur Bocotia venere, atque eam incoluere, fortiti Tanagricum tractum. unde Cadmaeis prius per Argivos exactis, iterum per Boeotos hi Gephyraei expulsi, Athenas diverterunt. Athenienses autem receperunt sub conditionibus, ut inter suos cives essent, multis quibusdam nec memoratu dignis abstinerent jubentes.

58. Phoenices isti qui cum Cadmo

Τλῆθι λέων ἄτλητα παθὼν τετληότι θυμῷ.

Οὐδὲς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν ὑκ ἀπολίσει.

ταῦτα δὲ, ὡς ήμέρη ἐγένετο τάχισα, Φανερὸς ἦν ὑπερτιθέμενος ὄνειροπόλαισι. μεῖδὲ, ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν, ἐπεμπε τὴν πομπὴν ἐν τῇ δὴ τελευτᾷ.

ιζ. Οἱ δὲ Γεφυρᾶιοι, τῶν ἔσαν οἱ Φοίνες Ἰππάρχοι, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγοσι, ἐγένονται ἐξ Ερετρίης τὴν ἀρχήν· ὡς δὲ ἐγὼ ἀναπυνθανόμενος εὑρίσκω, ἔσαν Φοίνικες τῶν σὺν Κάδμῳ ἀπικομένων Φοίνικων ἐς γῆν τὴν νῦν Βοιωτίην καλεομένην. οἶχον δὲ τῆς χώρης ταύτης ἀπολαχόντες τὴν Ταναγρικὴν μοίρην. ἐιθεῦτεν δὲ Καδμείων πρότερον ἐξανασάνθιων ὑπ' Αργείων, οἱ Γεφυρᾶιοι οὗτοι δεύτερα ὑπὸ Βοιωτῶν ἐξανασάντες ἐτράποντο ἐπ' Αθηνέων^b. Αθηναῖοι δέ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο, σφέων αὐτῶν εἴναι πολιτας, πολλῶν τέων καὶ ὑκ ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἐργεοδαμ.

νή. Οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδ-

^b Αθηναῖων.

μω ἀπικόμενοι, τῶν ἔσαν οἱ Γεφυρᾶιοι,
 ἄλλα τε πολλὰ, οἰκήσαντες ταύτην τὴν
 χώρην, ἐστήγαγον διδασκάλια ἐς τὸς "Ελ-
 ληνας, καὶ δὴ καὶ γράμματα, ὡς ἔοντα πρὶν
 "Ελλησι, ὡς ἐμοὶ δοκέειν ^ε. πρῶτα μὲν,
 τοῖσι καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες· με-
 τὰ δὲ, χρόνος προσάνοιος, ἀμα τῇ Φωνῇ
 μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων.
 περιοίκεον δέ σφεας τὰ πολλὰ τῶν χώ-
 ρων τοῦτον τὸν χρόνον Ἑλλήνων Ιωνες·
 οἵ παραλαβόντες διδαχῇ παρὰ τῶν Φοινί-
 κων τὰ γράμματα, μεταρρύθμισαντες σφε-
 αν ὅλιγα, ἐχρέωντο. χρεώμενοι δὲ, ἐφά-
 τισαν, ὥσπερ καὶ τὸ δίκαιον ἐφερε, ἐσαγα-
 γόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλλάδα, Φοινί-
 κήια κεκληθαν. καὶ τὰς βίβλους διφθέρας
 καλέυσι ἀπὸ τῆς παλαιῆς Ιωνες, ὅτι κοτὲ
 ἐν σπάνει βίβλων ἐχρέωντο διφθέρησι αὐ-
 γέηστὶ τε ^δ καὶ οἰέστι. ἔτι δὲ καὶ τὸ κατ'
 ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας
 διφθέρας γράφουσι.

^ε δοκίν. ^δ αἰγεῖστι τε.

advenierunt, quorum Gephyraei fuere, dum hanc regionem incolunt, cum alias multas doctrinas in Graeciam induxere, tum vero litteras, quae apud Graecos, ut mihi videtur, antea non fuerant. Et primas quidem illas, quibus omnes etiam Phoenices utuntur: sed progressu temporis, una cum sono mutaverunt et modulum litterarum. Et quum ea tempestate in plerisque circa locis eorum accolae ex Graecis essent Iones, qui quum litteras a Phoenicibus discendo accepissent, earum illi pauca commutantes, in usu habuerunt: et utentes confessi sunt, ut aequitas ferebat, vocari Phoenicias, quod essent a Phoenicibus in Graeciam illatae: prisca que consuetudine biblos Iones appellant pelles, quod aliquando penuria biblorum Aegypti et Syriae, pellibus captinis ovilisque utebantur: adhuc quoque ad meam usque memoriam multi barbarorum tabibus in pellibus scribunt.

110 TERPSICHORE. V.

59. Quin ipse vidi apud Thebas Boeotias in Ismenii Apollinis templo, litteras Cadmeas in tripodibus quibusdam incisas, magna ex parte consimiles Ionicis. quorum tripodum unus habet hoc epigramma,

Obtulit Amphitryon me gentis Teleboarum.

Haec fuere circa aetatem Laii, qui fuit filius Labdaci, nepos Polydori, pronepos Cadmi.

60. Alter tripus hexametro carmine ait,

Scaeus in assueto pugilum certamine victor,
Me tibi sacravit speciosum munus, Apollo.

Scaeus autem hic Hippocoontis filius furerit: si quidem hic est qui tripodem dicavit, et non aliis idem Hippocoontis filii nomen habens circa aetatem Oedipi Laio geniti.

61. Tertius tripus, et is hexametro carmine, ait,

Laodamas ipsum tripodem sua in urbe monarchus,
Hoc insigne decus tibi magne dicavit Apollo.

νθ'. Ιδον δὲ καὶ αὐτὸς Καδμῆια γράμματα ἐν τῷ ἱρῷ τῷ Απόλλωνος τῷ Ισμηνίῳ ἐν Θήρησι τῆσι Βοιωτῶν, ἐπὶ τρίποσὶ τισὶ ἐγκεκολαμμένα, τὰ πολλὰ ὄμοια ἐόντα τοῖσι Ιωνικοῖσι· ὁ μὲν δὴ εἴς τῶν τριπόδων ἐπίγραμμα ἔχει,

Αμφιτρύωτ μὲν ἀνέθηκεν, ἐών ἀπὸ Τυλεβοάσι.

ταῦτα ηλικίην ἀν εἶη κατὰ Λαίου τὸν Λάεδαν τῷ Πολυδώρῳ τῷ Κάδμῳ.

ξ. Ἔτερος δὲ τρίπτυχος ἐν ἑζαμέτρῳ τῷ νῷ λέγει,

Σκαμὸς πυγμαχέων με ἐκπόλῳ Απόλλωνι
Νικήσας ἀνέθηκε τοῖν περικαλλὲς ἄγαλμα.

Σκαμὸς δὲ ἀν εἶη ὁ Ἰπποκόωντος· εἰ δὴ οὗτός γ' εἶσι ὁ ἀναθεῖσ, καὶ μὴ ἄλλος τῷ-
ὕτῳ ὕνομα ἔχων τῷ Ἰπποκόωντος, ηλικίην
καὶ Οἰδίπου τὸν Λαῖον.

ξά. Τρίτος δὲ τρίπτυχος λέγει καὶ οὗτος
ἐν ἑζαμέτρῳ,

Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸν ἐϋσκόπῳ Απόλλωνι
Μηταρχέων ἀνέθηκε τοῖν περικαλλὲς ἄγαλμα.

ἐπὶ τύτου δὴ τῷ Λαοδάμαντος τῷ Ετεοχλέος μυναρχέοντος ἐξανισέαλαι Καδμεῖοι ὑπὸ Αργείων, καὶ τρέπονται ἐς τὸν Εγχέλεας. οἱ δὲ Γεφυρῶν ὑπολειφθέντες ὑσερὸν ὑπὸ Βοιωτῶν, ἀναχωρέασι ἐς Αἰγαίαν. καὶ σφι ἵρα ἐστὶ ἐν Αθήνησι ιδρυμένα, τῶν ὅδεν μέτα τοῖσι λοιποῖσι Αἰγαίωντοι, ἄλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων ἱρῶν, καὶ δὴ καὶ Αχαιῶν Δῆμοτρος ἵρον τε καὶ ὄργια.

ξβ'. Ή μὲν δὴ ὅψις τῷ Ἰππάρχῳ ἐνυπνίῳ, καὶ οἱ Γεφυρῶν ὅθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἔσαν οἱ Ἰππάρχῳ Φονέες, ἀπίγυηται μοι. δεῖ δὲ πρὸς τύτοισι ἔτι ἀναλαβεῖν τὸν κατ' ἀρχὰς ἥιδα λέξων λόγου, ώς τυράννων ἐλευθερώθησαν οἱ Αἰγαίωι. Ἰππίεσα τυραννεύοντος, καὶ ἐμπικρανομένας Αἰγαίοισι διὰ τὸν Ἰππάρχῳ Θάνατον, Αλκμανίδαι, γένος ἔόντες Αἰγαίωι, καὶ Φεύγοντες Πεισιρατίδας, ἐπεί τέ σφι ἄμα τοῖσι ἄλλοισι Αἰγαίων Φυγάσι πειρωμένοισι

Sub hoc Laodamante Eteoclis filio, qui solus imperavit, ejecti sunt Cadmei ab Argivis, et se ad Encheleas contulerunt. Gephyraei autem derelicti postea ab Boeotis recedunt Athenas: ubi sunt ab eis tempла extructа, cum quibus nihil est ceteris Atheniensibus, et cum alia separata ab aliis templis, tum quoque Cereris Achaeiae et templum et orgia.

62. Quod igitur fuerit visum Hipparchi in somnis, et unde fuerint oriundi Gephyraei, ex quibus fuere percussores Hipparchi, a me commemoratum est. Super ista oportet adhuc altius repetere sermonem quem a principio institueram, qua ratione sint Athenienses liberati tyrannis. Hippia tyrannidem obtinente, et exacerbato Atheniensibus propter caudem Hipparchi, Alcmaeonidae, qui genere sunt Athenienses, profugi patria propter Pisistratidas, quoniam ipsis una

cum ceteris exulibus rcs de redeundo tentata omni ope infeliciter cedebat, conati-que Athenas reverti et liberare, vehemen-ter spe deciderunt, Lipsydrium super Pae-oniam communierunt: dehinc omnia ad-versus Pisistratidas comminiscendo, mer-cede conduxerunt ab Amphictyonibus templum Delphis aedicandum, id quod nunc est, tunc autem non erat. Enim-vero quum divitiis abundantaret, ac viri spectati forent jam inde a suis majoribus, extruxerunt templum exemplari pulchrius. Inter cetera etiam quum ex lapide Porino conventum esset ut illud facerent, tamen anteriora ejus Pario lapide effecerunt.

63. Ut igitur Athenienses ajunt, hi viri Delphis sedentes, Pythiam pecunia induxerunt, ut et quoties viri Spartiatae venirent, sive privato sive publico missu, petentes oraculum, proponeret ipsis libe-rare Athenas. Lacedaemonii autem, quum sibi idem semper diceretur, mittunt An-

κατὰ τὸ ἰχυρὸν ό προεχώρεε κάτοδος, ἀλλὰ προσέπλαιου μεγάλως, πειρώμενοι κατέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Αθήνας, Διψύδριον τὸ ὑπέρ Παυονίης τειχίσαντες, ἐνταῦτα οἱ Αλκμαιωνίδαι πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιρατίδησι μηχανώμενοι, παρ' Αμφικτυόνων τὸν νηὸν μαδῆναι τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν ἔοντα, τότε δὲ ὅκω, τῆτον ἔξοικοδομῆσαι. οἵα δὲ χρημάτων εὖ ἦκοντες, καὶ ἔοντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνέκαθεν ἔτι, τὸν τε νηὸν ἔξεργασαντο τῷ παραδείγματος κάλλιον, τά τε ἄλλα, καὶ ξυγκειμένα σφι Πωρίνῳ λίθῳ ποιέειν τὸν νηὸν, Παρίᾳ τὰ ἔμπροσθεν αὐτῷ ἔξεποίησαν.

Ἐγ'. 'Ως ὅν δὴ οἱ Αθηναῖοι λέγοσι, αὗτοι οἱ ἄνδρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι, ὥκως ἐλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες, εἴ τε ἴδιῳ σόλῳ εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι, προφέρειν σφι τὰς Αθήνας ἐλευθερῶν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς σφι αἰεὶ τῷτὸ πρόφαντον ἐγένετο, πέμ-

πγσι Αγχιμόλιον τὸν Ασέρος, ἐόντα τῶν
ἀδῶν ἄνδρα δόκιμον, σὺν σρατῷ, ἐξελῶντα
Πεισισραῖδας ἐξ Αθηνέων^α, ὅμως καὶ ξενίας
σφι ἐόντας ταμάλισα. τὰ γάρ τε θεῶν
πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ή τὰ τῶν ἀνδρῶν.
πέμπυσι δὲ τύτας καὶ θάλασσαν πλοί-
οισι. ὁ μὲν δὴ προχών ἐσ Φάληρον τὴν
σρατὴν ἀπέβησε. οἱ δὲ Πεισισραῖδαι
προπυθανόμενοι ταῦτα, ἐπεκαλέοντο ἐκ
Θεαταλίης ἐπικερίην· ἐπεποίησο γάρ σφι
συμμαχίη πρὸς αὐτάς. Θεαταλοὶ δέ σφι
δεομένοισι ἀπέπεμψαν, κοινῇ γνώμῃ χρε-
ώμενοι, χιλίην τε ἵππου, καὶ τὸν βασιλῆα
τὸν σφέτερον Κιένην, ἄνδρα Κονιαῖον. τύς
ἐπεί τε ἔχον συμμάχους οἱ Πεισισραῖ-
δαι, ἐμηχανέατο τοιάδε· κείραντες τῶν
Φαληρέων τὸ πεδίον, καὶ ἵππασιμον ποιή-
σαντες τύτον τὸν χῶρον, ἐπῆκαν τῷ σρα-
τοπέδῳ τὴν ἵππουν. ἐμπεσθσα δὲ διέφθει-
ρε ἄλλας τε πολλάς τῶν Λακεδαιμονίων,
καὶ δὴ καὶ τὸν Αγχιμόλιον· τύς δὲ περγυενο-

^α Αθηναῖον.

chimolium, Asteris filium, inter populares eximum, cum exercitu ad expellendos Athenis Pisistratidas, tametsi hospites suos in primis: antiquiora enim duxerunt quae ad deum quam quae ad homines pertinent. Hos itaque mari navibus miserunt: cum quibus Anchimolus ad Phalerum appulsus, copias exposuit. Id praesciscentes Pisistratidae auxilia ex Thessalia evocaverunt. societatem enim armorum cum Thessalii fecerant. quibus rogantibus, communi decreto Thessali miserunt mille equites cum suo rege Cinea, viro Coniaco. Hos socios ubi habuere Pisistratidae, hoc excogitare: planitiam campi Phalereorum detondent, eumque locum equitando habilem reddunt, atque illac equitatum in castra immittunt. Equitatus in Lacedaemonios irruens, cum alios multos, tum vero Anchimolium interemit: ceteros qui su-

118 TERPSICHORE. V.

perfuerere, ad naves repulit. Hunc in modum prima ex Lacedaemone classis discessit. Extantque Alopecis Atticae sepulchra Anchimolii, juxta Herculis templum quod est in Cynosargi.

64. Postea vero Lacedaemonii maiores copias contra Athenas miserunt, non mari, sed terra, praefecto illis rege Cleomene Anaxandridae filio: cum quibus regionem Atticam invadentibus congressus primum Thessalorum equitatus, non diu post in fugam versus est, caesis supra quadraginta e suis. qui superfuere, ut erant, recta in Thessaliā rediere. Cleomenes ad urbem pergens, una cum iis Atheniensibus qui liberi esse cupiebant, obsedit tyrannos intra murum Pelasgicum redactos.

65. Nec tamen omnino Pisistratidas

μέντος αὐτέων ἐστὶ τὰς νέας κατέρχαν. ὁ μὲν δὴ πρῶτος σόλος ἐκ Λακεδαιμονος ὥτῳ ἀπήλλαξε· καὶ Αγχιμολίς εἰσὶ ταφαὶ τῆς Αττικῆς Αλωπεκῆσι, ἀγχῷ τῷ Ἡρακληίου τῷ ἐν Κυνοσάργει.

Ἐδ'. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέγω σόλον σείλαντες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Αθήνας, σρατηγὸν τῆς σρατιᾶς ἀποδέξαντες βασιλῆα Κλεομένεα τὸν Αναξανδρίδεω, ὑκέτι κατὰ Θάλασσαν σείλαντες, ἀλλὰ κατ' ἄπειρον. τοῖσι δὲ ἐσβαλλόσι ἐστὸν Αττικὴν χώρην ἡ τῶν Θεοσαλέων ἵππος πρώτη προσέμιξε, καὶ ὃ μετὰ πολὺ ἐτράπετο. καύσι σφεων ἔπεισον ὑπὲρ τεοσεράκοντα ἄνδρες· οἱ δὲ περιγενόμενοι, ἀπαλλάσσοντο ὡς ἔχον θίυς ἐπὶ Θεοσαλίης. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐστὸν ἄσυ ἄμα Αθηναίων τοῖσι Βαλομένοισι ἔιναι ἐλευθεροῖσι, ἐπολιόρκεε τὸν τυράννον, ἀπεργμένος ἐν τῷ Πελασγικῷ τείχεϊ.

Ἐξε'. Καὶ ὅδέν τι πάντως ἀνέξειλον τὸν

Πεισιρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι. Ὅτε γὰρ
 ἐπέδρην ἐπενέον ποιήσασθαι, οἵ τε Πει-
 σιρατίδαι σίτοισι καὶ ποτοῖσι εὖ παρεσκευ-
 ἀσθα· πολιορκήσαντές τε ἄν ήμέρας ὅλι-
 γας, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην. νῦν
 δὲ συνιuxίη τοῖσι μὲν κακῇ ἐπεγένετο, τοῖσι
 δὲ, ἡ αὐτὴ αὔτη σύμμαχος. ὑπεκτιθέμε-
 νοι γὰρ ἔξω τῆς χώρης οἱ παῖδες τῶν Πει-
 σιρατίδεων ἥλωσαν. τῦτο δὲ ὡς ἐγένετο,
 πάντη αὐτέων τὰ πρήγματα συνετετά-
 ραχι. παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκ-
 νοισι, ἐπ' οἷσι ἐβάλοντο οἱ Αθηναῖοι, ὥστε ἐν
 πέντε ήμέρησι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Αττικῆς.
 μετὰ δὲ, ἔξεχώρησαν ἐς Σιγειον τὸ ἐπὶ^τ
 τῷ Σκαμάνδρῳ, ἀρξαντες μὲν Αθηναίων ἐπ'
 ἔτεα ἔξ καὶ τριήκοντα, ἔοντες δὲ καὶ οὗτοι
 ἀνέκαθεν Πύλοι τε καὶ Νηλεῖδαι, ἐκ τῶν
 αὐτέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ
 Μέλανθον· οἵ πρότερον ἐπήλυδες ἔοντες,
 ἐγένοντο Αθηναίων βασιλῆes. ἐπὶ τύτῳ δὲ
 καὶ τῶϊτὸ ὄνομα ἀπεμνημόνευσε Ἰπποκρά-

ejecissent Lacedaemonii, quippe qui de obsidione paranda non cogitabant, et Pisistratidae cibo potuque bene instructi erant. Itaque quum paucos dies Lacedaemonii tyrannos obsedissent, Spartam abidere. Nunc tamen qui casus aliis infaustus extitit, aliis idem iste commilito fuit. nam filii Pisistratidarum qui clam extra regionem educebantur, capti sunt. Quo ex facto omnes eorum res perturbatae sunt, et pro redimendis filiis ad voluntatem Atheniensium transegerunt, ut intra quinque dies ex Attica excederent. Moxque in Sigeum quod est supra Scamandrum concesserunt, quum sex et triginta annos regnassent, oriundi e Pylo atque a Neleo, ex eisdem prognati etiam Codrus ac Melanthus, qui prius adventitii, Atheniensium reges evasere. Eaque de re Hippocrates Pisistrati pater, repetita memoria

Pisistrati filii Nestoris, idem nomen filio suo imposuit. Hoc Athenienses modo tyrannis liberati sunt. Qui recepta libertate, quaecumque aut fecere aut passi sunt memoratu digna, antequam Ionia defecerit a Dario, et Aristagoras Milesius Athenas oratum auxilia venerit, haec prius edisseram.

66. Athenae, quum magnae fuissent antea, tunc tamen tyrannis liberatae, extitere majores. in quibus duo viri præpollebant, Clisthenes, vir Alcmaeonides, qui (ut fama fert) Pythiam induxerat : et Isagoras, Tisandri filius, illustri quidem familia, sed anteriora non queo affirmare: ejus tamen cognati Jovi Cario immolant. Hi viri per factiones de opibus in republica contendebant. Clisthenes, quum vinceretur, populum conciliavit ; et ex quatuor tribubus mox decem effecit, cog-

της τῷ παιδὶ θέαται τὸν Πεισίρατον,
ἐπὶ τῷ Νέσορος Πεισιράτῳ ποιεύμενος
τὴν ἐπωνυμίην. Ὅτω μὲν Αθηναῖοι τυράν-
νων ἀπηλλάχθησαν. ὅστις δὲ ἐλευθερωθέν-
τες ἔρξαν ἢ ἐπαθον ἀξιόχρεα ^b ἀπηγότος,
πρὶν ἢ Ιωνίην τε ^c ἀποσῆναι ἀπὸ Δαρείου,
καὶ Αρισταγόρεα τὸν Μιλήσιον ἀπικόμενον
ἐς Αθήνας χρῆσαι σφέων βοηθέειν, ταῦτα
πρῶτα Φράσω.

ξξ'. Αθῆναι, ἐώσαι καὶ πρὶν μεγάλαι,
τότε ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων, ἐγένοντο
μέζονες. ἐν δὲ αὐτῇσι ^d δύο ἄνδρες ἐδυνά-
σευον, Κλεισέντης τε, ἀντὶ Αλκμαιωνίδης,
ὅσπερ δὴ λόγου ἔχει τὴν Πυθίην ἀν-
πεῖσαι· καὶ Ισαγόρης ὁ Τισάνδρος, οἰκίης
μὲν ἐών δοκίμις, ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν ὧν ἔ-
χω Φράσαι. Νύσοι δὲ οἱ συγγενέες αὐτῷ
Διὶ Καρίῳ. Ὅτοι οἱ ἄνδρες ἐσασίασαν περὶ
δυνάμιος· ἐας γένεος δὲ ὁ Κλεισέντης τὸν
δῆμον προσεταρίζεται· μετὰ δὲ, τετραφύ-
λας ἔοντας Αθηναίς, δεκαφύλας ἐποίησε,

^b ἀξιόχρεα. ^c πρὶν Ιωνίην τε. ^d αὐτοῖσι.

τῶν Ιωνος παίδων Τελέοντος καὶ Αἰγικόρεος καὶ Αργάδεω καὶ Ὁπλητος, ἀπαλλάξας τὰς ἐπωνυμίας· ἐπιχωρίων δὲ ἔτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἔχευρων, πάρεξ Αἴαντος. τύπον δὲ, ἀτε ἀσυγείτονα καὶ σύμμαχον ζεῖνος ἔοιλα, προσέθεντο.

Ξ. Ταῦτα δὲ, δοκέειν ἐμοὶ, ἐμιμέειο ὁ Κλεισθένης ὅτος τὸν ἐωὕτῳ μητροπάτορα Κλεισθένεα τὸν Σικουῶνος τύραννον. Κλεισθένης γάρ Αργείοισι πολεμήσας, τῷτο μὲν, φανερὸς ἐπαισσε ἐν Σικουῶνι ἀγωνίζεσθαι τῶν Ὀμηρέων ἐπέων εἶνεκα, ὅτι Αργεῖοι τε καὶ Αργος τὰ πολλὰ πάντων ὑμνέαται. τῷτο δὲ, ἡρῶον γάρ την καὶ ἔσι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικουωνίων Αδρητὸν τῷ Ταλαῖ, τύπον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης ἔοντα Αργεῖον, ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρης. ἐλθὼν δὲ ἐς Δελφὸς, ἐχρηστηριάζετο εἰ ἐκβάλοι τὸν Αδρητον. ἡ δέ γε Πυθίη χρᾷ οἱ Φᾶσα, Αδρητον μὲν εἶναι Σικουωνίων βασιλῆα, ἐκεῖνον δὲ λευσῆρα. ἐπεὶ

nominibus Ionis filiorum, Tcleontis et Aegicoris et Argadei et Hopletis, in alia commutatis quae ipse invenit, aliorum heroum indigenarum, praeterquam Ajaxis: quem etsi peregrinum, tamen adjectit, utpote finitimum ac socium.

67. Qua in re videtur mihi Clisgenes hic avum suum maternum Clisnem Sicyonis tyrannum fuisse imitatus. ille enim, quum bellum gessisset cum Argivis, tum summovit e Sicyone certamina rhapsodorum canentium poëmata, ob Homeri carmina, in quibus Argos atque Argivi tantopere celebrantur; tum etiam cupivit monumentum Adrasti, Talai filii, quod erat in ipso Sicyoniorum foro, quia fuerat Argivus, exterminare: ideoque Delphos adiit ad oraculum consulendum numquid Adraustum ejiceret. Cui Pythia respondens, inquit, Adraustum quidem Sicyonium regem esse, ipsum vero lapida-

torem. Id non concedente sibi deo, Clisthenes domum reversus excogitabat modum, quo Adrastrus ipse demigraret. Quem ubi excogitasse sibi visus est, misit ad Boeotias Thebas, dicens velle se reducere Sicyonem Melanippum Astaci filium: eumque tribuentibus Thebanis postquam reduxit, ei fanum in ipso prytaneio designavit, eumque locavit munitissimo in loco. Reduxit autem Clisthenes Melanippum (nam id oportet narrari) ut inimicissimum Adrasto, quod et Mecistem fratrem ejus et Tydeum generum Melanippus interfecisset. Clisthenes ubi fānum extruxit, sacrificia et dies festos Melanippo dedit Adrastro ablatos, quibus illum Sicyonii magnifice admodum honoreare consueverant. Etenim regio ista Polybi fuerat, qui quum sine liberis decederet, imperium Adrastro legavit nepoti suo ex filia. Hunc igitur Sicyonii cum aliis

δὲ ὁ Θεὸς τῦτο γέ τὸ παρεδίδε, ἀπελθὼν
ὅπισω, ἐβλεύετο μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ
Αδρητος ἀπαλλάξειαι. ὡς δέ οἱ ἐξευρῆ-
θαι ἐδόκεε, πέμψας ἐς Θήβας τὰς Βοιω-
τίας, ἔφη Νέλειν ἐπαγαγέαθαι Μελά-
νιππον τὸν Ασακῆ^ε. οἱ δὲ Θηβαῖοι ἐδο-
σαν. ἐπαγαγόμενος δὲ ὁ Κλειδένης τὸν
Μελάνιππον, τέμενός οἱ ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ
τῷ πρυτανηίῳ, καί μιν ἴδρυσε ἐνθαῦτα ἐν
τῷ ἰχυροτάτῳ. ἐπηγάγειο δὲ τὸν Με-
λάνιππον ὁ Κλειδένης (καὶ γὰρ τῦτο δεῖ
ἀπηγήσασθαι) ὡς ἔχθισον ἔόντα Αδρήτῳ
ὅς τὸν τε ἀδελφεόν οἱ Μηκισέα ἀπεκλόνεε,
καὶ τὸν γαμβρὸν Τυδέα. ἐπεί τε δέ οἱ τὸ
τέμενος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὄρτας Α-
δρήτῳ ἀπελόμενος, ἐδώκε τῷ Μελανίππῳ.
οἱ δὲ Σικυώνιοι ἐώθεσαν ^γ μεγαλωσὶ κάρια
τιμᾶν τὸν Αδρητὸν. ή γὰρ χώρη ἦν αὖ-
τη Πολύβη· ὁ δὲ Αδρητος ἦν Πολύβη θυ-
γατριδέος· ἀπαυτὸς δὲ Πόλυβος τελευτῶν
διδοῖ Αδρήτῳ τὴν ἀρχὴν. τά τε δὴ ἄλλα

^ε μ. Οικαν. ^γ ιώθεσι.

οἱ Σικυώνιοι ἐτίμων τὸν Αδρητὸν, καὶ δὴ πρὸς, τὰ πάθεα αὐτῆς τραγικῶσι χορᾶσι ἐγέραιρον· τὸν μὲν Διόνυσον όντα τιμέωντες, τὸν δὲ Αδρητὸν. Κλεισθένης δὲ χορὸς μὲν τῷ Διονύσῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην θυσίην τῷ Μελανίππῳ. ταῦτα μὲν ἐσ Αδρητὸν οἱ ἐπεποίηστο.

Ξή. Φυλὰς δὲ τὰς Δωριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὗται ἔωσι τοῖσι Σικυωνίοισι καὶ τοῖσι Αργείοισι, μετέβαλε ἐσ ἄλλα ὄνόματα. ἔνθα καὶ πλεῖστον καλεγέλασε τῶν Σικυωνίων. ἐπὶ γὰρ νόσος τε καὶ ὄντας ἐπωνυμίας μετατίθεις, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, πλὴν τῆς ἐωὕτῃ Φυλῆς. ταύτη δὲ τὸν μα ἀπὸ τῆς ἐωὕτῃ ἀρχῆς ἔθειο. Ἐτοι μὲν δὴ Αρχέλαιοι ἐκαλέοντο. ἔτεροι δὲ, Υατταῖοι ἄλλοι δὲ, Ονεᾶται. ἔτεροι δὲ, Χοιρεᾶται. τύτοισι τοῖσι ὄνόμασι τῶν Φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυώνιοι, καὶ ἐπὶ Κλεισθένεος ἀρχούσιος, καὶ ἐκείνης τεθνεῶτος, ἔτι ἐπ' ἔτεα ἐζήκοντα. μετέπειτα μέντοι λόγοι

honoribus prosequebantur, insuper vero tragicis choris casus ejus venerabantur, ita ut non Bacchum, sed Adraustum colerent: at Clisthenes choros quidem Libero; reliquā vero solennitatem Melanippo dicavit. Haec quidem ille in Adraustum egit.

6.8. Tribus autem Doriensium ne forent eaedem Sleyoniis quae Argivis, in alia nomina trajecit; ita ut Sicyonios plurimum ridiculos redderet. quippe ab *hyos et onou* vel sue et asino cognomina transponens, partes ultimas apposuit praeterquam in tribu sua, cui a sua *arche*, vel imperio, nomen indidit. itaque hi tribules Archelai vocabantur: ceterorum autem alii Hyatae ab suis: alii Oneatae, ab asinis: alii Choereatae ab porcis. His tribuum nominibus Sicyonii, et Clisthene imperante, et eo defuncto, ad sexaginta annos usi sunt; attamen postea inter se consilio habitu transtulerunt in Hyl-

leas, Pamphylos, Dymantias: quartam tribum adjecerunt ab Aegialeo Adrasti filio imponentes cognomen, ut vocarentur Aegialenses.

69. Haec Sicyonius Clisthenes fecerat. Atheniensis autem Clisthenes, quem hujus Sicyonii esset ex filia nepos, et ab eo nomen haberet, et ipse, ut mihi videtur, prae contemptu Ionum, ne tribus forent eadem ipsis et Ionibus, Clisthenem sibi cognominem imitatus est. Postquam enim populum Athenensem antea alienatum, tunc omnem ad suam unius autoritatem rededit, tum tribuum nomina immutavit, et plures ex paucioribus fecit, decem phylarchos pro quatuor, atque etiam decem demos, *id est*, populos distribuit in tribus: atque ita populum augebat multo ut esset superior contraria facione.

70. Vicissim superatus Isagoras, haec

εφτοι δάντες, μετέβαλον ἐσ τὸς Υλλέας καὶ
Παμφύλας καὶ Δυμανάτας· τετάρτης δὲ
αὐτῶισι προσέθεντο ἐπὶ τῷ Αδρίης παιδὸς
Αἰγαλέος, τὴν ἐπωκυμίην ποιεύμενοι κε-
κλῆσας Αἰγαλέας.

ξθ'. Ταῦτα μέν νυν ὁ Σικυώνιος Κλει-
δένης ἐπεποίκεε. ὁ δὲ δὴ Αθηναῖος Κλει-
δένης, ἐὼν τῷ Σικυωνίᾳ τότε θυγατρι-
δεὸς, καὶ τὸ γνομα ἐπὶ τότε ἔχων, δοκεῖν
ἔμοι, καὶ διτος ὑπεριδῶν Ιωνας, ἵνα μή σφισι
αἱ αὐταὶ ἔωσι φυλαὶ καὶ Ιωνι, τὸν δικόνυ-
μον Κλειδένεα ἐμιμήσατο. ὡς γὰρ δὴ τὸν
Αθηναίων δῆμον πρότερον ἀπωσμένον, τό-
τε πάντων πρὸς τὴν ἐωὕτῳ μοίρην προσε-
θήκατο, τὰς Φυλὰς μελανόμαστε, καὶ ἐποί-
ησε πλεῦνας ἐξ ἐλασσόνων. δέκα τε δὴ φυ-
λάρχους ἀντὶ τεστέρων ἐποίησε, δέκα δὲ καὶ
τὰς δίκικς κατένεψε ἐσ τὰς Φυλάς· ἦν τε
τὸν δῆμον προσδέμενος πολλῷ κατύπερθε
τῶν ἀντιστασιωτέων.

ο'. Εν τῷ μέρει δὲ ἐστόμενος ὁ Ισα-

γόρης ἀντιτεχνᾶται τάδε. ἐπικαλέεται
Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, γενόμενον
ἐωὕτῳ ξεῖνον ἀπὸ τῆς Πεισιθρατίδεων πο-
λιορκίης. τὸν δὴ Κλεομένεα εἶχε ἀτίη
Φοιτᾶν παρὰ τῷ Ισαγόρεω τὴν γυναικα.
τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων ὁ Κλεομένης ἐς
τὰς Αθήνας κήρυκα, ἐξέβαλε Κλεισθένεα,
καὶ μετ' αὐτῷ ἄλλας πολλὰς Αθηναίων,
τὰς ἐναγέας ἐπιλέγων. ταῦτα δὲ πέμ-
πων, ἔλεγε ἐκ διδαχῆς τῷ Ισαγόρεω. οἱ
μὲν γὰρ Αλκμαωνίδαι καὶ οἱ συζασιῶται
αὐτέων εἶχον αὐτίην τῷ Φόνῳ τύτῳ· αὐ-
τὸς δὲ ύπερείχε, ψῆφον οἱ Φίλοι αὐτῷ.

οα'. Οἱ δὲ ἐναγέες Αθηναίων ὡδε ὥνο-
μάσθησαν. ἦν Κύλων τῶν Αθηναίων ἀνὴρ
Ολυμπιονίκης. οὗτος ἐπὶ τυραννίδι. ἐκό-
μησε· προσποιησάμενος δὲ ἐταιρητὴν τῶν
ἡλικιωτέων, καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν
ἐπειρήθη ύπουρόμενος δὲ ἐπικρατῆσαι, ἵκε-
της ἴζετο πρὸς τῶγαλμα. τύτῳς ἀνισέ-
αστ μὲν οἱ πρυτάνις τῶν Ναυκράρων, οἵ-

contra molitus fuit, ut Cleomenem Lacedaemonium advocaret, jam inde ab obfitione Pisistratidarum sibi hospitem factum : qui quidem culpabatur quod ad uxorem Isagorae ventitaret. is misso primum Athenas caduceatore, Clisthenem ejecit, et cum eo alios complures Athenienses, eos enageas insuper vocans, *q. d. piaculares.* Haec autem mittens dicebat admonitu Isagorae. nam Alemaonidae et qui horum sectam sequebantur erant affines caedis hujus ; ipse autem et amici ejus non erant participes.

71. Hi vero Atheniensium enagees *piaculo obstridi*, ita nominabantur. Cyclon Atheniensis vir Olympicorum ludorum victor, affectatae tyrannidis competitus est. Conciliato namque aequalium sodalitio arcem occupare conatus est. Id quum efficere non potuisset, assedit simulacro deae suppplex, ipse ac socii. hos illinc submoverunt quidem prytanes Nau-

crarorum, qui tunc Athenas regebant, data fide puniendi eos citra mortem: sed culpa horum mox interfectorum fuit penes Alcmaeonidas. Haec ante Pisistrati aetatem gesta sunt.

72. Ubi autem Cleomenes mittens ejecit Clisthenem atque piaculares, quamvis Clisthenes ipse profugisset, nihilo scius Athenas venit, non magna cum manu, atque illinc septingentas familias Atheniensium, tanquam piaculo contaminatas, relegavit, quas ei suggerebat Isagoras. Hoc acto conabatur secundo loco senatum dissolvere, et magistratus trecentis Isagorae factionis sociis mandare: verum reluctante senatu, atque obtemperare nolente, Cleomenes Isagorasque cum suae factionis hominibus arcem occuparunt, quos ceteri Athenienses cum senatu sentientes, biduo obsederunt: tertio die accepta fide ex Attica discesserunt, quicunque Lacedaemonii ibi erant. Cleomeni

περ ἐνέμοντο τότε τὰς Αθήνας ὑπεργύρως, πλὴν Θανάτου. Φονεῦσαι δὲ αὐτοὺς κίτιν ἔχει Αλκιμανίδας. ταῦτα πρὸ τῆς Πεισιράτης ἡλικίης ἐγένετο.

οβ'. Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλε Κλεισθένεα καὶ τὸν ἐναγέα, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξέχει· μετὰ δὲ, ωδὴν ἥσσον παρῆν ἐς τὰς Αθήνας ὁ Κλεομένης, όσην μεγάλη χειρί. ἀπικόμενος δὲ ἀγηλατέει ἐπίλακόσια ἐπίστια Αθηναίων, τά οἱ ὑπέθετο ὁ Ισαγόρης. ταῦτα δὲ ποίσας, δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειρᾶτο. τριτηστόμοι δὲ τοῖσι Ισαγόρεω σασιώτησι τὰς ἀρχὰς ἐνεχείριζε. ἀντισαθείσος δὲ τῆς βουλῆς, καὶ ός βουλομένης πείθεσθαι, ὁ, τε Κλεομένης καὶ ὁ Ισαγόρης καὶ οἱ σασιώται αὐτῷ καταλαμβάνονται τὴν ἀκρόπολιν· Αθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες, ἐπολιόρκεον αὐτὸς ἡμέρας δύο. τῇ δὲ τρίτῃ ὑπάσπιοι ἐξέρχονται ἐκ τῆς χώρης ὅσο ἔσαν αὐτέων Δακεδαμόντοι.

Ἐπετελέειο δὲ τῷ Κλεομένῃ ἡ Φύρη. ὡς
γὰρ ἀνέβη ἐς τὴν ἀκρόπολιν, μέλλων δῆ
αὐτὴν καταχῆσεν, ἥτις ἐς τὸ ἄδυτον τῆς
θεᾶς, ὡς προσερέων. ή δὲ ἴρείν ἔξαναστα
ἐκ τῆς Θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν
ἀμεῖψαι, εἶπε· ‘Ω ξεῖνε Δακεδαιμόνιε,
‘ πάλιν χώρει, μηδοῦ ἔσθιες τὸ ιρόν.
‘ οὐ γὰρ θεριτὸν Δωριεῦσι παριέναι ἐν-
· θαῦτα.’ ὁ δὲ εἶπε, ‘Ω γύναι, ἀλλ’ οὐ
· Δωριεὺς εἰμι, ἀλλ’ Αχαιός.’ ὁ μὲν δὴ
τῇ κλειδόνι ῳδὲν χρεώμενος, ἐπεχείρησε
τε, καὶ τότε πάλιν ἔξεπιπτε μελά τῶν Δα-
κεδαιμονίων. τὸς δὲ ἄλλος Αθηναῖοι κα-
τέθησαν τὴν ἐπὶ Θανάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι,
καὶ Τιμησίθεον τὸν ἀδελφεὸν, τοῦ ἔργα
χειρῶν τε καὶ λήμματος ἔχοιμ’ ἄν μέγιστα
καταλέξαι. ὅτοι μέν νυν δεδεμένοι ἐτελεύ-
τησαν.

σγ'. Αθηναῖοι δὲ μετὰ τῶν Κλε-
σθένεα καὶ τὰ ἐπίταχόσια ἐπίσια τὰ διωχ-
θέντα ὑπὲρ Κλεομένεος μεταπέμποντες.

* ३८५ * ६

autem peragebatur omen. nam ei ad occupandam arcem ascendentι, et ad deae penetrale alloquendi gratia eunti, exsurgens e sella sacerdos, antequam ille valvas referaret, ‘Lacedaemonie, inquit, homines, retro redeas, neve templum intro-
‘ees. non enim Doriensibus huc intro-
‘ire fas est.’ Cui Cleomenes, ‘At ego,
‘inquit, ô mulier, Doriensis non sum, sed
‘Achaeus.’ Itaque admonitu uti nolens,
atque in conatu pergens, tunc quoque iterum cum Lacedaemoniis excidit. Ceteros autem ad necem vinxere Athenienses,
et in iis Timesitheum fratrem ejus, cuius manuum opera atque strenuitatem maximam referre possem. Atque hi quidem in vincula conjecti mortem oppetiunt.

73. Athenienses autem post haec revocatis cum Clisthene septingentis familiis, quas Cleomenes exegerat, Sardes mit-

tunt ad contrahendam cum Persis societatem. intelligebant enim sibi cum Cleomenes atque Lacedaemoniis esse bellandum. Ut Sardes venere nuncii, mandataque exposuere, percontatus est eos Artaphernes Hystaspis filius, Sardium praetor, quinam homines essent, et ubi terram incolentes, qui socii Persarum fieri orarent. Ubi id ex nunciis audivit, haec eis in breve contracta obtulit, Si regi Dario terram Athenienses darent et aquara, se contracturum cum eis societatem: si ministris, illos abscedere praeceperit. Nuncii inter se colloquanti, quod societatem facere caperent, datus se esse dixerunt. quo nomine, ubi reversi sunt domum, vehementer accusati sunt.

74. Cleomenes intelligens ab Atheniisibus se et verbis et factis laedi, ex omni Peloponneso copias coëgit, dissimu-

πέμπτοι ἀγγέλοις ἐσ Σάρδις, συμμαχίη
βιβλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας. ἦπι-
σέατο γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους τε
καὶ Κλεομένεα ἐκπεπολεμῶσθαι. ἀπο-
μένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς Σάρδις, καὶ
λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Αρταφέρης δ
Τζάσπεος, Σαρδίων ὑπαρχος, ἐπηρώτα
τίνες ἔστες αἴθρωποι, καὶ πᾶν γῆς διοικοῦ-
ντοι, δεοίσιο Περσέων σύμμαχοι γενέσθαι.
πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων, ἀπεκε-
ρύφη σφι τοῦδε· εἰ μὲν διδέσσει βασιλεῖ Δα-
ρείῳ Αθηναῖοι γῆν τε καὶ ὄνταρ, οὐ δὲ συμ-
μαχίη σφι συνετίθετο· εἰ δὲ χοὴ διδέσσει,
ἀπαλλάσσεσθαι αὐτὸς ἐκέλευε. οἱ δὲ ἀγ-
γελοι ἐπὶ σφεων αὐτέων βαλλόμενοι, δι-
δόνται ἔφασαν, βιβλόμενοι τὴν συμμαχίην
ποιήσασθαι. οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόντες ἐς
τὴν ἑωὕτων, αὐτίας μεγάλας ἔχον.

οδ. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περι-
βρίσθαι ἐπεσι καὶ ἔργοισι ὑπ' Αθηναίων,
τυκέλευτε ἐκ πάσης Πελοποννήσου σρατὸν,

χ' Φράζων ἐς τὸ συλλέγει· τίσασθαι τε
ἔθέλων τὸν δῆμον τῶν Αθηναίων, καὶ Ι-
σαγόρεα βιβλόμενος τύραννον κατασῆσαι.
συνεξῆλθε γάρ οἱ οὗτος ἐκ τῆς ἀκροπόλι-
ος. Κλεομένης τε δὴ σόλω μεγάλω ἐσέ-
βαλε ἐς τὴν Ελευσῖνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ
συνθήματος Οἰνόην αἴρεσσι, καὶ Τσίας, δή-
μος τὸς ἔχατος τῆς Αττικῆς. Χαλκιδέες
τε ἐπὶ τὰ ἔτερα ἐσίνοντο, ἐπιόντες χώρους
τῆς Αττικῆς. Αθηναῖαι δὲ, καί περ ἀμφι-
βολίῃ ἔχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέ-
ων ἐσύσερον ἔμελλον μνήμην ποιήσεσθαι ^b,
Πελοποννησίοισι δὲ ἐόσι ἐν Ελευσῖνι ἀντία
ἐθεντο τὰ ὅπλα.

οέ'. Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ σρα-
τόπεδα ἐς μάχην, Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι
σφι ^c αὐτοῖσι δόντες λόγον ὡς χ' ποιοῖεν τὰ
δίκαια, μετεβάλλοντο τε ^d καὶ ἀπαλλάσ-
σοντο· μετὰ δὲ, Δημάρητος, ὁ Αρίστωνος,
ἐών καὶ ὁ τος βασιλεὺς Σπαρτιηλέων, καὶ συντ-
εῖσαγαγών τε τὴν σρατιὴν ἐκ Λακεδαίμον-

^b ποιήσασθαι. ^c χρῆτα σφι. ^d μετεβαλλέν τε.

lans quem ad finem, quum haberet in animo tum populum Atheniensem ulcisci, tum Isagoram constituere tyrannum, qui una cum eo ex arce decefferat. Compatrio exercitu ingenti, ipse Eleusina invasit, et ex composito Boeoti Oenoën occuparunt et Hysias, ultimos Atticae populos: et ab altera parte Chalcidenses orae Atticae loca populabantur. Athenienses etsi ancipiti bello districti, Boeotorum et Chalcidensium ultione dilata, arma contra Peloponneses in Eleusine agentes ferunt.

75. Dumque ambo exercitus conserturi proelium essent, Corinthii, primi omnium secum reputantes injuste a se agi, averterunt se, atque abscesserunt: secundum hos Demaratus Aristonis filius, qui et ipse erat rex Spartiarum, et e Lacedaemonie copias simul eduxerat, nec

a Cleomene superiori tempore dissenserat. Ob quam regum dissensionem lex apud Spartam lata est non licere utriusque regi sequi, exercitu progresso. nam prius sequebantur ambo. et altero horum vacante ab militia, alterum quoque e Tyn-daridis relinquì; nam et isti antehac ab eis evocati ambo comitabantur. Porro tunc ceteri socii qui erant in Eleusine, cernentes non convenire inter reges, et Corinthios aciem deseruisse, etiam ipsi dilapsi abierunt.

76. Quartum istud Dorienses in Atticam profecti sunt, bis ad bellum ingressi, bis ob Atheniensium multitudinis commodum: Primo, quum et Megara coloniam deduxerunt, haec expeditio recte vocetur sub Codro Athenarum rege: iterum ac tertio, quum ad expellendos Pi-

νος, καὶ ὡς ἐών διάφορος ἐν τῷ πρόσθετῳ
χρόνῳ Κλεομένεϊ. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς
διχοσασίης, ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ, μὴ
ἔξεῖναι ἐπεσθαι ἀμφοτέρους τύς βασιλῆας,
ἔξιστης τῆς σρατίης. τέως γὰρ ἀμφότεροι
εἴποιο. παραλυομένυς δὲ τυτέων τῷ ἐτέ-
ρῳ, καταλείπεσθαι καὶ τῶν Τυνδαριδέων
τὸν ἔτερον. προτῷ γὰρ δὴ καὶ ὧτοι ἀμφό-
τεροι, ἐπίκλητοι σφι ἔντες, εἴποιο. τό-
τε δὴ ἐν τῇ Ελευσίνι ὄρέωντες οἱ λοιποὶ^c
τῶν συμμάχων τούς τε βασιλῆας τῶν
Δακεδακμονίων ὡς ὁμολογέωντας, καὶ Κοριν-
θίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, οἴχοντο καὶ
αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι.

ος'. Τέταρτον δὴ τῦτο ἐπὶ τὴν Αττί-
κην ἀπικόμενοι Δωριέες, δις τε ἐπὶ πολέ-
μῳ ἐσβαλόντες, καὶ δις ἐπ' αὐγαθῷ τῷ πλή-
θεος τῶν Αθηναίων· πρῶτον μὲν, ὅτε καὶ
Μέγαρα πατοίκισαν, οὗτος ὁ σόλος ἐπὶ^c
Κόρδυς βεσιλεύοντος Αθηναίων, ὅρθως ἀν κα-
λέοιο· δεύτερον δὲ καὶ τρίτον, ὅτε ἐπὶ Πει-

^c Μ. παραλυομένυς.

σιγρατιδέων ἐξέλασιν δρυμηθέντες, ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο τέταρτον δὲ τότε, ὅτε ἐς Ελευσῖνα Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίου ἐσέβαλε. οὗτο τέταρτον τότε Δωρίες ἐσέβαλον ἐς Αθήνας.

οζ. Διαλυθέντος ὧν τῷ σόλῳ τύτῳ ἀκλεῶς, ἐνθαῦτα Αθηναῖοι τίννυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα σρατηίην ποιεῦνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκιδεῦσι βοηθέασι ἐπὶ τὸν Εὔριπον. Αθηναίοισι δὲ ἴδησι τὸς Βοιωτίας, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλκιδεῦσι ἐπιχειρέειν. συμβάλλασι τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι οἱ Αθηναῖοι, καὶ πολλῷ ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλὰς φονεύσαντες, ἐπλακοσίας αὐτέων ἐζώγρησαν. τῆς δὲ αὐτῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Αθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὔβοιαν, συμβάλλασι καὶ τοῖσι Χαλκιδεῦσι. νικήσαντες δὲ καὶ τύτῳς, τελεφακιχιλίας κληρόχυσι ἐπὶ τῶν ιπποδρότεων τῇ χώρῃ λείπεσσι· οἱ δὲ ιπποδρόται τοιούτοις ἐχαλέοντο οἱ παχέες τῶν εἰποβατίου. εἰποβάται.

sistratidas ex Sparta ventum est: quarta vice, quum Cleomenes Peloponnesos du-
cens, Eleusina invasit. Ita quarto tunc
Dorienses in Athenas irruerunt.

77. Dilapo igitur inglorie hoc exer-
citu, ibi Athenienses volentes ultum ire
injurias, primam expeditionem fecerunt
adversus Chalcidenses: quibus Boeoti ad
Euripum iere suppetias. His conspectis A-
thenienses putarunt sibi cum eis prius
quam cum Chalcidensibus pugnam con-
ferendam. itaque congressi cum illis e-
gregie superant, permultisque eorum cae-
sis, septingentos vivos capiunt. Eodem
die transgressi in Euboeam, cum Chalci-
densibus conflixere: quibus etiam victis,
quatuor millia colonorum in praediis hip-
pobotarum reliquerunt. hippobotae au-
tem apud Chalcidenses vocabantur locu-

pleteſ. Horum etiam quoscunq; vivos ceperunt, una cum Boeotorum captivis vinc̄tos compedibus in carcerem conje- runt; quos aliquanto post binis mulctā- tos minis solverunt: eorumque vincula quibus alligati fuerant, in arce suspende- runt, quae ad meam usque memoriam extabant, pendentia e muris a Medo am- buſtis, e regione penetralis ad occasum ſpectantis. Decimas quoque pretii redem- ptionis conſecrarunt, facta aerea quadri- ga, quae ad ſinifram manū intranti ſta- tim in propylaea arcis ſtabat, cum hac inscriptione,

Attica perdomit̄ atri ſub marte juventus
Boeotūm populis Chalcidicaque manu,
Damna rependerunt vincis et carcere caeco,
Quorum hæ de decima ſtant tibi Pallas equac.

78. Et Athenienses quidem augesce- bant. Juris autem aequabilitatem eſſe rem feriam, non ex uno tantum, ſed undique

Χαλκιδέων. ὅσες δὲ καὶ τυτέων ἐγώρησαν,
ἄμα τοῖσι Βοιωτῶν ἐγώρημένοισι εἶχον ἐν
Φυλακῇ, ἐς πέδας δίσαντες· χρόνῳ δὲ ὥ-
στερον ^α ἐλυσάν σφεας διμνέως ἀποτιμη-
μενοι. τὰς δὲ πέδας αὐτέων, ἐν τῇσι ἐδε-
δέατο, ἀνεκρέμασσαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν, αὐ-
τῆρ ^β ἔτι καὶ ἐσέμε ^γ ἔσαν περιεῖσαν, κρεμ-
μεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων πυρὶ^δ
ὑπὸ τῆς Μήδας, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου τοῦ
πρὸς ἑσπέρην τετραμμένας, καὶ τῶν λύτρων
τὴν δεκάτην ἀνέθηκαν, ποιησάμενοι τέθριπ-
πον χάλκεον· τὸ δὲ, ἀριστερῆς χερὸς ἐστηκε
πρῶτον ^ε ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια τὰ ἐν
τῇ ἀκροπόλει. ἐπιγέγραπται δέ οἱ τάδε,

Ἐθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδέων δαμάσαντες

Παῦδες Αθηναῖων ἔργυμασιν ἐν πολέμῳ,
Δεσμῷ ἐν ἀχλυσίῃ ^ζ σιδηρέω ἐσβεσαν ὕβριν.

Τῶν ἵππας δεκάτην Παλλαΐδι τάσδ ^εθεσαν.

οἵ. Αθηναῖοι μέν νυν ηὔξηντο. δηλοῖ δὲ
οὐ κατ' ἐν μοῦνον, ἀλλὰ πανταχῇ ἡ ^η -

^α Haec vox ὑπερον πον est in MS. ^β πρᾶτα. ^γ αχνυθίττη
et in MS.

σηγορίη ὡς ἔστι χρῆμα σπεδαῖον, εἰ καὶ Α-
Δηνᾶιοι τυράννευόμενοι μὲν, οὐδὲ μῶν τῶν
σφέας περιοικεόντων ἔσται τὰ πολέμια ἀ-
μένιγις, ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων, μα-
κρῷ πρῶτοι ἐγένοντο. δῆλοι δὲ ταῦτα ὅτι
κατεχόμενοι μὲν, ἐθελοκάκεον, ὡς δεσπό-
τη ἐργαζόμενοι· ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς
ἔκαστος ἐώὕτῳ πρόθυμεῖστο κατεργάζεσθαι.
Ἱτοι μέν νυν ταῦτα ἐπρησον.

οὐθ'. Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐσ Νεὸν
ἐπεμπον, βαλόμενοι τίσασθαι ΑΔηναίγις.
ἡ δὲ Πυθίη ἀπό σφεων μὲν αὐτέων ὥκ ἐφη
αὐτοῖσι ἔιναι τίσιν, ἐσ Πολύφημον δὲ ἐξε-
νίκαντας ἐκέλευε τῶν ἄγχιστα δέεσθαι.
ἀπελθόντων δὲ τῶν Νεοπρόπτων, ἐξέφερον
τὸ χρηστήριον, ἀλίην ποιησάμενοι. ὡς ἐπιν-
θάνοντο δὲ λεγόντων αὐτέων τῶν ἄγχιστα
δέεσθαι, ἐπίπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκόσαντες του-
τέων, · Οὐκ ὧν ἄγχιστα ἡμέων οἰκέουσι
· Ταναγραῖοι τε καὶ Κορωνᾶιοι καὶ Θε-
· σπιέες, καὶ Ἱτοί γε ἄμα ἡμῖν αὐτὶ μα-

datur intelligi: siquidem Athenienses etiam quamdiu tyrannis subjecti fuerunt, nullis finitimorum in bello praestantiores erant; liberati vero tyrannis, multo primi extitere. Unde liquet, eos, dum continebantur, segnis propositi fuisse, tanquam domino laborantes: at libertate parta, sibi ipsi quisque rem gerere properabat. Athenienses ita agebant.

79. Thebani autem post haec ulciscendi illos cupidi, sciscitatum ad deum miserunt. Quibus respondens Pythia, negabat per se esse eos posse illos ulcisci, sed ad Polyphemum referentes jubebat ut rogarent proximos. Digressis igitur consulitoribus responsum vulgaverunt convocato populo Thebani. Ut vero sciscitati sunt dicentibus illis a proximis peti debere, auditis his dicebant; ‘ Numquid non proxime nos incolunt Tanagraei Coronaeique et Thespientes, qui nostri assidue commilitones, alacri atque concordi in

' partes animo bella nobiscum tolerant?
 ' quid hos rogari oportet? sed potius non
 ' hoc est oraculum.'

80. Haec illis sermocinantibus, quidam re audita, inquit, ' Ego quid nobis
 ' significare velit oraculum videor mihi
 ' intelligere. Asopi duae filiac fuisse tra-
 ' duntur, Thebe et Aegina; quae quo-
 ' niam sorores sunt, opinor deum respon-
 ' dere nobis, ut Aeginetas rogemus vi-
 ' cem nostram ulcisci.' Thebani, quoni-
 ' am nulla quam haec visa est excogitari
 posse potior sententia, protinus misere ad
 Aeginetas orandos auxilia, tanquam pro-
 ximos, ex dei oraculo. Illi potentibus his
 auxilia dixerunt se mittere cum eis Ae-
 acidias.

81. Societate Aeacidarum freti The-
 bani, quum laceassissent Athenienses, a-
 spere ab iisdem excepti, iterum auxilia vi-
 torum remissis Aeacidis oraverunt. Quo-

χόμενοι, προθύμως συνδιαφέργοι τὸν πό-
λεμον; τί δεῖ τάτων γε δέεσθαι; ἀλλὰ
μᾶλλον μὴ ό τάτο ἥ τὸ χρηστήριον.

π'. Τοιαῦτα δὴ ἐπιλεγομένων, εἴπε
δὴ κοτε μαθών τις, « Εγώ μοι δοκέω συν-
έναι ^d τὸ ἐθέλει λέγειν ἡμῖν τὸ χρηστή-
ριον ^e. Ασωπὺ λέγονται γενέσθαι θυγα-
τέρες Θήβη τε καὶ Αἴγινα· τατέων ἀ-
δελφεῶν ἔστεων, δοκέων ἡμῖν Αἰγινῆτέων
δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι τιμωρητήρων
γενέσθαι. » καὶ, οὐ γάρ τις γνώμη ταύ-
της ἀμείνων ἐδόκεε φαίνεσθαι, αὐτίκα
πέμψατες ἐδέουτο Αἰγινῆτέων, ἐπικαλεό-
μενοι κατὰ τὸ χρηστήριον σφι βοηθέειν, ὡς
ἴοντων ἀγχιστέων. οἱ δέ σφι αὐτέουσι ἐπι-
καρπίν τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ^f ἐ-
φασαν.

πα'. Πειρηγαμένων δὲ τῶν Θηβαίων
καὶ τὴν συμμαχίην τῶν Αἰακιδέων, καὶ
τρηχέως περιεφθέντων ὑπὸ τῶν Αἰγιναί-
^d συνῆνται. ^e ΜΣ. λίγον τὸ μαζίνιον, omissa etiam voce ἡμῖν.
^f ΜΣ. συμπέθησαν.

ων, αὗθις οἱ Θηβαῖοι πέμψαντες, τὰς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἔδέοντο. Αἴγινῆται δὲ, εὐδαιμονίῃ τε μεγάλῃ ἐπαρθένῃσ, καὶ ἔχθρης παλαιῆς ἀναμνησθέντες ἐς τὸν πρὸς Αθηναῖς τότε Θηβαίων δεηθέντων, πόλεμον ἀκήρυκτον Αἰηναίοισι ἐπέφερον. ἐπικειμένων γὰρ αὐτέων Βοιωτῶσι, ἐπιπλώσαντες μακρῆσι ηντοῦσι ἐς τὴν Αττικὴν, κατὰ μὲν ἔσυραν Φάληρον, κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίης πολλὰς δῆμυς. ποιεῦντες δὲ ταῦτα, μεγάλως Αἰηναῖς ἐσινέοντο.

πβ'. Ἡ δὲ ἔχθρη ἡ προοφειλομένη ἐς Αθηναῖς ἐκ τῶν Αἴγινητέων, ἐγενέτο ἐξ ἀρχῆς τοιήδε^a: Επιδαιμοίοισι ἡ γῆ καρπὸν γένεται ἐδίδυ^b. περὶ ταῦτης ὥν τῆς συμφρενῆς οἱ Επιδαιμοί ἔχρέωντο ἐν Δελφοῖσι. ἡ δὲ Πυθίη σφέας ἐκέλευε Δαμίης τε καὶ Αὔξησίντις ἀγάλματα ἰδρύσασθαι· καὶ σφι ἰδρυσαμένοισι ἀμεινον συνοίσεσθαι. ἐπηρώτεον ὥν οἱ Επιδαιμοί κότερα χαλκῷ ποι-

^a τοιήδε. ^b ἀπεδίδυ.

rum prece moti Aeginetae, tum magnitudine opum inflati, tum pristinae inimicitiae quam gessere cum Atheniensibus memores, bellum illis haud indictum intulerunt. Nam quum Athenienses vertissent omnes vires adversus Boeotos, ipsi longis navibus in Atticam trajicientes, tum Phalerum diripuerunt, tum multos populos in cetera ora maritima, magnam ex hac re calamitatem Atheniensibus afferentes.

82. Inimicitia autem quae Aeginetas stimulabat adversus Athenienses, ab initio extitit talis: Epidaurii, quum sua ipsis terra nihil fructuum efferret, de hac calamitate Delphicum consuluere oraculum. Quos Pythia jussit Damiae et Auxesiae simulacra erigere; et postquam erexissent, melius aëtum iri. Sciscitantibus igitur Epidauriis utrum ex aere facerent illa an-

ex lapide, Pythia ex neutro permisit fieri, sed e ligno mitis oleae. Rogabantur ergo ab Epidauriis Athenienses ut sibi permitterent oleam caedere, oleas illas rati sacra-tissimas esse. Fertur etiam nusquam gentium nisi Athenis illa tempestate oleas fuisse. Athenienses se vero dixerunt concessuros, hac tamen lege, si quotannis illi facra Minervae Urbicae et Erechtheo afferrent. Accepta conditione Epidaurii quae rogabant impetraverunt, et simulacra ex his oleis fabricata statuerunt: teraque sua fructum eis ferente, quod con-venerat Atheniensibus persolvebant.

83. Eo adhuc tempore atque superiori Aeginetae Epidauriis parebant, tum in aliis, tum vero in litibus, quas Aeginetiae inter se vel actores, vel rei, illuc trans-entes agebant: verum ex eo tempore fabricatis navibus, ad contumaciam versi,

έονται τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθοι. ή δὲ Πιθίν
χρετέρα τύτων ἔσται, ἀλλὰ ξύλος ημέρης ἐ-
λαῖνος. ἐδέοντο δὲ οἱ Επιδαύριοι Αθηναίων
ἐλαῖνη σφι δύναται ταμέσθαι, ιρωτάτας δὴ
κείνας νομίζοντες εἶναι. λέγεται δὲ καὶ ὡς
ἐλαῖαι ἔσται ἄλλοθι γῆς ψδαμῆς κατ' ἐκεῖ-
νον τὸν χρόνον, ἢ Αἰγαίησι^c. οἱ δὲ ἐπὶ^d
τᾶςδε δώσειν ἔφασαν, ἐπ' ὧ ἀπάξουσι ἐ-
τεος ἐκάστου τῇ Αἰγαίῃ τε τῇ Πολιάδι
ἴρα, καὶ τῷ Ερεχθίῳ. κατανέσσαντες δὲ ἐπὶ^e
τύτοισι οἱ Επιδαύριοι, τῶν τε ἐδέοντο ἐ-
τυχον, καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαίεων τυ-
τέων ποιησάμενοι, ιδρύσαντο. καὶ η τε γῆ
σφι ἔφερε^f, καὶ Αθηναίοισι ἐπετέλεον τὰ
συνέθεντο.

πγ'. Τἄτον δι' ἔτι τὸν χρόνον, καὶ τὰ
πρὸ τύτων, Αἰγινῆται Επιδαύριων ἦκουον,
τὰ τε ἄλλα, καὶ δίκας, διαβαίνοντες ἐς Ε-
πιδαύρον, ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ'
ἄλλήλων οἱ Αἰγινῆται, τότε δὲ^g ἀπὸ τύ-
τος, μῆάς τε πηξάμενοι, καὶ αὐγικωμοσύνη χρη-

^c ή ἣν Αἴγαιος εἴτε in MS. ^d ἵβετε καρπὸν, γ. ^e τὸ δι.

σάμενοι, ἀπέσησαν ἀπὸ τῶν Επιδαιρίων
ὅτε δὴ ἔόντες διάφοροι, ἐδηλέοντο αὐτούς.
ῶσε δὴ θαλασσοχάτορες ἔόντες, καὶ δὴ καὶ
τὰ ἀγάλματα ταῦτα τῆς τε Δαμίης καὶ
τῆς Αὔξησίης ὑπαρέονται αὐτέων. καὶ
σφεα ἐκομίσαντο ^a καὶ ἴδρυσαντο τῆς σφετέ-
ρης χώρης ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ Οἴη μέν
ἔσι ψυχα, σάδια δὲ μάλιστά κη ἀπὸ τῆς
πόλιος ὡς εἴκοσι ^b ἀπέχει. ίδρυσάμενοι δὲ
ἐν τύτῳ τῷ χώρῳ, θυσίησί τέ σφεα καὶ
χορῶσι γυναικήσι κερτόμοισι ἰλάσκοντο,
χορηγῶν ἀποδεικνυμένων ἐκάλερη τῶν δαε-
μόνων δέκα ἄνδρῶν. κακῶς δὲ ἥγόρευον οἱ
χοροὶ ἄνδραι μὲν ὃδένα, τὰς δὲ ἐπιχωρίας
γυναικας. ἦσαν δὲ καὶ τοῖσι Επιδαιρίοισι
αἱ τοιαῦται ἴροργίαις ^c. εἰσὶ δέ σφι καὶ ἄρ-
ρητοι ἴροργίαις ^c.

πδ'. Κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν ἀγαλ-
μάτων, οἱ Επιδαιρίοι τοῖσι Αθηναίοισι τὰ
ξυνέθεντο, ωκεῖ ἐπετέλεον. πέμψαντες δὲ οἱ
Αθηναῖοι ἐμήκυνον τοῖσι Επιδαιρίοισι. οἱ δὲ
^a ἐκομίσαντο τε ^b καὶ ^c εἴκοσι. ^c ἴροργίαι bis.

ab Epidauriis desciverunt: et jam potenteriores vastabant eos, quippe maris imperio potiti, tum quoque simulacra ista Damiae et Auxesiae surripuerunt: eaque a-sportata, in regionis suae mediterraneo loco statuerunt, cui nomen est Oeae, vingtini ferme procul ab urbe stadiis. Hoc in loco illis erectis supplicabant sacrificiis atque jocabundis choris mulierum, denis viris utrique daemonum assignatis, qui choris praeeffent. Chori autem neminem virum jocis lacescebant, sed indigenas feminas: quae ceremoniae apud ipsos quoque Epidaurios fuerant.

84. Sunt illis etiam arcana sacra. Surreptis statuis, Epidaurii quod fuerant pacati Atheniensibus non solvebant: cuius rei quum a nunciis Atheniensium admorentur, reddidere rationem cur injurii non

essent: se enim quamdiu apud se statuas
habuissent, quod conventum erat exsol-
visse, eisdem jam viduatos jure non de-
bere exsolvere, sed Aeginetas, qui illas
haberent; a quibus id exigi jubebant. Hoc
responso accepto, ad eas repetendas Ae-
ginam Athenienses misere. Aeginetae ne-
gare quicquam negotii esse sibi cum A-
theniensibus.

85. Athenienses igitur ajunt, post re-
petitionem illam, triremi una huc navi-
gavisse cives illos, qui ab republica missi
Aeginam quum venerunt, simulacra illa,
tanquam e suis lignis facta, conati sint
suis sedibus emoliri ut asportarent: quum-
que eo pacto auferre nequirent, circum-
datis funibus trahere tentasse. Sed dum
trahunt, tonitrum et cum tonitru terrae-
motum extitisse: eaque de re illos remi-
ges qui trahebant simulacra, in amentiam

ἀπέφανον λόγω ὡς όχι ἀδικῶν. δοτον μὲν γάρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπιτελέσιν τὰ συνέθεντο. ἐπεὶ δὲ ἐσερῆσθαι αὐτέων, ό δίκαιον εἶναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τὸς ἔχοντος αὐτὰ Αἰγυπτίας πρήστεοθαι ἐκέλευν. πρὸς ταῦτα Αθηναῖοι, ἐς Αἴγυναν πέμψαντες, ἀπαίτεο τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ Αἰγυνῆται ἐφασαν σφίσι τε καὶ Αθηναίοις εἶναι ψδὲν πρῆγμα.

πέ. Αθηναῖοι μέν νυν λέγουσι, μετὰ τὴν ἀπαίτησιν ἀποσαλῆναι τριήρει μῆτῶν ἀσῶν τούτοις, οἱ ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τῆς κοινῆς, καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγυναν τὰ ἀγάλματα ταῦτα, ὡς σφετέρων ξύλων ἐόντα, ἐπειρῶντο ^δ ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφεα ἀνακομίσωνται· ό δυναμένους δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ αὐτέων κρατῆσαι, περβαλόντας χονία ἐλκεῖν τὰ ἀγάλματα. καὶ σφι ἐλκύσαι, βροντάν τε, καὶ ἄμα τῇ βροντῇ σεισμὸν ἐπηγεινέσθαι· τὸς δὲ τριηρίτας τὸς ἔλχοντας, ὑπὸ τουτέων ἀλλο-

φρονῆσαι παθόντας δὲ τῦτο, κτείνειν ἀλλήλων ἄτε πολεμίσεις. ἐστὶ οὐκέτι πάντων ἔνα λειφθέντα, ἀνακομισθῆναι αὐτὸν ἐστὶ Φάληρον.

περ'. Αθηναῖοι μὲν γὰρ τοῦτο εἰ λέγεται γενέσθαι. Αἰγινῆται δὲ, οὐ νηὶ μῆτραί τους Αθηναῖς, (μίνη μὲν γὰρ, καὶ ὀλίγω πλευρας μῆτρας, καὶ εἴσι σφι μὴ ἔτυχον ἔσσαι νέες, ἀπαμύνεσθαι ἀνεύπετέως) ἀλλὰ πολλῆστι νηυσὶ εἰπιπλέειν σφι εἰπεῖ τὴν χώρην. αὐτοὶ δέ σφι εἶχαν, καὶ γνωμαχῆσαι. γάρ τοι ἔχεται δὲ τῦτο διασημῆναι ἀτρεκέως, οὔτε εἴσαι ἔστοις συγγενωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυμαχίῃ, κατὰ τῦτο εἶχαν, γάρ τε εἰ βυλόμενοι ποιῆσαι οἵον τι καὶ εἰποίσαν. Αθηναῖς μέν νυν, εἰπεῖ τέ σφι γέδεις ἐστι μάχην κατίσαλο, ἀποβάντας ἀπὸ τῶν νεῶν, τραπέσθαι πρὸς τὰ ἀγάλματα. γάρ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι ἐκ τῶν βάθρων αὐτὰ, γάρ τοι δὴ περβαλλομένοις χοινία, ἔλκειν, ἐσθιέντες τὰ ἀγάλματα ἀμφότερα τῷ τούτῳ

^c μίν νυν γάρ.

esse conversos: et ex hoc morbo sese tanquam hostes mutuo trucidasse, donec unus ex omnibus relictus est, qui ad Phalerum se recepit.

86. Athenienses quidem ita tempestam esse memorant: Aeginetae vero non illos una navi venisse, (facile enim se unari navim, atque etiam paulo plures utrius, etiam si sibi nullae fuissent naves, fuisse propulsaturos) sed multis navibus in ipsorum terram invasisse, se vero cessisse, nec pugna navalii contendisse. Qui tamen planum facere nequeunt, an quia impares se esse ad pugnam navalem agnoscerent, cesserint; an volentes facere quod etiam fecerunt. Athenienses certe, quod nulli propugnatores obstante, egressos e navibus ad simulacra se convertisse: et quum ea e suis basibus amoliri nequirent, circumdatis restibus trahere ita conatos, donec illic ambo simulacra, dum traherentur, fecere rem

candem ; sed apud me fide carentem, aliqui forsan alteri credibilem. ajunt enim illa procubuisse sibi in genua, atque ex eo tempore semper in hoc gestu permanisse. Et haec quidem Athenienses fecisse : Se vero, quod audirent sibi bellum ab Atheniensibus illatum iri, praeparasse Argivos ; et quum Athenienses in Aeginae excedissent, Argivos illis adfuisse auxilio, eosque, quum latuissent hostem in trajiciendo ex Epidauro in insulam, in Athenienses, qui nihil praescisset, a navibus disclusos irruisse : et interea tonitrum ipsis terraeque motum extitisse.

87. Haec ab Argivis Aeginetisque commemorantur. Athenienses quoque confitentur unum omnino e suis incolument in Atticam revertisse, quem tamen Argivi ajunt superstitem fuisse ipsis Atticum exercitum profligantibus ; Athenienses autem daemonio : nihilo secius ne

ποῦσδι. ἔμοὶ μὲν⁸ πιστὰ λέγοντες, ἄλλω
δέ τεω. ἐσ γόνατα γάρ σφι αὐτὰ πεσέειν,
καὶ τὸν ἀπὸ τύτου χρόνον διατελέειν οὕτω
ἔχοντα. Αθηναῖς μὲν δὴ ταῦτα ποιέειν.
σφέας δὲ Αἰγυπταὶ λέγοσι πυθομένης τὸν
Αθηναῖς, ὡς μέλλοιεν ἐπὶ σφεας σρατεύ-
ειναι, ἐτοίμης Αργείας ποιέειναι· τὸν τε
δὴ Αθηναῖς ἀποβεβάναι ἐσ τὴν Αἰγυπτί-
ην⁹, καὶ ἦκειν¹⁰ βοηθεούλας σφι τὸν Αργεί-
ους, καὶ λαθεῖν τε ἐξ Επιδαύρου διαβάντας
ἐσ τὴν οῆσον, καὶ¹¹ προακηκοόσι τοῖσι Αθη-
ναῖοισι ἐπιπεσέειν ὑποταμομένης τὸ ἀπὸ
τῶν νεῶν. ἀμα τε ἐν τύτῳ τὴν Βρούλην τε
γενέοιται καὶ τὸν σεισμὸν αὐτοῖσι.

πζ. Δέγειαι μέν νυν ὑπ' Αργείων τε
καὶ Αἰγυπτέων τάδε· ὅμολογέειαι δὲ καὶ ὑπ'
Αθηναῖων ἔνα μῆνα τὸν ἀποσωθέντα αὐ-
τέων ἐσ τὴν Αττικὴν γενέοιται. πλὴν Αρ-
γεῖοι μὲν λέγοσι, αὐτέων τὸ Αττικὸν σρα-
τόπεδον διαφθειράντων, τὸν ἔνα τύτου¹² πε-
ριγενέοιται Αθηναῖοι δὲ, τῷ δαιμονίᾳ. πε-

⁸ Αἴγυπτος. ⁹ παρῆνται. ¹⁰ τατέων.

ργυενέσθαι μέντοι όδε τῶτον τὸν ἔνα, ἀλλ᾽
ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε: κομισθεὶς ἄρα ^d
ἐς τὰς Αθήνας, ἀπήγειλε τὸ πάθος· πυ-
θομένας δὲ τὰς γυναικας τῶν ἐπ' Αἴγιναν
σρατευσαμένων ἀνδρῶν, δεινόν τι ποιησα-
μένας κεῖνον μοῦνον ἐξ ἀπάντων σωθῆναι,
πέριξ τὸν ἀνθρωπὸν τῶτον λαβούσας, καὶ
κεντεύσας τῇσι περόνησι τῶν ἴματίων, εἰ-
ρωτᾶν ἐκάστην αὐτέων ὅκους εἴη ὁ ἐωὕτης
ἀνήρ. καὶ τῶτον μὲν οὕτω διαφθαρῆναι. Α-
θηναίοισι δὲ ἔτι τῷ πάθεος δεινότερόν τι δό-
ξαι εἶναι τὸ τῶν γυναικῶν ἔργον· ἀλλω
μὲν δὴ ψκ ἔχειν ὅτεω ζημιώσουσι τὰς γυ-
ναικας, τὴν δὲ ἐαδῆτα μετέβαλον αὐτέων
ἐς τὴν Ιάδα. ἐφόρεον γάρ δὴ προτῷ αἱ τῶν
Αθηναίων γυναικες ἐαδῆτα Δωρίδα, τῇ
Κορινθίων παραπλησιωτάτην· μετέβαλον
ώντες τὸν λίνεον κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνησι
μὴ χρέωνται.

πή. Εσι δὲ, ἀληθέϊ λόγῳ χρεωμένοι-
σι, ψκ Ιάς αὐτηή ἐαδῆς τοπαλαιὸν, ἀλλὰ

^d γάρ. ^e ὅκη.

hunc quidem incolumem mansisse, sed periisse, hunc in modum: Quum Athenas se recepisset, clademque renunciasset, uxores eorum qui adversus Aeginam militatum profecū fuerant, indigne ferentes unum istum ex omnibus esse reducem, circumfusas hominem prehendisse, ac fibulis vestimentorum pupugisse, percontantes singulas ubi suus vir esset, atque hoc modo hunc fuisse confectum. Idque factum mulierum visum esse Atheniensibus ipsa clade tristius. in quas quum alia ratione animadvertere non possent, vestem illarum in Ionicam mutaverunt. nam ante Doricam vestem gerebant Atheniensium feminae, simillimam Corinthiae: eam itaque mutaverunt in lineam, ne fibulis uterentur.

88. Quanquam si ex vero sermocinemur, non Ionica haec olim vestis fuit, sed Carica: quoniam omnis prisca vestis

feminarum Graecanica eadem erat, quam nunc Doricam appellamus. Argivos quod attinet, et Aeginetas, insuper adhuc id etiam fecisse, ut pro lege haberetur apud illorum utrosque, fibulas facere sesquialteras, quam erat mensura quae tunc obtinebat, et has praesertim ab feminis in eorum numinum templis consecrari: Atticum vero neque aliud quicquam ad templum offerre, ne urceum quidem, sed lege juberi ex ollis gentilibus in posterum ibidem potare. Eoque contentionis processere Argivorum atque Aeginetarum mulieres cum Atticis, ut ad meam usque actatem fibulas gestaverint quam antea grandiores.

89. Inimicitiae principium ab Atheniensibus in Aeginetas ortum, hoc prout commemoratum est, extitit. Cujus rei circa statuas gestae memoriam retinentes, libenter Thebanorum rogatu auxilium tulere Boeotis Aeginetae. Qui quum ma-

Κάετρα ἐπεὶ ἦγε Ἐλληνικὴ ἀδήσπασα ἥ
ἀρχαίν τῶν γυναικῶν, ή αὐτὴ ἦν, τὴν νῦν
Δωρίδα καλέομεν. τοῖσι δὲ Αργείοισι καὶ τοῖ-
σι Αἰγινῆτησι, καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι τόδε ποι-
ῆσαι νόμον εἶναι παρά σφι ἐκατέροισι, τὰς
περόνας ἡμιολίας ποιέεισαι τῷ τότε κατε-
σεῶτος μέτρῳ, καὶ ἐσ τὸ ἴρὸν τῶν θεῶν τυ-
τέων περόνας μάλιστα ἀνατιθέναι τὰς γυ-
ναικας. Ατίκην δὲ μήτε τι ἄλλο προσφέ-
ρειν πρὸς τὸ ἴρὸν, μήτε κέραμον, ἄλλ' ἐκ
χυτρίδων ἐπιχωριέων ^γ νόμον τολοιπὸν αὐ-
τόθι εἶναι πίνειν. Αργείων μέν νυν καὶ Αἰ-
γινῆτέων αἱ γυναικες ἔχ τε τόσα κατ' ἔριν
τῶν Αθηναίων, περόνας ἔτι καὶ ἐσ ἐμὲ ἐφό-
ρεον μέζονας ἥ προτῷ.

πθ'. Τῆς δὲ ἐχθρῆς τῆς πρὸς Αἰ-
γινῆτας ἐξ Αθηναίων γενομένης ^ε ἀρχὴ
κατὰ τὰ εἴρηται ἐγένετο· τότε δὴ Θηβαί-
ων ἐπιταλεομένων προθύμως τῶν περὶ τὰ
ἄγαλματα γενομένων ἀναμιμησόμενοι οἱ
Αἰγινῆται ἐβοήθεον τοῖσι Βοιωτοῖσι. Αἰγι-
νῆται χωρίων. ^ε Αἰγινῆται Αθηναίοισι γενομένης.

μῆται δὴ ἐδήσουν τῆς Αθηνᾶς τὰ παραθαλάσσια· καὶ Αἰγαίωνοι ὄρμεωμένοισι ἐπ' Αἰγινίτας σρατεύεσθαι, ἥλθε μαντήιον ἐκ Δελφῶν, ἐπιχόντας ἀπὸ τῆς Αἰγαίης ἀδικία^α τριήκοντα ἔτεα, τῷ ἐνὶ καὶ τριηκοῦ, Αἰακῷ τέμενος ἀποδέξαντας, ἀρχεθαῖ τῆς πρὸς Αἰγινίτας πολέμῳ· καὶ σφι χωρίσειν τὰ βόλοντα. ἦν δὲ αὐτίκα ἐπισρατεύωνται, πολλὰ μέν σφεας ἐν τῷ μεταξὺ τῆς χρόνης πείσεσθαι, πολλὰ δὲ καὶ ποιήσειν· τέλος μέντοι κατασρέψασθαι. ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ἱκεσται οἱ Αθηναῖοι, τῷ μὲν Αἰακῷ τέμενος ἀπεδέξαντο τύπο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἰδρυται· τριήκοντα δὲ ἔτεα οὐκ ἀνέχοντο, ἀκόστιες ὁκως χρεῶν εἴη ἐπιχεῖν πεπονθότας ὑπ' Αἰγινῆς ἀνάρσια.

Λ' Εἰς τιμωρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι, ἐκ Δακεδαιμονίων πρῆγμα ἐγερόμενον, ἐμπόδιον ἐγένετο. πιθόμενοι γὰρ Δακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Αλχιμαιωνιδέων

^a αἰκία. ^b ἄκνσαν.

riūma Atticae vastarent, Atheniensesque adversus Aeginetas expeditionem inirent, advenit e Delphis oraculum, ut ab Aeginetis laedendis triginta annos abstinerent; tricesimo anno, quum fanum Aeaco dicassent, bellum cum Aeginetis inchoarent, ad votum eis re successura. Sin bellum continuo inferrent, fore ut interea multa ipsi detrimenta acciperent, sed et multa inferrent; sed ad extremum subigerent. Hoc oraculum ad se Athenienses allatum ubi audiere, Aeaco quidem fanum dicaverunt, id quod nunc in foro extuctum visitur, sed triginta annos non abstinuerunt, quod videlicet audissent fieri debere ut multa paterentur indigna ab Aeginetis, si bello abstinerent.

90. His tamen ad ulciscendum se parantibus, Lacedaemonium factum extitit impedimento. Siquidem Lacedaemonii, auditio commento Alcmaeonidarum erga

Pythiam, et quae egisset Pythia in ipsos atque Pisistratidas, duplicem se jacturam fecisse animadvertebant: quod et suos hospites e patria ejecissent, et nulla sibi ex hoc facto gratia ab Atheniensibus haberetur. Praeterea oraculis urgebantur, denunciantibus multa ipsis et atrocia ex Atheniensibus futura, quorum antehac ignari fuissent, tunc autem Cleomene Spartam ferente didicerant. Etenim Cleomenes potitus est ex arce Atheniensium oraculis quae a Pisistratidis prius possessa, ab iisdem expulsis relicta fuerant in templo, et relicta Cleomenes sumpserat.

91. Ea Lacedaemonii oracula ubi per Cleomenem accepere, et videbant Athenienses augescentes, nec ad ipsis obtemperandum ullo modo esse animatos: praeterea animadvertentes genus Atticum quod sub tyrannide mansurum esset in-

ἐς τὴν Πιθίην μεμπχανημένα, καὶ τὰ ἐκ τῆς Πιθίης ἐπὶ σφέας τε καὶ τὸς Πειστρατίδας, συκφορὴν ἐποιεῦντο διπλῆν, ὅτι τε σύρθρας ξείνιας σφι ἔόντας ἐξεληλάχεσαν ἐκ τῆς ἑκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιῶσαι χάρις οὐδεμίη ἐφαίνετο πρὸς τῶν Αθηναίων. ἔτι τε πρὸς τύτοισι ἐνῆγόν σφεας οἱ χρησμοὶ, λέγουσις πολλά τε καὶ ἀνάρσια ἐσεσθεῖσι αὐτοῖσι ἐξ Αθηναίων, τῶν πρότερον μὲν ἔσαν ἀδεσσες, τότε δὲ, Κλεομένεος κομίσαντος ἐς Σπάρτην, ἐξέμαθον. ἐκλήσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς Αθηναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμοὺς, τοὺς ἐκέκτηντο^c πρότερον μὲν οἱ Πειστρατίδαι, ἐξελαυνόμενοι δὲ ἐλικῶν ἐν τῷ ἱρῷ· καταλειφθέντας δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβε.

Λα'. Τότε δὲ ὡς ἀνέλαβοι οἱ Δακεδαιμόνιοι τὸς χρησμὸς, καὶ τοὺς Αθηναίους ἐώρων αὐξομένις, καὶ γδαμῶς ἐτοίμας ἔόντας πείθεσθαι σφι, νόω λαβόντες ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν τὸ γένος τὸ Αττικὸν, ἰσόρροπον τῷ

^c ἐκτηντο.

ἐώτετῶν γίνοιο^d, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυ-
ραννίδος, αὐθενὲς, καὶ πειθαρχέεσθαι ἐτοῖ-
μον· μαθόντες δὲ τουτέων^e ἔκαστα, μετε-
πέμποντο· Ἰππίην τὸν Πεισιράτου ἀπὸ-
Σγυέϊς τῷ ἐν Ἑλλησπόντῳ, ἐς ὃ κατα-
φεύγει οἱ Πεισιράτιδαι. ἐπεὶ τε δέ σφι
Ἰππίης καλεόμενος ἦκε, μεταπεμψάμενοι
καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀγγέλων, ἐλε-
γόν σφι Σπαρτιῆται τάδε, « Ανδρες σύμ-
μαχοι, συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ήμῖν οὐ
ποιήσασι ὄρθως. ἐπαρθέντες γὰρ κιβδή-
λοισι μανῆιοισι, ἄνδρας ξείνυσ εόντας η-
μῖν ταμάλισα, καὶ ἀναδεκομένυς ὑποχει-
ρίας παρέξειν τὰς Αδήνας, τούτους ἐκ
τῆς πατρίδος ἐξηλάσαμεν, καὶ ἐπεῖδα πο-
νόσαντες ταῦτα, δήμῳ ἀχαρίσω παρεδώ-
καμεν τὴν πόλιν. ὅσ δέ τε δί ημέας
ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε, ημέας μὲν καὶ τὸν
βασιλῆα ημέων περιυβρίσας ἐξέβαλε, δό-
ξαν δὲ φύσας αὐξάνειται. ὥστε ἐκμεμα-
θήκασι μάλισα μὲν οἱ περίοικοι αὐτέων

^d ἰώτετον ἀνγίστιο. ^e μαθόντες τυλιγ.

firmum, et parendo promptum, nunc par-
ta libertate vel suo par exstirum: haec
singula considerantes, arcessiverunt Hip-
piam Pisistrati a Sigeo Hellesponti, quo
Pisistratidae confugerant. Postquam Hip-
pias arcessitus adfuit, accitis etiam aliorum
sociorum nunciis, ita Spartiatae apud eos
verba fecere, ‘ Agnoscimus, viri socii, nos
‘ haud recte egisse, qui ementitis ora-
‘ culis inducti, viros qui erant nostri in
‘ primis hospites, quique receperant pree-
‘ bere nobis Athenas obnoxias, illos e
‘ patria ejecimus, et post id peractum in-
‘ grato populo urbem tradidimus: qui
‘ posteaquam per nos liberatus caput e-
‘ rexit, nos pariter ac regem nostrum per
‘ dedecus ejecit; inflatusque superbe, fa-
‘ mam auget, ut praecipue quidem Boe-
‘ otii illorum finitimi atque Chaleidenses
‘ didicerunt, fortassis et aliis quis, si pec-

' caverit, idem discet. Quare, quoniam in
 ' illis agendis peccavimus, nunc dabimus
 ' operam ut illuc euntes una vobiscum,
 ' illos puniamus. Hac enim de caussa et
 ' Hippiam et vos e sua quosque urbe ar-
 ' cessivimus, ut publico consensu et com-
 ' muni exercitu introducentes hunc A-
 ' thenas, reddamus quae abstulimus.'

92. Haec Spartiatae. Quae cum alii
 plerique socii non probarent, attamen si-
 lentium tenerent, Corinthius Soficles ita
 loquutus est: ' Certe quo tempore et hoc
 ' coelum infra terram, ac terra sublimis
 ' supra coelum erit, hominesque domici-
 ' lium in mari habebunt, et pisces, quod
 ' antea homines; quando vos, Lacedae-
 ' monii, rebus publicis eversis, tyrannides
 ' in urbes introducere conabimini. qui-
 ' bus nihil est in rebus humanis neque in-
 ' justius, neque magis pollutum caedibus.

- Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδέες, τάχα δέ τις καὶ ἄλ-
- λος ἐκμαθήσεται αἴμαρτών. ἐπεὶ δὲ ἔκεινα
- ποιήσαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρησόμεθα
- σφεας ἄμα ὑμῖν ἀπικόμενοι τίσασθαι.
- αὐτῷ γάρ δὴ τύδε εἴνεκε τόνδε τε Ἰπ-
- πίην μετεπεμψάμεθα καὶ ὑμέας ἀπὸ τῶν
- πολίων, ἵνα κοινῷ τε λόγῳ καὶ κοινῷ σό-
- λῷ ἐσαγαγόντες αὐτὸν ἐς τὰς Αθήνας, ἀ-
- ποδῶμεν τὰ καὶ ἀπειλόμεθα ^α.

Λέβ'. Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον τῶν δὲ συμμάχων τὸ πλῆθος ὃν ἐνεδέκετο τὰς λόγους· οἱ μέν νυν ἄλλοι ἥσυχοιν ἦγον· Κορίνθιος δὲ Σωσικλέης ^β ἔλεξε τάδε, « Η δὴ ὅτε ὁ ψρανὸς ἐσαι ἐνερθε τῆς γῆς, καὶ τῇ γῇ μετέωρος ὑπὲρ τῷ ψρανῷ, καὶ οἱ ἄνθρωποι νομὸν ἐν Ναλάσῃ ἔξεστι, καὶ οἱ ἱχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε ὑμεῖς ^γ ὡς Λακεδαιμόνιοι ἴσοκρατίας καταλύοντες, τυραννίδας ἐς τὰς πόλιας κατάγετε παρασκευάζεσθε· τῷ γάρ τε ἀδικώτερον γένεν ἐστι καὶ ἀνθρώπους, γάρ τε μιαφο-

^a τὰ ἀπειλόμεθα. ^b MS. habet continuo Σωκλῆς. ^c ὅτε ὑκάπτεται.

176 ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ. Ε.

• νώτερον. εἰ γὰρ δὴ τῦτό γε δοκέοι ὑμῖν εἴ-
 • ναι χρησὸν, ὥστε τύραννεύεσθαι τὰς πό-
 • λιας, αὐτοὶ πρῶτοι τύραννον καλάσησά-
 • μενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι, οὕτω καὶ τοῖσι
 • ἄλλοισι διζεσθε καλισόναι· νῦν δὲ, αὐτοὶ
 • ἀπειροὶ ἔόντες τύραννων, καὶ φυλάσσοντες
 • δεινότατα τοῦτο ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ γενέ-
 • σθαι, παραχρᾶσθε ἐς τοὺς συμμάχους.
 • εἰ δὲ αὐτῷ ἐμπειροὶ ἔστε, καλάπερ ημεῖς,
 • εἴχειε ἄν περὶ αὐτῷ γνώμας ἀμείνονας
 • συμβάλλεσθαι ἡπερ νῦν. Κορινθίοισι γὰρ
 • ἦν πόλιος καλάσασις τοιήδε. ἦν ὄλγυαρ-
 • χίη, καὶ ὅτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνε-
 • μον τὴν πόλιν· ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἱγοντο ἐξ
 • ἀλλήλων. Αμφιονι δὲ ἔσθι τυλέων τῶν
 • ἀνδρῶν, γίνεται θυγάτηρ χωλή· οὔνομα
 • δέ οἱ ἦν Λάεδα. ταύτην, Βακχιαδέων
 • γὰρ ὃδεῖς ἡθελε γῆμαι, ἵχετ Ήλίων δ
 • Εχέκρατεος· δήμος μὲν ἐκ Πέτρης ἐών,
 • ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν Λαπίθης τε καὶ Κανι-
 • δης. ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδὲ

Quod si bonum vobis videtur civitates
 subesse tyrannidi, ipsi vobis primi tyran-
 num constituite, atque ita ut aliis con-
 stituatis operam date. At nunc ipsi ty-
 rannorum expertes, et ne id in Sparta
 contingat vehementissime carentes, hoc
 in socios studetis efficere: qui si essetis, ut
 nos sumus, experti, meliorem quam nunc
 facitis, de hac re sententiam conferre
 possetis. Nam iste apud Corinthios civi-
 tatis status fuit. Erat paucorum regimen:
 et ii qui Bacchiadae vocabantur, urbem
 gubernabant; ultro citroque inter eos
 matrimonia contrahebantur. Hortim u-
 ni nomine Amphioni nata est filia clau-
 da, cui nomen erat Labda: quam quo-
 niam nemo Bacchiadarum ducere vole-
 bat, duxit Eetion Echecratis filius, e
 Petra quidem populo, sed ab prima ori-
 gine Lapitha ac Caenides. Qui quum
 neque ex hac muliere, neque ex alia tol-

' Ieret liberos, profectus est Delphos ad
 ' consulendum de prole. eum introeun-
 ' tem statim Pythia his versibus compel-
 ' latit,

' Eetion, te nemo (sicet sis tantus) honorat.
 ' Conceptum pariet saxum grave Labda, monarchos
 ' Quod cadet in eives, emendabitque Corinthum.

' Hoc oraculum Eetioni redditum, enun-
 ' ciatur casu Bacchiadis, quibus prius de
 ' Corintho editum oraculum erat obscu-
 ' rum et ignotum, eodem respiciens, quo
 ' etiam istud Eetionis et in haec verba,
 ' Concipit in petris aquila, enixa rura leonem
 ' Robustum, saevum, genua et qui multa resolvet.
 ' Haec bene nunc animis versate Corinthia proles,
 ' Quae colis ad pulchram Pirenem, altumque Corin-
     ' thum.

' Id quidem antea Bacchiadis datum non
 ' erat intellectum; tunc autem Eetioni da-
 ' tum quam perceperissent, statim etiam i-
 ' stud prius intellexerunt, quippe conci-
 ' nens oraculo Eetionis. Hoc quam ani-

· ἐξ ἄλλης, πάντας ἔγεινο· ἐσάλη τὸν ἐς
 · Δελφὸς περὶ γόνου· ἐσίνει δὲ αὐτὸν, ο-
 · θέως η̄ Παθία πρασσούσεις τοῖσιδε τοῖσι
 · ἐπει,

· Ήττίων, οὐδὲ τὰς πολύτιμος ἔοιδ.
 · Λαΐδα κύει, τέξει δὲ ὄκοι τρυχον· ἀνὴρ πολεμεῖ
 · Αἰδράσι μυνάρχοισι, δικαγώσει δὲ Κόριθον.

· ταῦτα χρηστέντα τῷ Ηετίωνι, εὔσηγ-
 · γέλλεισι καὶ τοῖσι Βακχιάδησι, τοῖσι
 · τὸ μὲν πρότερον γενόμενον χρηστήριον ἐς
 · Κόριθον ἦν στοπτον, Φέρον τε ἐς τῷ γέντο
 · καὶ τὸ τῆς Ηετίωνας, καὶ λέγον ὥδε,

· Λιετὸς ἐν πέτρῃσι κύει. τέξει δὲ λέοντα
 · Καρφέρον, ὧμπιστήν· πολλῶν δὲ νότο γένεσις ποσει
 · Ταῦτα καὶ εὖ φράζει Καρφίθοι, οἷς περὶ καλὴ
 · Πειρίην αἰκεῖτε καὶ ὄρρυόεντα Κόριθον.

· τῦτο μὲν ἀπὸ τοῖσι Βακχιάδησι πρότερον
 · γενόμενον, ἦν αἴτερερον· τότε δὲ τῷ
 · Ηετίωνι γενόμενον ὡς ἐπύθεντο, αὐτίκα
 · καὶ τοπρότερον μαῖηκαν, ἵὸν συνῳδὸν τῷ
 · Ηετίωνας. συκέντες δὲ καὶ τῦτο, οἵχει εἰ-

• ἡσυχίη, ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ηετίων
 • γενέσαι γόνον διαφθεῖραι. ὡς δὲ ἔτεκε
 • ἡ γυνὴ, τάχιστα πέμπτοι σφέων αὐτέ-
 • ων δέκα ἐς τὸν δῆμον ἐν τῷ κατοίκητο
 • Ηετίων, ἀποκλενέοντας τὸ παιδίον. ἀπι-
 • κόμενοι δὲ ὅτοι ἐστὴν Πέτρην, καὶ παρελ-
 • θόντες ἐστὴν αὐλὴν τῆς Ηετίωνος, αὐτε-
 • ον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λαΐδα, εἰδῦμά τε ύ-
 • δὲν τῶν εἴνεκα ἐκθῆνοι ἀπικοίαλο, καὶ δο-
 • κένσα σφεας Φιλοφροσύνης τοῦ πατρὸς
 • εἴνεκα αὐτέειν, Φέργσα ἐνεχείρισε αὐτέ-
 • ων ἐνί. τοῖσι δὲ ἄρα ἐβεβούλευτο κατ' ὁ-
 • δὸν, τὸν πρῶτον αὐτέων λαβόντα τὸ παι-
 • δίον προσχώδισαι. ἐπεὶ τε ὅν ἐδώκε Φέργ-
 • σα ἡ Λαΐδα, τὸν λαβόντα τῶν ἀνδρῶν
 • θείη τύχη προσεγέλασε τὸ παιδίον. καὶ
 • τὸν, Φραδέντα τοῦτο, οἰκτός τις ἱχεῖ
 • ἀποκλεῖναι. καλοκλείρας δὲ παραδιδῷ τῷ
 • δευτέρῳ· ὁ δὲ, τῷ τρίτῳ. οὗτῳ δὴ διε-
 • ξῆλθε διὰ πάντων τῶν δέκα παραδιδόμε-
 • νον, ὃδενὸς βελοκμένης διεργάσασθαι. ἀπο-

madvertisserent, silentio suppressere, animo futurum Eetionis filium extinguerendi. Et ut primum mulier enixa est, miserunt e suo numero decem viros ad populum, in quo habitabat Eetion, qui puerulum extinguerent. Isti, postquam ad Petram pervenere, et ad Eetionis atrium accessere, puerum petunt. Labda curvenissent ignara, paternaeque amicitiae officio venisse eos rata, assert filium, et in unius eorum manum porrigit. erat autem inter viam illis constitutum, ut qui primus eorum puerulum cepisset, is humi illum allideret. Verum divina quadam fortuna puerulus ei viro cui a Labda traditus erat, arrisit. quam rem illi consideranti miseratio subiit ejus occidendi. Sic misertus alteri tradidit, et ille tertio, atque ita deinceps per manus traditus infans, per omnes decem transiit: ac nemine interimere volente, rursus

matri est redditus. Illi egressi atque an-
te januam stantes, alius alium incusa-
bant castigabantque, sed primum praes-
cipue, qui cum nactus ex convento non
fecisset; donec interjecto temporis spa-
tio placitum est, ut rursus introgessi om-
nes fierent participes caedis. Sed erat
necessse ex Eetionis prole germinari Co-
rintho perniciem. nam Labda stans ad
easdem fores, haec omnia exaudiebat:
eoque metuens ne illi immutata volun-
tate acceptum rursus puerulum interime-
rent, asportavit, et occuluit in eo, ubi
minime cogitari poterat, nempe in men-
sura frumentaria: quum sciret, illos, si
reditent ad investigandum, scrutaturos
omnia: ut et contigit. nam introgessis
et scrutinibus ubi non apparuit, visum
est eis abeundum, atque iis a quibus
missi essent, dicendum se cuncta quae
illi mandassent perpetrasse: atque ita re-

• δόντες ὅν ὁπίσω τῇ τεκούσῃ τὸ παιδίον,
 • καὶ ἐξελθόντες εἰς, ἐσεώτες ἐπὶ τῷ θυ-
 • ρέων, ἀλλήλων ἀπτούσι, κατατιώμενοι·
 • καὶ μάλιστα τῷ πρώτῳ λαβόντος, ὅτι οὐκ
 • ἐποίησε κατὰ τὰ δεδουγμένα· ἐστὶ δὲ σφι
 • χρόνις ἐγινομένης, ἐδοξεῖ αὖτις παρελθόντας
 • πάντας τῷ φόνῳ μείχεται. ἐδειτε δὲ ἐκ τῷ
 • Ηετίων γόνων Κορίνθῳ πακά αναβλα-
 • στῖν· ή Λάθα γάρ πάντα ταῦτα ἔχει
 • ἐσεῶσα πρὸς αὐτῆσι τῇσι² θύρησι· δεί-
 • σασα δὲ μή σφι μεταδοξη, καὶ τοδεύτερον
 • λαβόντες τὸ παιδίον ἀποκλείεινται, φέρε-
 • σα πατακρίζει³ ἐστὶ τὸ ἀφρασόταλόν οἱ
 • ἐφαίνεται εἶναι, ἐστὶ χυτέλην· ἐπιταμένη
 • ὡς εἴ πατοσρέψαντες ἐστὶ ζύγησιν ἀπικνέ-
 • αντοί⁴, πάντα ἔρευνόσειν μέλλοντεν. τὰ δὲ
 • καὶ ἐγίνετο. ἐλθόσι δὲ καὶ διγόμενοισι αὖ-
 • τοῖσι ὡς οὐκ ἐφαίνετο, ἐδόκεε ἀπαλλάσ-
 • σεοται, καὶ λέγειν πρὸς τὰς ἀποπέμψα-
 • τας, ὡς πάντα ποιοσταν τὰ ἐκεῖνοι ἔνε-
 • τείλαντο. οἵ μὲν δὴ ἀπελθόντες, ἐλεγον

² πρὸς τῇσι. ³ πατακρίζειν. ⁴ ἀπικνέσθαι. ⁵ ἀπελθόντος γάρ καί.

ταῦτα. Ηετίων δὲ μεῖծα ταῦτα ὁ πάις
 ηὔξανετο· καὶ οἱ διαφυγόντι τῷτον τὸν
 κίνδυνον, ἀπὸ τῆς κυψέλης ἐπωνυμίην
 Κύψελος ὄνομα ἐτέθη. ἀνδρωθέντι δὲ καὶ
 μαντευομένῳ Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέξιος
 οὐ χρηστήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πισυνος
 γενόμενος ἐπεχείρησέ τε καὶ ἔχε Κόρινθον.
 ὁ δὲ χρησμὸς, ὅδε ἦν·

Ολβίος ὃς αἰπὲ ὃς ἐμὸς δόμον ἐσκαλαβαίρει,
 Κύψελος Ηετίδης, βασιλεὺς κλεινοῦ Κορίνθου.
 Αὐτὸς, καὶ παῖδες, παῖδων γε μὲν ὑκέτι παῖδες.
 τὸ μὲν δὴ χρηστήριον τῷτο ἦν. τυραννεύσας δὲ ὁ Κύψελος, τοιῶτος δή τις ἀνὴρ ἐγένετο πολλὰς μὲν Κορινθίων ἀδιώξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπεσέρηψε, πολλῶν δὲ ἔτι πλείσους τῆς Συχῆς. ἀρξαντὸς δὲ τύττες ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα, καὶ διαπλεύσαντος τὸν βίον εὖ, διάδοχός οἱ τῆς τυραννίδος ὁ παῖς Περίανδρος γίνεται. ὁ τοίνυν Περίανδρος κατ' ἀρχὰς μὲν ἦν ἡπιώτερος τῷ πατέρῳ ἐπειδεῖ τε δὲ ὥμιλησε δι' ἀγγέλων Θρασύβολων δή τις ἦν αἰπές πολλὺς. Ita exstat hic locus in MS.

' versi dixerunt. Post haec Eetionis filio
' crescenti impositum est nomen Cypselo,
' ob periculum hoc quod devitaverat in
' cypsela, *vel mensura frumentaria*. Ubi
' autem in virilem adolevit aetatem, con-
' sulenti oraculum Delphis, anceps red-
' ditum, quo fretus Corinthum aggressus
' occupavit. oraculum autem hoc erat,

' Vir locuples nostras hic qui descendit ad aedes
' Cypselus Eetides, clarae rex ille Corinthi,
' Ipse, et eo nati, sed nulli deinde nepotes.

' Et oraculum quidem hoc erat. Cypse-
' lus vero tyrannide potitus, talis extitit,
' ut Corinthiorum multos inseguutus sit,
' multos pecunia, longe plurimos anima
' privaverit. Cui, quum triginta regnasset
' annos, bene vita defuncto successit in
' tyrannide filius Periander, qui intra ini-
' tia mitius agebat quam pater: sed ubi
' per nuncios consuetudinem habuit cum

• Thrasybulo Miletio tyranno, multo ma-
• gis quam pater cruentus effectus est.
• Misso enim legato, Thrasybulum inter-
• rogavit qua ratione ipse rebus tutius con-
• stitutis, civitatem pulcherrime guberna-
• ret. Thrasybulus, eo qui a Periandro
• missus erat, extra oppidum educto, in-
• gressus est arvum quoddam satum, et u-
• na cum eo segetem interambulans, scisci-
• tabatur et repetebat hominem de suo ad-
• ventu e Corinthon, detruncans identidem
• ut quamque videbat spicam supra alias
• extantem, donec segetem formosissimam
• atque profundissimam hunc in modum
• corrupti: praediumque illud pervaga-
• tus, nullo verbo redditio legatum remi-
• sit. Reversus Corinthum legatus, avido
• praeceptionis audiendae Periandro, ne-
• gavit sibi quippiam respondisse Thra-
• sybulum, et mirari quod se ad virum ve-

τῷ Μιλίτῃ τυράννῳ, πολλῷ ἔτι ἐγένετο
 νέος Κυβέλου μικρούτερος. πέμψας
 γὰρ παρὰ Θρασύβουλον κήρυκα, ἐπικυ-
 δάνειο ὄντινα ἀν τρόπον^a ἀσφαλέστερον
 κατασησάμενος τῶν πρηγμάτων, κάλ-
 λα τὴν πόλιν ἐπιτροπεύειν. Θρασύβος
 λος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τὸν Περιάνδρον
 ἐξῆγε οὖτε τὸν ἄστεον. ἐσθίσ δὲ ἐς ἀρχαριον
 ἐσπαρμένην, ἅμα τε διεζήιε τὸ λήιον,
 ἐπειρωτῶν τε καὶ ἀναποδίζων τὸν κήρυκα
 κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου ἀπίξιον καὶ ἐκό-
 λεε αἰσὶ ὥκως τινὰ ἴδαι^b τῶν ἀσαχύων
 ὑπερέχοντα· κολούων δὲ, ἐρρίπτεο ἐς δέ
 τὸν ληίν τὸ κάλλαςόν τε καὶ βαθύταλον
 διέφθειρε τρόπῳ τοιότῳ. διεξελθὼν δὲ τὸ
 χωρίον, καὶ ὑποθέμενος ἐπος οὐδὲν, ἀπο-
 πέμπει τὸν κήρυκα. νοσήσαντος δὲ τοῦ
 κήρυκος ἐς τὴν Κέδρινθον, ἣν πρόθιμος πυν-
 θάνεσθαι τὴν ὑποθήκην ὁ Περιάνδρος· ὃ
 δὲ ὢδέν οἱ ἐφη Θρασύβουλον ὑποθέσθαι·
 θωύμαζεν τε αὐτῷ, παρ' οἷον μην ἀν-
 * ὄντινα τρόπον. ^b τινὰς ήδη. ^c ὑπερίχοντας τὰς κέλεις κολέουν.

δρα ἀποπέμφειε, ὡς παραπλῆγά τε καὶ
 τῶν ἐωὕτῶν συνάμορον ἀπηγεόμενος τά-
 περ πρὸς Θρασύβουλον ὄπώπεε. Περίαν-
 δρος δὲ, συνιεῖς τὸ ποιηθὲν, καὶ νόμῳ ἰσχων
 ὡς οἱ ὑπετίθεοι Θρασύβουλος τοὺς ὑπε-
 ρόχους¹ τῶν ἀστῶν Φοιεύειν, ἐνθυῖτα δὴ
 πᾶσαν κακότητα ἔξεφυνε ἐς τὰς πολι-
 ήτας. ὅσα γάρ Κύψελος ἀπέλιπε, κλεί-
 νων τε καὶ διώκων Περίανδρος σφεα ἀπε-
 τέλεσε· μῆδὲ ἡμέρη ἀπέδυσε πάσας τὰς
 Κορινθίων γυναικας, διὰ τὴν ἐωὕτων γυ-
 ναικα Μέλισσαν. πέμφαντὶ γάρ οἱ ἐς
 Θεσπρωτὸς ἐπὶ Αχέροντα ποταμὸν ἀγ-
 γέλλους ἐπὶ τὸ νεκυομανῆιον παρακατα-
 θήκης πέρι ξενικῆς, ότε σημανέειν ἐφη
 ἡ Μέλισσα ἐπιφανεῖσα, οὔτε κατερέειν
 ἐν τῷ κέεται χώρῳ ἡ παρακαταθήκη·
 ἥγην τε γάρ, καὶ εἶναι γυμνή· τῶν γάρ
 οἱ συγκατέθαψε ίματίων ὄφελος εἶναι ψ-
 δὲν, οὐ κατακαυθέντων. μαρτύριον δέ οἱ
 εἶναι ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ

¹ ὄπιρόχις.

sanum Periander misisset, et sua ipsius destruenterem exponitque quae ex Thrasybulo vidisset. Periander id quod a Thrasybulo actum erat intelligens, atque interpretans sibi ab illo praeceptum ut eminentissimos quosque popularium interimeret, tunc vero omnem in cives malitiam exercuit, interficiendo ac persequendo consummans id quod a Cypselo fuerat omissum. Atque adeo die uno universas mulieres Corinthias exuit, propter Melissam uxorem suam. nam quum ad Theisprotos ad flumen Acheron tem misisset nuncios sciscitatum necyomantium de hospitis deposito, Melissa apparens negavit se indicaturam aut dicturam ubinam depositum esset collatum; algere enim se et nudam esse. nihil enim sibi prodeesse vestes cum quibus sepulta fuisset, utpote non concretas. Cujus rei, quod vera loqueretur,

testimonio foret, quod Periander in frigidum furnum panes ingessisset. Haec Periandro renunciata, ob illud argumentum fidem fecere, quod ipse cum Melissa jam cadavere coierat. Itaque statim post id nuncium per praesonium edixit, ut omnes Corinthiorum mulieres ad Junonis templum prodirent. Eo, tanquam ad festum, quam ornatissime poterant quam issent mulieres istae, positis clam satellitiibus, omnes sine discrimine, ingenuas pariter et ancillas, exuit atque ad foveam comportatas vestes Melissam preceudo cremavit. Haec ubi fecit, et nuncios iterum eosdem misit, tunc ei Melissac idolum exposuit ubinam depositum hospitis collocasset. Huiusmodi quidem vobis, Lacedaemonii, est tyrannis, et tale opus; eoque nos Corinthios cum magna admiratio cepit, simulatque vimus vos arcessere Hippiam, iuxta vero

Τυχρὸν τὸν ἴπιον Περιάνδρος τὴς ἀργύρης
 ἐπέβαλε. ταῦτα δὲ ὡς ὄπιστος ἀπηγέλλει.
 Νη τῷ Περιάνδρῳ, πιστὸν γάρ οἱ ἦν τὸ
 συμβόλαιον, ὃς νεκρῷ εἴσουσῃ Μελίασῃ
 ἐμίγη, θέως δὴ μετὰ τὴν ἀγύελίην, κή-
 ρυγμα ἐποίσατο, ἐς τὸ Ἡραῖον ἐξέβησε
 πάσας τὰς Κορινθίων γυναικας. οἱ μὲν
 δὴ, ὡς ἐς ὅρην πίσαν πόσμω τῷ καλλίσω
 χρεώμεναι· οἱ δὲ ὑποσήσας τὴς δορυφόρων,
 φυσικός, ἀπέδυσέ σφεας, πάσας ὁμοίος τάς
 τ' ἐλευθέρας καὶ τὰς ἀμφιπόλεις. συμφο-
 ρόσας δὲ ἐς ὄρυγμα, Μελίασῃ ἐπευχόμε-
 νος κατέκαψε. ταῦτα δέ οἱ πεπήσαντο, καὶ
 τοδεύτερον πέμψαντο, ἔφραζε τὸ εἰδῶλον
 τὸ Μελίαστον ἐς τὸν κατέθηκε χῶρον τῆς
 ξείρου τὴν παρακαλαθήκην. τοιοῦτο μέν
 ἐστιν ἡ τυραννίς ὁ Λακεδαιμόνιος, καὶ
 τοιοῦτον ἔργον. ἡμέας δὲ τὸν Κορινθίους
 τότε αὐτίκα θώμα μέγα εἶχε, ὅτι
 ὧδεας εἶδομεν μεταπεμπομένας Ἰππίην.
 τοῦ τε δὴ καὶ τεχνῶν θώματά φαεν λέγον-

* παρ. ^f διαστολὴ τὸς.

• τας ταῦτα ἐπιμαρτυρόμεθά τε ἐπίκαια
 • λεόμενοι ὑμῖν θεὸς τὸς Ἑλληνίους, μὴ
 • κατισάναι τυραννίδας ἐσ τὰς πόλιας.
 • ύπων ἦν μὴ παύσηθε, ἀλλὰ πειρήση-
 • οδε παρὰ τὸ δίκαιον κατάγοντες Ἰππί-
 • ην, ἵσε ὑμῖν Κορινθίας γε ό συναλλέοντας.

Λγ'. Σωσικλέης μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσ-
 βεύων ἔλεξε τάδε. Ἰππίης δὲ αὐτὸν ἀμεί-
 βειο, τὸς αὐτὸς ἐπικαλέσας Θεοὺς κείνω,
 ἥ μὲν Κορινθίας μάλιστα πάντων ἐπιποθή-
 σειν Πεισισρατίδας, ὅταν σφι ἥκωσι ἡμέ-
 ραι αὖ κύριαι ἀνιᾶδαι ὑπ' Αθηναίων. Ἰπ-
 πίης μὲν τύτοις ἀμείψατο, οἵα τὸς χρυσ-
 μὸς ἀτρεκέστατα ἀνδρῶν ἔξεπιστάμενος. οἱ
 δὲ λοιποὶ τῶν ξυμμάχων τέως μὲν εἶχον
 ἐν ἡσυχίῃ σφέας αὐτὸς· ἐπεί τε δὲ Σω-
 σικλέος ἥκασταν ἐπαύλος ἐλευθερῶσαν, πᾶς ^a
 τις αὐτέων Φωνὴν ἥκας, αἴρεετο τοῦ Κο-
 ρινθίας τὴν γνώμην. Δακεδαιμονίοισι τε ἐπε-
 μαρτυρέοντο, μὴ ποιέειν μηδὲν νεώτερον περὶ
 πόλιν Ἑλλάδα ^b. Υπὸ μὲν τῷτο ^c ἐπαύσθε:

^a ἀποθέρως ἄτας. ^b Ἑλληνίδα. ^c ταῦτα.

' major nunc dum ista dicitis. Propterea
 ' deos Graecorum invocantes obtestamur
 ' vos, ne velitis tyrannides in civitatibus
 ' constituere; quod si non omittitis, sed
 ' tentabitis praeter aequum reducere Hip-
 ' piam, scitote Corinthios vobis non affen-
 ' suros.'

93. Haec quidem Sosicles ab Corintho legatus dixit; quem excipiens Hippias eosdem illi deos invocando dixit, Certe Corinthios maxime omnium desideraturos Pisistratidas, quum ipsis venissent dies statuti vexationibus quas ab Atheniensibus passuri forent. Haec tenus respondit Hippias, quoniam oracula ipse accuratissime nota haberet. Ceteri socii, qui antea silentium tenuerant, auditu Sosicle statuente liberare, pro se quisque vocem rumpentes, accedere sententiae Corinthii, obtestarique Lacedaemonios, ne quid agerent novi circa Graecam civitatem. Ita ab ea re cessatum est.

94. Hippias illinc profectus, offerente sibi Amynta Macedonum rege Anthemuntem, et Thessalis Iolcon, neutrum accipere voluit, sed rursus ad Sigeum concessit, quod armis Pisistratus Mitylenaeis eripuerat. Eoque capto, tyrannum ibi constituerat Hegesistratum, filium nothum ex muliere Argiva, qui tamen, quae a Pisistrato acceperat, non tenuit sine proeliis. nam diu inter Mitylenaeos ac Athenienses pugnatum est, hos ex oppido Achilleo, illos e Sigeo prodeentes: hos repetentes regionem, illos non consentientes, et refellentes hac ratione, quod dicerent nihilo magis juris esse Aeolensibus in agrum Iliensem, quam sibi ac ceteris Graecis qui Menelao in raptu Helenes operam navassent.

95. His assidue bellantibus, cum alia in proelii gesta sunt, tum illud, quod Al-

Λδ. Ἰππίη δὲ ἐνθεῦτεν ἀπέλαυνομένω, ἐδίδε μὲν Αμύνης ὁ Μακεδόνων βασιλεὺς Ανθεμῆντα, ἐδίδοσαν δὲ Θεοσαλοὶ Ιωλχόν. ὁ δὲ τυτέων μὲν ύδετερα αἴρεετο, ἀνεχώρεε δὲ ὅπισω ἐς Σίγειον, τὸ εἶλε Πεισίσραλος αὐχμῇ παρὰ Μιτυληναίων. κρατήσας δὲ αὐτῷ, καλέσησε τύραννον εἶναι παῖδα τὸν ἐωütῆν νόθον Ἡγυσίσραλον, γεγονότα ^a ἐξ Αργείης γυναικός ὃς ὡκ ἀμαχητὶ εἶχε τὰ παρέλαβε παρὰ Πεισίσρατο. ἐπολέμεον γάρ, ἐκ τε Αχιλληΐτ πόλιος ὁρμεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοι τε καὶ Αθηναῖοι· οἱ μὲν, ἀπαυτέοντες τὴν χώρην Αθηναῖοι δὲ, ὅτε συγγινωσκόμενοι, ἀποδεικνύντες τε λόγῳ ύδεν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ιλιάδος χώρης, ἦ δὲ καὶ σφίσι καὶ τοῖσι ἄλλοισι, ὅσοι Ἐλλήνων συνεπράξαντο Μενέλεω ^b τὰς Ἐλένης αρπαγάς.

Λε'. Πολεμεόντων δέ σφεων, καὶ ἄλλα πολλὰ παντοῖα ἐγίνετο ἐν τῇσι ^c μάχησι

^a ἄντα. ^b τοῖσι Ἐλλήσι, ὅσοι συνεπράξαντο Μενέλαῳ. ^c ἐγίνετο τῇσι.

ἐν δὲ δὴ καὶ Αλκαῖος ὁ ποιητὴς, συμβολῆς γενομένης, καὶ νικώντων Αθηναίων, αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴχυσι Αθηναῖοι, καὶ σφε' ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Αθηναῖων τὸ ἐν Σιγείῳ. ταῦτα δὲ Αλκαῖος ἐν μέλει ποίσας, ἐπιτίθει ἐς Μίλυλήν την, ἔξαργελλόμενος τὸ ἐωὕτου πάντας Μελανίππων ἄνδρι ἐτάρω. Μιτυληναῖος δὲ καὶ Αθηναῖς κατήλλαξε Περιανδρος ὁ Κυψέλης. τύτω γάρ διατηῆ ἐπετράποντο. κατήλλαξε δὲ ὡδε· νέμεσθαι ἐκαλέργυς, τὴν ἔχυσι. Σίγειον μὲν νυν ὥτω ἐγένετο ὑπ' Αθηναίοισι.

Λγ'. 'Ιππίης δὲ ἐπεί τε ἀπίκετο ἐκ Λακεδαιμονος ἐς τὴν Ασίην, πᾶν χρῆμα ἐκίνεε, διαβάλλων τύς τε Αθηναῖς πρὸς τὴν Αρταφέργεα, καὶ ποιέων ἅπαντα ὄκως αἱ Αθηναὶ γενοίατο ὑπ' ἐωὕτῳ καὶ Δαρείῳ. 'Ιππίης τε δὴ ταῦτα ἐπρησε, καὶ οἱ Αθηναῖοι πυνθόμενοι ταῦτα, πέμπουσι ἐς Σάρδις ἀγύέλγυς, ὃς ἐῶντας τύς Πέρσας πει-

^α ἀμφοτίρν.

caeus poeta in proelio quod collatis signis gerebatur, vincentibus Atheniensibus, ipse quidem fugae se mandans evasit: sed armis ejus potiti sunt Athenienses, quae apud templum Minervae in Sigeo suspenderunt. Hanc rem Alcaeus carmine conscribens, in Mitylenem reposuit, indicans Melanippo viro sodali suam calamitatem. Mitylenaeos tamen atque Athenienses reduxit in gratiam Periander Cypseli filius, qui delectus arbiter, ita eos reconciliavit, ut utrique ea colerent. quae haberent. Atque ita Sigeum factum est Atheniensium.

96. Hippias, posteaquam Lacedaemonem in Asiam abiit, cuncta agitabat, insimulando Athenienses apud Artaphernem, atque omnem operam dando, ut Athenae in illius ac Darii venirent potestatem. Quae agitare Hippiam quum accepissent Athenienses, mittunt Sardes

nuncios non passuros, ut Persae fidem habeant exulibus Atheniensium. Sed Artaphernes jubere Athenienses si salvi esse vellent, rursus Hippiam recipere: Athenienses eam conditionem recusare, et male professi esse Persarum hostes.

97. Dum ita animati sunt atque a-pud Persas insimulantur, hoc interim tempore Milesius Aristagoras a Cleomene Lacedaemonio rejectus e Sparta Athenas venit. nam ea civitas inter ceteras prae-pollebat. ubi ad concionem venit Aristagoras, eadem quae in Sparta commemo-ravit de commodis quae essent in Asia, deque Persico bello, quod neque scutum neque hastam in usu haberent, facileisque essent ad subjugandum. Haec ille refe-rens, ea quoque addebat, Milesios esse Atheniensium colonos, quos aequum es-set ab eis liberari qui multum pollerent.

Νεαθαί Αθηναίων τοῖσι Φυγάσι. ὁ δὲ Αρταφέρκης ἐκέλευε σφεας, εἰ βυλοίαλο σῶοι εἶναι, καταδέκεσθαι ὅπισω Ἰππίην. οὐκων δὴ ἐνεδέκοντο τὸς λόγυς ἀποφερομένους Αθηναῖοι· οὐκ ἐνδεκομένοισι δέ σφι, ἐδέδοχτο ἐκ τῆς Φανερᾶς τοῖσι Πέρσησι πολεμίας εἶναι.

ΛΖ. Νομίζουσι δὴ ταῦτα, καὶ διαβεβλημένοισι ἐς τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Αρισαγόρης ὑπὸ Κλεομένεος τῆς Λακεδαιμονίας ἐξελαθεῖς ἐκ τῆς Σπάρτης, ἀπίκειο ἐς Αθήνας. αὕτη γάρ ή πόλις τῶν λοιπέων ἐδυνάσευε μέγιστον. ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ τὸν δῆμον ὁ Αρισαγόρης, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ Σπάρτῃ, περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ασίῃ, καὶ τῷ Περσικῷ πολέμῳ, ὡς ὅτε ἀσπίδα ὅτε δόρυ νομίζουσι, εὔπετέες τε χειρωδῆναι εἴησαν. ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ πρὸς τοῖσι, τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Αθηναίων εἰσὶ ἄποικοι, καὶ οὐκός σφεας εἴη ^{*} ἢ γένεσθαι δυναμένους μέ-

* οὐκός σφι εἴη.

γα. καὶ ὡδὲν ὅ, τι ὥκ ὑπίχετο, οἵα κάρτα δεόμενος· ἐσ ὁ ἀνέπεισέ σφεας. πολλοὺς γαρ οἶκε εἶναι εὐπετέσερον διαβάλλειν ἡ ἔνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον μῆνον οὐκ οἴός τε ἐγένετο μεταβαλέειν, τρεῖς δὲ μυριάδας Αθηναίων ἐποίησε τῦτο. Αθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέντες ἐψηφίσαντο εἴκοσι νέας ἀποστῖλαι βοηθοὺς Ιωσι, σρατηγὸν ἀποδέξαντες αὐτέων εἶναι Μηλάνθιον, ἄνδρα τῶν ἀσῶν ἐόντα τὰ πάντα δόκιμον· αὗται δὲ αἱ νέες, ἀρχὴν κακῶν ἐγένοντο "Ἐλλησὶ τε καὶ βαρύροισι.

Λη'. Αρισαγόρης δὲ προπλώσας, καὶ απικόμενος ἐσ τὴν Μίλητον, ἐξευρὼν βόλευμα ἀπ' οὖ Ιωσι μὲν ἔμελλε ύδεμίν ὠφέλεια ἔσεσθαι, οὐδὶ ὧν ύδε τούτῳ εἴνεκα ἐποίεε, ἀλλ' ὥκως βασιλῆα Δαρεῖον λυπήσειε, ἐπεμψε ἐσ τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τὺς Παιονας τὺς ἀπὸ Στρυμόνος ποταμῷ αὐχμαλώτις γενομένις ὑπὸ Μεγαβάζῃ, οἰκέοντας ἐκρχαῖ.

Denique nihil non pollicebatur, omnibus
precibus obsecrans, donec eos induxit.
Facilius enim ei visum est multos decipe-
re quam unum: qui si Cleomenem so-
lum fallere non potuit, id tamen in tri-
ginta millibus Atheniensium effecit. Ita-
que Athenienses persuasi, decrevere virgini-
ti naves Ionibus auxilio mittendas, Me-
lanthio illis praefecto, viro inter popula-
res per omnia spectato. Hae naves initium
malorum extiterunt Graecis pariter et
barbaris.

98. Ante harum egressum Aristago-
ras revectus Miletum, excogitavit consili-
um, quod in nullam Ionom utilitatem e-
rat redundaturum. quamquam ne ille
quidem hac ratione faciebat, sed ut regi
Dario molestiam afferret. Etenim misit
quendam in Phrygiam ad Paeones a flu-
mine Strymone in captivitatem abductos

per Megabazum, incolentes locum atque
vicum seorsum, ad quos ut pervenit nun-
cius, ita verba fecit, ‘Viri Paeones, misit
‘ me Aristagoras Miletii tyrannus ad o-
‘ stendendam vobis, si obtemperare veli-
‘ tis, salutem. Nunc enim cuncta Ionia
‘ ab rege defecit, vobisque praefstat, ut
‘ salvi redeatis ad patriam vestram; per
‘ vos quidem solos usque ad mare, dein-
‘ ceps nobis jam curae erit.’ His auditis
Paeones et magnam sane voluptatem ac-
ceperunt, et sumptis liberis atque uxori-
bus, ad mare fuga se proripuerunt: non-
nullis eorum praeterea metu illic remanenti-
bus. Ubi ad mare pervenere, illinc in
Chium transmisere. quo postquam appli-
cuere, eorum vestigia insequutus adfuit ingens
equitatus Persarum: et quia eos af-
sequi non potuit, misit in Chium ad illos
ut eodem redirent. Cujus oratione repu-

δὲ τῆς Φρουγίνης χῶρον τε καὶ κώμην ἐπ’
 ἔωϋτῶν· ὃς ἐπειδὴ ἀπίκειτο ἐς τὰς Παίο-
 νας, ἔλεγε τάδε, ‘Ανδρες Παίονες, ἐπει-
 • φέ με Αρισταγόρης ὁ Μιλήτις τύραννος,
 • σωτηρίην ὑμῖν ὑποθησόμενον, ἵνπερ βέ-
 • λησθε πείθεσθαι. νῦν γὰρ Ιωνίη πᾶσα
 • ἀπέσηκε ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ὑμῖν παρέχει
 • σώζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέρην αὐτέων· μέ-
 • χρι μὲν Ναλάσης, αὐτῶσι ὑμῖν· τὸ
 • δὲ ἀπὸ τάτου, ὑμῖν ἥδη μελήσει.’ ταῦ-
 τα δὲ ἀκόσαντες οἱ Παίονες, κάρτα τε ἀ-
 σπασὸν ἐποίησαν, καὶ ἀναλαβόντες παιδάς
 τε καὶ γυναῖκας, ἀπεδίδρησκον ἐπὶ Νάλασ-
 σαν· οἱ δέ τινες αὐτέων καὶ κατέμειναν,
 ἄρρωδήσαντες, αὐτῷ. ἐπει τε δὲ οἱ Παίο-
 νες ἀπικέατο ἐπὶ Νάλασαν, ἐνθεῦτεν ἐς
 Χίον διέβησαν. ἐάνιων δὲ ἥδη ἐν Χίῳ, κατὰ
 πόδας ἐληλύθεε Περσέων ἵππος πολλὴ,
 διώκεσσα τὰς Παίονας. ὡς δὲ ἡ κατέλαβον,
 ἐπηγγέλλοντο ἐς τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι,
 ὥκως ἀν ὄπισω ἀπέλθοιεν. οἱ δὲ Παίονες

τὸς λόγυς ὃς ἐνεδέκοντο· ἀλλ' ἐκ Χίς μὲν Χῖοὶ σφεας ἐσ Λέσβον ἔγαγον, Λέσβαι δὲ ἐσ Δορίσκου ἐκόμισαν. ἐνθεῦτεν δὲ πεζῷ κομιζόμενοι, ἀπικέατο ἐσ Παυονίνη.

Ζθ'. Αρισαγόρης δὲ, ἐπειδὴ οἵ τε Αδηναῖοι ἀπικαλοῦσιν εἴκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ερετριέων πέντε τριήρεας, οἵ οὐ τὴν Αδηναίων χάριν ἐσρατεύοντο, ἀλλὰ τὴν αὐτέων Μιλησίων, ὁφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες. οἱ γὰρ δὴ Μιλησίοι πρότερον τοῖσι Ερετριεῦσι τὸν πρὸς Χαλκιδέας πόλεμον συνδιένεικαν, ὅτε περ καὶ Χαλκιδεῦσι ἀντία Ερετριέων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβοήθεον. Ὅτοι ὡν ἐπεί τέ σφι ἀπικοίατο, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποιέετο σρατηῆν ὁ Αρισαγόρης ἐσ Σάρδις· αὐτὸς μὲν δὴ ὃς ἐσρατεύετο, ἀλλ' ἐμενε ἐν Μιλήτῳ· σρατηγὸς δὲ ἄλλος ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἐωὕτοῦ ἀδελφεὸν Χαροπῖνον, καὶ τῶν ἄλλων ἀσῶν, Ἐρμόφαντον.
ρ'. Απικόμενοι δὲ τῷ σόλῳ τούτῳ Ιω-

^{απικάντων}.

diata, a Chiis sunt ex insula ista in Lesbūm transportati, mox a Lesbiis in Doriscum, unde terrestri itinere se in Paeniam receperunt.

99. Post haec ad Aristagoram Athenienses viginti cum navibus venere, ducentes una quinque triremes Eretrīensium, qui non Atheniensium gratia militabant, sed ipsorum Milesiorum, vicem debitam illis reddentes. Nam Milesii antehac pro Eretrīensibus in bello contra Chalcidenses praestiterant auxilia, quum Samii contra Eretrīenses atque Milesios Chalcidēnsibus opem tulissent. Aristagoras, ubi isti atque alii socii adfuere, expeditionem fecit adversus Sardes, non tam ipse proficisciens, sed Miletī remanens, praefectis aliis ducibus Milesiorum, fratre suo Charopino, et ceterorum civium Hermophanto.

100. Hac classe Iones ubi pervenere

Ephesum, relictis navibus apud Coresum agri Ephesii; ipsi cum ingenti manu, sumptis viae ducibus Ephesiis, ad superiora tendebant, secundum flumen Caystrum tenentes iter. Illinc superato Tmollo Sardes adveniunt, easque obfidente nemine capiunt, omniaque ejus urbis, praeter arcem, quam Artaphernes ipse tutabatur, habens non exiguae virorum copias.

101. Quod autem impedivit, quominus qui ceperant urbem, diriperent, hoc fuit. Erant Sardibus domus pleraque arundineae: quae autem istarum etiam latericiae erant, tamen ex arundinibus tabulata habebant. harum unam quidam e militibus quum incendisset, repente ignis ab domo in domum progressus totam urbem absumpsit. Ardente urbe, Lydi et Persarum quicunque in urbe erant, undique circumventi, utpote vastante jam extrema incendio, nec praebente regressum,

νῆς ἐσ Εφεσον, πλῶια μὲν κατέλιπον ἐν
Κορήσω τῆς Εφεσίης· αὐτοὶ δὲ ἀνέβαινο
χειρὶ πολλῇ, ποιεύμενοι Εφεσίους ἥγε-
μόνας. πορευόμενοι δὲ παρὰ πόλιμὸν Καῦ-
σριον, ἐνθεῦτεν ἐπεί τε ὑπερβάντες τὰ
Τμῶλον ἀπίκοντο, αἱρέσσοι Σάρδις, οὐδε-
νός σφι ἀντιωθέντος. αἱρέσσοι δὲ χωρὶς τῆς
ἀκροπόλιος τἄλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρό-
πολιν ἔρρυντο αὐτὸς Αρταφέρνης, ἔχων
δύναμιν ἀνδρῶν ψκὸν ὀλίγην.

ρά'. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἐλόντας
σφεας τὴν πόλιν, ἔχε τόδε. ἔσαν ἐν τῇσι
Σάρδισι οἰκίαι, αἱ μὲν πλεῦνες, καλάμι-
ναι· ὅσαι δὲ αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἔσαν, κα-
λάμις εἶχον τὰς ὄροφάς· τυτέων δὲ μίητρ
τῶν τις σρατιωτέων ὡς ἐνέπρησε, αὐτίκα
ἀπ' οἰκίης ἐσ οἰκίην ίὸν τὸ πῦρ, ἐπενέμειο
τὸ ἄσυ ἄπαν. καυμένυ δὲ τοῦ ἄσεος, οἱ
Λυδοὶ τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ
πόλι, ἀπολαμφέντες πάντοθεν, ὥσε τὰ
περιέχατα νεμομένυ τῷ πυρὸς, καὶ ψκ.

χοῖλος ἐξήλυσιν ἐκ τῆς ἀσεως, συνέρρεον ἐς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, ὃς σφι φῆγμα χρυσῷ καταφορέων ἐκ τῆς Τμώλου, διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἐπειτα ἐς τὸν Ἐρμον ποταμὸν ἐκδίδοι, ὃ δὲ ἐς Νάλασαν ἐπὶ τῦτον δὴ τὸν Πακτωλὸν, καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀπροίζομενοι οἱ τε Λυδοὶ καὶ οἱ Πέρσαι, ἡναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ιωνες ὁρέωντες τοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένυς, τὸς δὲ, σὺν πλήθεϊ πολλῷ προσφερομένυς, ἔξανεχώρησαν δείσαντες πρὸς τὸ ὄρος τὸ Τμῶλον καλεόμενον· ἐνθεῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα ἀπαλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας.

β'. Αἱ δὲ Σάρδις ἐνεπρήσθησαν ^β, ἐν δὲ αὐτῆσι καὶ ιρδὲν ἐπιχωρίης θεᾶς Κυθήνης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι, ὅπερον ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἐλλησι ιρά. τότε δὲ οἱ Πέρσαι οἱ ἐντὸς "Αλυος ποταμῷ νομοὺς ἔχοντες, προπινθανόμενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ ἐβοήθεον τοῖσι Λυδοῖσι· καὶ πως ἐν

^a τὸν ποταμὸν, γ. ^b νέας. Καὶ Σάρδις μὲν ἐνεπρήσθησαν.

ex urbe in forum confluunt, et ad amnem Pactolum, qui medium forum interfluens, ramenta auri e Tmolo illis deferens, medium forum interfluit, ac deinde flumini Hermo immiscetur, et ille mari. Ad hunc amnem et in forum congregati Lydi pariter et Persae sese defendere adigebantur. Iones videntes hostium alios sese tutantes, alios magna multitudine se obviam ferentes, metu perculsi, ad montem qui dicitur Tmolus sese recipiunt, atque illinc noctu ad naves descendunt.

102. Crematis Sardibus, deflagravit una templum Cybebes indigenae deae : cuius praetextu postea Persae templa in Graecis cremaverunt. Hoc ubi Persae qui intra Halyn domicilia habebant, resciverunt, tunc vero ad ferendam Lydis opem convenerunt : nec adepti Sardibus

Iones jam illinc profectos, eadem via inse-
sequuti, comperiunt Ephesi: congressique
cum illis ex adverso instructis, in fugam
eos vertunt, multosque occidunt, et in his
cum alios illustres viros, tum Eualcidem
Eretiensium ducem, qui in certaminibus
quorum praemia erant coronae, illas a-
deptus fuerat, et a Simonide Ceo majo-
rem in modum celebratus. Ex ea pugna
qui evasere, per urbes fuere dissipati.

103. Et tunc quidem ita dimicatum
est. Athenienses autem, post haec deser-
tis prorsus Ionibus, etsi per nuncios Ari-
stagoras magnopere rogaret, negaverunt
se auxilio futuros. Quorum societate frau-
dati Iones, tamen quoniam ista adversus
Darium egerant, nihilo segnus bellum
adversus regem parabant: Hellespontum-
que investi, Byzantium ac ceteras circa

μὲν Σάρδισι οὐκέτι ἔοντας τὸς Ιωνας εὑρίσκεσι, ἐπόμενοι δὲ κατὰ σίβον, αἱρέεσι αὖτὸς ἐν Εφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ιωνες, συμβαλόντες δὲ, πολλὸν ἐστώθησαν. καὶ πολλὺς αὐτέων οἱ Πέρσαι Φοινύσσοι, ὄνομας τε ἄλλας· ἐν δὲ δὴ, καὶ Εὐαλκίδεα^a σρατηγέουσι Ερεζίέων, σεφανηφόρους τε ἀγῶνας ἀναρράμηρηστα, καὶ ὑπὸ Σιμωνίδεω τῷ Κηΐῳ πολλὰ αἰνεθέντα. οἱ δὲ αὐτέων αὐτίκα^b ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσκεδάσθησαν ἀνὰ τὰς πόλιας.

ργ'. Τότε μὲν δὴ ὅτῳ ἥγωνισαντο. μετὰ δὲ, Αἴθηναιοι μὲν τοπαράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ιωνας ἐπικαλεομένους σφέας πολλὰ δὶς ἀγέλων Αρισταγόρεω, οὐκ ἔφασαν τιμωρήσειν σφίσι. Ιωνες δὲ τῆς Αθηναίων συμμαχίης σερηθέντες, (οὕτω γάρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα ἐς Δαρεῖον) ὥδεν δὴ ἡστον^c τὸν πρὸς τὸν βασιλῆα πόλεμον ἐσκευάζουσι. πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἐλλήσποντον, Βυζάντιονε καὶ τὰς ἄλλας πόλι-

^a MS. Εὐαλκίδην. ^b Haec vox autīca non est in MS. ^c οὐδὲν πονεῖ.

ας ἀπάσας τὰς ταύτη, ὑπ' ἐωὕτοῖσι ἐπο-
ήσαντο· ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλή-
σπόντον, Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτή-
σαντο σφίσι σύμμαχον εἶναι. καὶ γὰρ τὴν
Καῦνον πρότερον οὐ βιλομένην συμμαχέ-
ειν, ὡς ἐνέπρησαν τὰς Σάρδις, τότε σφι καὶ
αὗτη προσεγένετο.

ρδ. Κύπριοι δὲ ἐθελονταί σφι πάντες
προσεγένοιτο, πλὴν Αμαθυσίων. ἀπέσησαν
γὰρ καὶ ὅτοι ὥδε ἀπὸ Μήδων· ἦν Ονήσιλος,
Γόργου μὲν τοῦ Σαλαμινίων βασιλῆς ἀ-
δελφεὸς νεώτερος, Χέρσιος δὲ τῷ Σιρώμῳ τῷ
Εὐέλθοντος πάις. Ὅτος ὡνὴρ πολλάκις μὲν
καὶ πρότερον τὸν Γόργον παρηγορέαλο ἀπί-
σαδαι ἀπὸ βασιλῆος, τότε δὲ ὡς καὶ τὰς
Ιωνας ἐπύθετο ἀπεισάναι, πάλιχυ ἐπικεί-
μενος ἐνῆγε. ὡς δὲ ὃν ἐπειθε τὸν Γόργον,
ἐνθαῦτα μιν Φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄσυ
τὸ Σαλαμινίων ὁ Ονήσιλος, ἄμα τῶισι ἐω-
ὕτῳ σασιώτησι, ἀπεκλήσε τῶν πυλέων.
Γόργος μὲν δὴ σερηθεὶς τῆς πόλιος, ἐφευγε

urbes in suam potestatem redegerunt. In-de eundem evecti, magnam Cariae par-tem in belli societatem adsciverunt. nam Caunus, quae prius societatem facere re-cusaverat, ubi Sardes conflagrarunt, et ip-sa Ionibus accessit.

104. Cypri quoque omnes ultro, exceptis Amathusiis, accesserunt. Defece-runt autem Cypri a Medis in hunc mo-dum: Erat Onesilus, Gorgi Salaminio-rum regis frater minor, Chersis filius, Si-romi nepos, Euelthontis pronepos. Hic vir, quum saepenumero antea Gorgum so-llicitasset ad rebellandum ab rege, tunc audiens etiam Ionas rebellasse, vehemen-tius urgere hominem institit. In quo quia nihil proficiebat Onesilus, observato tem-pore dum oppidum Salaminiorum egres-sus foret, una cum suae factionis homi-nibus, eum portis exclusit. Gorgus oppi-

do exutus, ad Medos fugit: eo potitus
Onefilus Cypriis omnibus ut rebellarent
suadebat: persuasis ceteris, Amathusios
rebellare abnuentes obsidione circumde-
dit,

105. Dum hic Amathuntem obsi-
det, Darius, ut ei nunciatum est Sardes
captas incensasque ab Atheniensibus at-
que Ionibus, et hujus coetus ducem fuisse,
ut talia contexerentur, Aristagoram Mile-
sium, fertur primo, ut haec audivit, Iones
nihili fecisse, probe sciens non fuisse illos
prae contemptu sui rebellaturos; interro-
gasse quinam essent Athenienses: dein id
quum audisset, tum arcum poposcisse, e-
oque sumpto, sagittam quam imposuerat,
in coelum emisisse: et ea in aërem emis-
sa, dixisse, ‘O Jupiter, contingat mihi A-
‘thenienses ulcisci!’ Atque haec loquu-
tus, cuidam famulorum praecepsisse, ut

ἐς Μήδες. Οὐήσιλος δὲ ἦρχε Σαλαμῖνος,
καὶ ἀνέπειθε πάντας Κυπρίους συναπίσα-
σθαι· τὸς μὲν δὴ ἄλλας ἀνέπεισε· Αμα-
θύσιας δὲ ψυχλομένης οἱ πείσθεσθαι, ἐπο-
λιόρχεε προσκατῆμενος.

ρέ. Οὐήσιλος μέν νυν ἐπολιόρχεε Αμα-
θύντα. βασιλέϊ δὲ Δαρείω, ὡς ἔξαγγέλθη
Σάρδις ἀλλασσάς ἐμπεπρῆθαι ^d ὑπό τε Α-
θηναίων καὶ Ιώνων, τὸν δὲ ἥγεμόνα γενέ-
σθαι τῆς συλλογῆς, ὡσε ταῦτα συνυφαν-
θῆναι, τὸν Μιλήσιον Αρισταγόρην, πρῶτα
μὲν λέγεται αὐτὸν, ὡς ἐπύθετο ταῦτα,
Ιώνων ψδέναι λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰδότα
ὡς οὗτοί γε οὐ καταπροΐζοιται ἀποσάντες,
εἴρεσθαι οἱ τίνες εἶν οἱ Αθηναῖοι. μετὰ δὲ
πυθόμενον, αὐτῆσαι τὸ τόξον. λαβόντα δὲ
καὶ ἐπιθέντα ὅισὸν, ἄνω πρὸς τὸν εἰ οὐρανὸν
ἀπεῖναι· καί μιν ἐς τὸν ἥρα βαλόντα,
εἰπεῖν, ‘Ω Ζεῦ, ἐκγενέσθαι ^f μοι Αθη-
ναῖς τίσασθαι.’ εἴπαντα δὲ ταῦτα,
προστάξαι ἐνὶ τῶν Θεραπόντων, δείπνου

^d ἐμπροσθῆναι. ^e ἄνω ἴσ τὸν. ^f ἐκγενέσθαι.

προκειμένης αὐτῷ, ἐς τρὶς ἐκάστοις εἰπεῖν,
 • Δέσποια, μέμνεο τῶν Αθηναίων.'

ριζ' : Προστάξας δὲ ταῦτα, εἶπε, κα-
 λέσας ἐς ὄψιν Ἰσιᾶν τὸν Μιλήσιον, τὸν
 ὁ Δαρεῖος κατεῖχε χρόνον ἥδη πολλὸν,
 • Πυνθάνομαι Ἰσιᾶς ἐπίτροπον τὸν σὸν,
 • τῷ σὺ Μίλητον ἐπέτρεψας, νεώτερα
 • ἐς ἐμὲ πεποιηκένα πρῆγματα. ἀνδρας
 • γάρ μι καὶ ἐκ τῆς ἐτέρης ἡπείρου ἐπαγα-
 • γὼν, καὶ Ιωνας σὺν αὐτοῖσι, τοὺς δώσον-
 • τας ἔμοι δίκην τῶν ἐποίησαν, τύτους ἀ-
 • ναγνώσας ἄμα ἐκείνοισι ἐπεοδαι, Σαρ-
 • δίων με ἀπεσέρησε. νῦν δὲν κῶς τοι Φαι-
 • νέλαι ταῦτα ἔχειν καλῶς; κῶς δὴ ἄνευ
 • τῶν σῶν βιβλευμάτων τοιῶτόν τι ἐπρήχ-
 • θη; ὅρα μὴ ἐξ ὑσέρης σεωὕτὸν ἐν αὖ-
 • τῇ χῆς.' εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ Ἰσιᾶς,
 • Βασιλεῦ καίον ἐφθέγγασο ἐπος, ἐμὲ βου-
 • λεῦσαι πρῆγμα, ἐκ τῶν σοὶ τι ἡ μέγα ἡ
 • σμικρὸν ἐμελλε λυπηρὸν ἀναχήσειν; τι
 • δὴ ἀν ἐπιδιζήμενος, ποιέσαι ταῦτα; τεῦ δὲ

sibi semper apposita coena ter diceret,
 ‘Here, memento Atheniensium.’

106. Et quum hoc paecepisset, accito ad suum conspectum Histiaeo Milesio, quem Darius jam diu detinebat, ita eum fuisse alloquutus, ‘Audio, Histiae;’
 ‘procuratorem tuum, cui tu Miletum de-
 ‘mandasti, novas adversum me res esse
 ‘molitum. viros enim ex altera continen-
 ‘te adductos et cum illis Iones (qui mi-
 ‘hi commissorum poenas dabunt) eos
 ‘quum commovisset cum illis alteris me
 ‘Sardibus privavit. Nunc igitur quomo-
 ‘do videntur haec tibi bene habere? quo-
 ‘modo tale quid sine tuis consiliis actum
 ‘est? Proinde vide ne rursus te ipsum in
 ‘culpam induas.’ Ad haec Histiaeus,
 ‘Quodnam, inquit, rex protulisti verbum?
 ‘mene consulere rem, quae tibi sit quip-
 ‘piam sive multum sive parum molestiae
 ‘allatura? Quid mihi quaerens ista face-
 ‘rem? aut cujus rei indigens? cui omnia

‘ adsunt quae tibi? quem tu omnium con-
‘ siliorum tuorum communione dignaris?
‘ Quod si istud quod ais procurator
‘ meus, sic habeto, id eum fecisse suo
‘ consilio. Sed prorsus sermonem istum
‘ non admitto, quasi Milesii ac meus pro-
‘ curator quippiam rerum novarum fece-
‘ rent circa imperium tuum: siquid tamen
‘ hujusmodi faciunt, et tu id quod est au-
‘ disti, rex, intellige quid rei egeris, dum
‘ me a mari ablegandum putasti. nam I-
‘ ones id agere aggressi videntur, post-
‘ quam ego ex ipsorum conspectu sum a-
‘ motus, cuius aggrediendi jam pridem li-
‘ bidine tenebantur: quum me manen-
‘ te in Ionia, nulla civitas vel minimum
‘ commoverit. Proinde nunc propere di-
‘ mitte me ut in Ioniam contendam, il-
‘ lic omnia negotia tibi in integrum resti-
‘ tuturus, et hunc Miletii procuratorem,
‘ talium rerum machinatorem, in tuam
‘ potestatem redacturus. Haec, quum ex

ἐνδεῆς ἔών; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσαπερ
 σοὶ, πάντων δὲ πρὸς σέο βουλευμάτων
 ἐπακόσιν αὐτεῦμαι; ἀλλ' εἴπέρ τι τοι-
 ὑτον οἶν σὺ εἰρηκας πρήσει ὁ ἔμος ἐπί-
 τροπος, ἵνα αὐτὸν ἐπ' ἔωὕτῳ βαλλό-
 μενον πεποιηκέναι^a. ἀρχὴν δὲ ἔγωγε ψ-
 δὲ ἐνδέκομαι τὸν λόγον, ὥκως τι Μιλή-
 σιοι καὶ ὁ ἔμος ἐπίτροπος νεώτερον πρήσ-
 στοι περὶ πρῆγματα τὰ σά· εἰ δὲ ἄρα
 τὶ τοιότο ποιεῦσι, καὶ σὺ τὸ ἔον ἀκήκοας
 ὡς βασιλεῦ, μάθε οἶν πρῆγμα ἐργάσαο,
 ἐμὲ ἀπὸ Ναλάσης ἀνάσπασον ποίσας.
 Ιωνες γάρ οἴκασι, ἐμεῦ ἐξ ὀφθαλμῶν σφι
 γενομένοις, ποιῆσαι τῶν πάλαι ἴμερον εἰ-
 χον· ἐμέο δὲ ἀν ἔόντος ἐν Ιωνίῃ, οὐδεν
 μίη πόλις ὑπεκίνησε. νῦν δὲ ὡς τάχος
 με ἄφεσ πορευθῆναι ἐς Ιωνίην, ἵνα τοι κεῖ-
 νά τε πάντα καταρτήσω ἐς τῷούτῳ, καὶ
 τὸν Μιλήτῳ ἐπίτροπον τοῦτον τὸν ταῦ-
 τα μηχανησάμενον, ἐγχειρίθειον παρα-
 δῶ. ταῦτα δὲ κατὰ γέον τὸν σὸν ποιή-

^a πεπραχίναι.

• σας, θεός ἐπόμνυμι τὸς βασιληῖς, μὴ
 • μὲν πρότερον ἐκδύσασθαι, τὸν ἔχων κι-
 • θῶνα ^b καταβήσομαι ἐς Ιωνίην, πρὶν ᾧ
 • τοι Σαρδῶν ἡγον τὴν μεγίσην, δασμοφό-
 • ρον ποιήσω.'

ρζ. Ἰσιάος μὲν λέγων ταῦτα, διέβα-
 λε. Δαρεῖος δὲ, ἐπείθειο· καὶ μν ἀπίει,
 ἔντειλάμενος, ἐπεὰν τὰ ὑπέρχετό οἱ ἐπι-
 τελέα ποιῆη, παραγίνεσθαι οἱ ὄπισθι ἐς
 τὰ Σύσα.

εη'. Ενῷ δὲ ἡ ἀγγελίη τε περὶ τῶν
 Σαρδίων ^c παρὰ βασιλῆα ἀνήιε, καὶ Δαρεῖος
 τὰ περὶ τὸ τόξον ποιήσας, Ἰσιάῳ ἐς λό-
 γους ἥλθε, καὶ Ἰσιάος μεμετιμένος ὑπὸ
 Δαρείου, ἐκομίζετο ἐπὶ Νάλασσαν· ἐν τύ-
 τῳ παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγίνετο τάδε. πο-
 λιορκέοντι τῷ Σαλαμινίῳ Ονησίλῳ Α-
 μαθουσίους ἐξαγγέλλεται, ηὗσι τρατὶν
 πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν Αρτίμιον, ἄν-
 δρα Πέρσην, προσδόκιμον ἐς τὴν Κύπρον εἴ-
 ναι. πιθόμενος δὲ ταῦτα ὁ Ονήσιλος, κή-

^b ἔχω κιθῶνα. ^c ἀγγελίη τῶν Σαρδίων. Ita solum habet MS.

‘ animi tui sententia confecero, juro per
‘ deos regios me non prius exuturum hanc
‘ vestem, qua indutus in Ioniam descen-
‘ dam, quam Sardiniam insulam maxi-
‘ mam tibi tributariam reddam.’

107. Haec Histiaeus fallendi gratia dicebat, quibus persuasus Darius hominem dimisit, praecipiens ut posteaquam ea quae sponderat praestitisset, ad se Sufa reverteretur.

108. Dum nuncius de Sardibus ad regem venit, Dariusque illud circa arcum fecit, et Histiaeum est alloquutus, Histiaeusque ab eo dimissus ad mare se contulit, isto interea omni tempore haec gesta sunt: Onesilo Salaminio Amathusios obscienti nuncius affertur, Artybium virum Persam navibus magnam vim Perfarum vehentibus cursum tenere in Cyprus. Quo accepto, Onesilus legatos pas-

222 TERPSICHORE. V.

sim in Ioniam dimittit ad Iones evocandos: qui non diu in deliberando cunctati, cum magna classe ad eum se contulerunt. Et quum Cyprum tenuissent, Persae navibus e Cilicia trajecerunt, terrestrique itinere Salaminem contenderunt, Phoenicibus classe circumeuntibus promontorium quae Claves Cypri vocantur.

109. His ea facientibus, Cyprii tyranni convocatis Ionom ducibus dixere,
‘Viri Iones, vobis nos Cyprii optionem damus cum utris dimicare velit is, cum Persis an cum Phoenicibus. Si terra mavultis cum Persis acie configere, jam tempus est e navibus egrediendi, et in acie standi, ut nos vestras ingressi naves, cum Phoenicibus dimicemus: sin cum Phoenicibus fortunam tentare mavultis, facere vos opus est. Eligite horum alterutrum, ut quantum in nobis situm

ρυκας διέπεμπε ἐς τὴν Ιωνίην, ἐπικαλεύμενός σφεας. Ιωνες δὲ όχι ἐς μακρὴν βολευσάμενοι, ἥκου πολλῷ σόλω. Ιωνές τε δὴ παρῆσαν ἐς τὴν Κύπρον, καὶ οἱ Πέρσαι νησὶ διαβάντες ἐκ τῆς Κιλικίης, ἤσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ· τῇσι δὲ νησὶ οἱ Φοίνικες περιέπλων τὴν ἄκρην, αὐτοὶ καλέονται Κληίδες τῆς Κύπρου.

ρθ'. Τότε δὲ τοιότα γινομένης, ἔλεξαν οἱ τύραννοι τῆς Κύπρου, συγκαλέσαντες τῶν Ιώνων τὰς σρατηγὺς, « Ανδρες Ιωνες,
 αἴρεσιν ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς οἱ Κύπροι, δ-
 κοτέροισι βόλεῳ προσφέρεσθαι, ἢ Πέρ-
 σησι^d, ἢ Φοίνιξι. εἰ μὲν γάρ πεζῇ βό-
 λεσθε ταχθέντες Περσέων διαπειρᾶσθαι,
 ὥρη ἀν εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας ἐκ τῶν νεῶν
 τάσσεσθαι πεζῇ, ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας
 ἐμβαίνειν τὰς ὑμετέρας, Φοίνιξι ἀντα-
 γωνιζμένης. εἰ δὲ Φοινίκων μᾶλλον βό-
 λεσθε διαπειρᾶσθαι, ποιέειν χρεών ἔστι
 ὑμέας. ὅκότερ' ἀν δὴ τυτέων ἔλοισθε,

^d προσφέρεσθαι, Πέρσης.

• ὥκως τὸ κατ' ἡμέας ἔσαι ή τε Ιωνίη καὶ
 • ή Κύπρος ἐλευθέρη; εἴπαν διὶ Ιωνεῖς πρὸς
 ταῦτα, ‘‘Ημέας ἀπέπεμψε τὸ κοινὸν
 • τῶν Ιώνων, Φυλάσσοντας τὴν Νάλασ-
 σαν, ἀλλ’ οὐχ ἵνα Κυπρίοισι τὰς νέας
 • παραδόντες, αὐτοὶ Πέρσησι πεζῇ προσ-
 φερώμεθα. ἡμεῖς μὲν νῦν ἐπ’ οὖ εἰτάχ-
 • θημεν, ταύτη πειρησόμεθα εἶναι χρη-
 • σοὶ. • ὑμέας δὲ χρεών ἐσι ἀναμυησθέν-
 τας οἵα ἐπάχετε δουλεύοντες πέρος τῶν
 • Μήδων, γίνεσθαι ἄνδρας ἀγαθύς.’’ Ιωνεῖς
 μὲν τύτοισι ἀμείβαντο.

φί. Μετὰ δὲ, ηκόνιων ἐς τὸ πεδίον τὸ
 Σαλαμινίων τῶν Περσέων, διέτασον δι-
 βασιλῆes τῶν Κυπρίων, τοὺς μὲν ἄλλους
 Κυπρίους κατὰ τὺς ἄλλους σρατιώτας ἀ-
 τιτάσσοντες. Σαλαμινίων δὲ καὶ Σολίων ἀ-
 πολέξαντες τὸ ἄριστον, ἀντέτασον Πέρση-
 σι. Αρτισίω δὲ τῷ σρατηγῷ τῶν Περσέ-
 ων ἐθελούτης ἀντετάσσειο Οιήσιλος.

φία’. Ηλαυνε δὲ ἵππον ὁ Αρτίσιος δεδι-

^ε μίν νῦν ὅκη. ^φ χρηγὰ γίνεσθαι.

‘est, Ionia atque Cyprus sint liberae.’ Ad
 haec Iones, ‘Commune, inquiunt, Io-
 niae nos misit ad mare tutandum, non
 ‘ut naves Cypriis tradentes, ipsi cum Per-
 sis in terra confligeremus. Nos quidem
 ‘igitur ubicunque collocati fuerimus, ut
 ‘operam navemus enitemur: vos vero de-
 ‘betis qualia servientes fueritis passi ab
 ‘Medis reminiscentes, viros egregios vos
 ‘ostendere.’ Haec Iones responderunt.

110. Post haec Persis in campum
 Salaminiorum tendentibus, Cyprii reges
 adversus alios milites constituerunt alios
 Cyprios; aduersus Persas optimum quod-
 que Salaminiorum ac Solensium. adver-
 sus Artybium Persarum ducem Onesilus
 ultro constituit.

111. Insidebat Artybius equo in ar-

TOM. V.

P

matum erigere se docto. Quod audiens
Onesilus, (erat enim ei satelles genere
Car, sanequam peritus rei bellicae, et ali-
oqui audaciae plenus) ad hunc, ‘ Audio,
‘ inquit, Artybii equum stantem et erec-
‘ tum, et pedibus simul atque ore pug-
‘ nam adjuvate adversarium; pro-
‘ inde tu propere inita ratione dicio u-
‘ trum malis observare, equumne tibi fe-
‘ riendum, an ipsum Artybium.’ Ad quenam
servus suus, ‘ Ego vero, inquit, rex, pa-
‘ ratus sum et utrumque et alterutrum et
‘ omnino quicquid imperaveris, facere.
‘ promam tamen quod rebus tuis esse con-
‘ ducibilius sentiam, regem ac ducem o-
‘ portere cum rege ac duce certare. sive
‘ enim talem occidas, decori tibi fore: si-
‘ ve (quod secundum est) ille te, (quod

δαγυμένον πρὸς ὄπλιτην ἀντιτάσσεσθαι ὥρα
 θόν. πυθόμενος ὅν ταῦτα ὁ Οὐρσίλος, ἦν
 γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ
 πολέμια κάρια δόκιμος^a, καὶ ἄλλως λήμα-
 μαλος πλέος, εἶπε πρὸς τύπου, ‘Πυθά-
 νομα τὸν Αρτυβίου ἵππον ισάμενον ὥρα-
 θὸν, καὶ ποτὶ καὶ σόματι κατεργάζεσθαι
 πρὸς τὸν ἄν προσενεχθῆ· σὺ ὁν βολευ-
 σάμενος, αὐτίκα εἶπε ὄχότερον βούλεας
 Φυλάξας πλῆξαι, εἴτε τὸν ἵππον, εἴτε
 αὐτὸν Αρτύβιαν.’ εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ
 ὄπαντι αὐτοῦ, ‘Ω βασιλεῦ, ἐτοῖμος μὲν
 ἔγώ εἰμι ποιέειν καὶ ἀμφότερα, καὶ τὸ ἔ-
 τερον αὐτῶν, καὶ πάντως τὸ ἄν ἐπιτάσσῃς
 σύ. ὡς μέντοι ἔμοιγε δοκέει εἶναι τοῖσι
 σῶσι πρήγμασι προσφερέσσατον, Φράσω.
 βασιλῆα μὲν καὶ σρατηγὸν χρεῶν εἶναι
 Φημι βασιλέϊ τε καὶ σρατηγῷ προσφέρε-
 ξα. ἦντε γάρ κατέλης ἄνδρα σρατη-
 γὸν, μέγα τοι γίνεται· καὶ δεύτερον^b, ἦν
 σε ἔχετος (τὸ μὴ γένοιτο) ὑπ’ αἰγιόχρεω

^a γιγόμενος μὲν ἡ τὰ πολίκια κάρια δόκιμος. ^b δεύτερα.

• καὶ ἀποθανεῖν, ἡμίσεα συμφορή. ἡμέας
 • δὲ τὸς ὑπηρέτας ἐτέροισι τε ὑπηρέτησι
 • προσφέρεσθαι· καὶ πρὸς ἵππον, τῷ σὺ τὰς
 • μηχανὰς μηδὲν φοβηθῆς· ἐγὼ γάρ δή
 • τοι ὑποδέκομαι μή μιν ἀνδρὸς ἔτι γε μη-
 • δενὸς σῆσθαι ἐναντίου·

φίδ'. Ταῦτα εἶπε, καὶ μετατίκα συν-
 ἐμίσγε τὰ σρατόπεδα πεζῆ, καὶ μησί. νη-
 υσὶ μέν νυν Ιωνες ἄκροι γενόμενοι, ταύτην
 τὴν ἡμέρην ὑπερεβάλοντο τὸς Φοίνικας, καὶ
 τοστέων. Σάμιοι ἥρισευσαν· πεζῆ δὲ, ὡς
 συνῆλθε τὰ σρατόπεδα, συμπεσόντα ἐμά-
 χοντο. κατὰ δὲ τὸς σρατηγὸς ἀμφοτέρους
 τάδε ἐγίνετο. ὡς προσεφέρεισα πρὸς τὸν Ο-
 νήσιλον ὁ Αρτύριος ἐπὶ τῷ ἵππῳ κατήμε-
 νος, ὁ Ονήσιλος, κατὰ ξυνεθήκατο τῷ ὑ-
 πασπιτῇ, πάνει προσφεράμενον αὐτὸν τὸν
 Αρτύριον. ἐπιβαλόντος δὲ τοῦ ἵππου τοὺς
 πόδας ἐπὶ τὴν Ονησίλην ἀσπίδα, ἐνθαῦτα
 ὁ Καὶρ δρεπάνῳ πλήξας, ἀπαράστη τοῦ
 ἵππου τὸς πόδας. Αρτύριος μὲν δὴ ὁ σρα-

‘ absit!) ab digno occidi dimidiata cala-
 ‘ mitas; nos vero famulos cum famulis
 ‘ aliis configere: et quod ad equum at-
 ‘ tinet, non est caussa cur ejus artificium
 ‘ extimescas. recipio enim tibi eum post-
 ‘ hac adversus neminem se erectorum.’

112. Haec illo loquuto, mox exer-
 citus conflixere terrestres navalesque: et
 classe quidem Iones eo die strenue pug-
 nantes superavere Phoenices: Samiorum
 tamen praecipua virtus extitit. In terra
 autem, ubi concursum est, dum acies di-
 micant, circa ambos imperatores hoc ac-
 tum est. Ubi Artybius equo cui insidebat
 in Onesilum invectus est, Onesilus (uti
 convenerat cum satellite) ipse invadentem
 Artybium ferit, mox equo pedes injicien-
 te in scutum Onesili, ibi Car falce percu-
 tiens equi pedes abscidit. Quo ictu Arty-

bius Persarum imperator illic una cum e-
quo corruit.

113. Ceteris autem pugnando occu-
patis, Stesenor Curiⁱ tyrannus, non pa-
rum circa se copiarum habens, prōdidit
socios. Curienses hi Argivorum coloni di-
cuntur esse. Post horum proditionem, sta-
tim Salaminiorum bellici currus idem Cu-
riensibus fecere. quo ex facto Persae Cy-
priis superiores extitere. Horum acie in
fugam versa, cum alii multi occubuere,
tum vero Onesilus Chersis filius, qui Cy-
prios ad defectionem induxerat, et Solio-
rum rex Aristocyprus Philocypri filius,
eius, inquam, Philocypri, quem Solon A-
theniensis Cyprum profectus inter tyran-
nos maxime versibus celebravit.

114. Onesili quidem caput Amathu-
sii, quoniam ipsos obsederat, ab cisum in
oppidum retulerunt ac supra portas sus-
penderunt. Quod suspensum quum jam

τηγὸς τῶν Περσέων ὅμη τῷ ἵππῳ πίπτει
αὐτῷ ταύτῃ.

ρηγ'. Μαχομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων Στη-
σίνωρ, τύραννος ἐών Κουρίς, προδιδοῦ ἔχων
δύναμιν ἀνδρῶν περὶ ἑωὕτὸν ἢ μικρόν. οἱ δὲ
Κυρίες δὲ τοι λέγονται εἶναι Αργείων ἀποτ-
κοι. Προδόντων δὲ Κυρίεων, αὐτίκα καὶ τὰ
Σαλαμινίων πολεμιστήρια ἀρμata τῷτο
τοῖσι Κυριεῦσι ἐποίεε. γινομένων δὲ τυτέ-
ων, κατυπέρτεροι ἔσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυ-
πρίων, τετραμμένοι δὲ τῷ σραζοπέδῳ, ἄλ-
λοι τε ἐπεσφαν πολλοὶ, καὶ δὴ καὶ Ονήσιλός
τε ὁ Χέρσιος, ὃστε τὴν Κυπρίων ἀπόσα-
σιν ἐπρηξε, καὶ ὁ Σολίων βασιλεὺς Αριστός
κυπρος, ὁ Φιλοκύπρος Φιλοκύπρος δὲ τύτῳ
τὸν Σόλων ὁ Αἰθηναῖος ἀπικόμενος ἐς Κύ-
προν, ἐν ἐπεσφαν αὖσε τυράννων μάλιστα.

ριδ'. Ουησίλιος μέν γυν Αμαθύσιοι, ὅτι
σφέας ἐπολιόρκησε, ἀποταμόντες τὴν κε-
φαλὴν, ἐκόμισαν ἐς Αμαθύσια· καί μιν ἀ-
νεκρέμασαν.^c ὑπὲρ τῶν πυλέων. κρεμαμέ-
c ἀπικρίμασαν.

νης δὲ τῆς κεφαλῆς, καὶ οὐσης ἥδη κοίλης,
ἐσμὸς μελισσέων ἐσδὺς ἐς αὐτὴν, κηρίων μιν
ἐνέπλησε. τότε δὲ γενομένης τοιότης, ἔχο-
ωντο γάρ περὶ αὐτῆς οἱ Αμαθύστοι, ἐμα-
τεύθη σφι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας
Θάψαι, Ονησίλεω δὲ θύειν ὡς ἥρωι ἀνὰ
πᾶν ἔτος· καὶ σφι ποιεῦσι ταῦτα, ἀμετ-
νον συνοίσεοται. Αμαθύστοι μὲν ἐποίευν
ταῦτα καὶ τὸ μέχρις ἐμεῦ.

ριέ. Ιωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχή-
σαντες, ἐπει τε ἐμαθον τὰ πρήγματα τὰ
Ονησίλων διεφθαρμένα, καὶ τὰς πόλιας τῶν
Κυπρίων πολιορκευμένας τὰς ἄλλας, πλὴν
Σαλαμῖνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ προτέ-
ρῳ βασιλεῖ τὰς Σαλαμῖνας παραδιδόντας,
αὐτίκα μαθόντες οἱ Ιωνες ταῦτα, ἀπέπλω-
ον ἐς τὴν Ιωνίην. τῶν δὲ ἐν Κύπρῳ πολίων
ἀντέχει χρόνον ἐπιπλεῖσον πολιορκευμένη
Σόλοι, τὴν πέριξ ὑπορύσασθες τὸ τεῖχος,
πέμπτῳ μηνὶ εἶλον οἱ Πέρσαι.

ρισ'. Κύπροι μὲν δὴ ἐνιαυτὸν ἐλεύθεροι
^δ μέν τυνιποίενται.

exinanitum esset, ingressum apum examen favo referfit. Quod quum tale contigisset, oraculum Amathusiis (nam oraculum consuluere) redditum est, ut tollentes caput humarent, Onesiloque quotannis tanquam heroi sacrificarent. hoc facientibus, melius cum eis actum iri. quod Amathusi ad meam usque memoriam faciebant.

115. Iones, qui in Cypro navalii pugna dimicaverant, ubi didicere res Onesili perditas, et ceteras Cypriorum urbes obsideri praeter Salaminem, eam autem Gorgo pristino regi Salaminios restituisse, in Ioniam redire maturaverunt. Civitatem autem Cypriarum diutissime obsidionem Soli urbs pertulit, sed eam Persae quinto mense circum suffosso muro expugnaverunt.

116. Ita Cyprii, quum annum liberi

fuissent, denuo in servitutem sunt redacti. At Daurises, qui filiam Darii uxorem habebat, Hymaeesque et Otanes, atque alii Persarum duces, et ipsi filias Darii in matrimonio habentes persequuti eos Iones qui adversus Sardes expeditionem fecerant, postquam in naves repulerunt proelio victos, dehinc partiti urbes expugnارunt.

117. Daurises quidem conversus ad urbes in Hellesponto sitas, cepit Dardanum, cepit et Abydum, et Percoten, et Lampsacum, et Paesō, singulas diebus singulis. Cui a Paesō ad urbem Parion contendenti nuncius adfertur, Cares cum Ionibus sentientes, a Persis defecisse. igitur converso itinere ex Hellesponto adversus Cariam copias duxit.

118. Sed antequam Daurises perveniret, de ejus adventu certiores facti Ca-

γενόμενοι, αὗτις ἐκ νέης κατεδεδούλωντο.
 Δαιρίστης δὲ ἔχων Δαρείς Νυγατέρα, καὶ
 Τμάίνης τε ^α καὶ Οτάνης, καὶ ἄλλοι Πέρσαι
 σρατηγοὶ ἔχοντες καὶ οὗτοι Δαρείς Νυγα-
 τέρας, ἐπιδιώξαντες τοὺς ἐς Σάρδις ^β σρα-
 τευσαμένους Ιώνων, καὶ ἐσαράξαντές σφεας
 ἐς τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεχράτησαν,
 τοενθεῦτεν ἐπιδιελόμενοι τὰς πόλιας ἐπόρ-
 θεον.

ριζή. Δαιρίστης μὲν τραπόμενος πρὸς τὰς
 ἐν Ἐλλησπόντῳ πόλιας, εἶδε μὲν Δάρδα-
 νον, εἶδε δὲ Αβυδόν τε καὶ Περκώτην, καὶ
 Λάμψαχον καὶ Παισόν. ταῦτας μὲν ἐπ'
 ἥμέρῃ ἐκάση ^γ αἴρεε. ἀπὸ δὲ Παισῶν ἐλαύ-
 νοντί οἱ ἐπὶ Πάριον πόλιν, ἦλθε οἱ ἀγγε-
 λίη ^δ, τὰς Κᾶρας τῷτὸ Ιωσὶ Φρονήσαν-
 τας, ἀπεσάναι ἀπὸ Περσέων. ἀποσρέψας
 ὦν ἐκ τῆς Ἐλλησπόντου, ἦλαυνε τὸν σρα-
 τὸν ἐπὶ τὴν Καρίην.

ριζή. Καί κως ταῦτα τοῖσι Καρσὶ ἐξ-
 αγγέλθη πρότερον πρὶν εἰς τὸν Δαιρίστην

^α Τμάίνης τε, sic MS. et infra. ^β MS. τὰς δὲ Σάρδις. ^γ in
 ἥμέρῃς ἐκάσης. ^δ ἦλθε ἀγγελίη. ^ε Haec vocula πρὶν abest a MS.

ἀπικέαται. πυθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε Στήλας καλεομένας, καὶ ποταμὸν Μαρσύην. ὃς ρέων ἐκ τῆς Ιδρυάδος χώρης, ἐς τὸν Μαίανδρον ἔκδιδοι. συλλεχθέντων δὲ τῶν Καρῶν ἐνθαῦτα, ἐγένοντο βρλαὶ ἄλλαι τε πολλαὶ, καὶ ἀρίστη γε δοκέσσα εἶναι ἡμοὶ, Πιξοδάρες τὸ Μαυσώλε, ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τὸ Κιλίκων βασιλῆς Συεννέσιος εἶχε θυγατέρα. τούτῳ τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε, διαβάντας τὸν Μαίανδρον τὰς Κᾶρας, καὶ κατὰ νότια ἔχοντας τὸν ποταμὸν, οὕτω ξυμβάλλειν. οὐαὶ μὴ ἔχοντες ὅπισω Φεύγειν οἱ Κᾶρες, αὐτῷ τε μένειν ἀναγκαζόμενοι, γενοίατο ἔτι ἀμείνονες τῆς Φύσιος. αὗτη μέν νυν όχι ἐνīα ἡ γνώμη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσησι καὶ ἀνότια γίνεσθαι τὸν Μαίανδρον μᾶλλον ἡ σφίσι. δηλαδὴ ἦν ^f Φυγὴ τῶν Περσέων γένηται, καὶ ἑστωθέωσι τῇ συμβολῇ, ὡς οὐκ ἀπονοσήσουσι ἐς τὸν ποταμὸν ἐσπίποντες.

ριθ'. Μετὰ δὲ, παρεόντων, καὶ διαβάντων

^e διπλαδὴ ἴνα ἡ.

res convenient ad Columnas Albas quae dicuntur atque amnem Marsyam, qui ex Hidryade regione defluit in Maeandrum. Ibi coactis Caribus, multae sunt aliae dictae sententiae: sed optima omnium, meo judicio, a Pixodaro Mausoli filio, viro Cindyensi, qui Syennesis Cilicum regis filiam in matrimonio habebat. Ab hoc sententia dicebatur, ut transmisso Maeandro Cares flumen a tergo habentes, ita cum hoste congrederentur, ut sublata spe retro fugiendi, atque ibidem manere coacti, redderentur meliores quam natura essent. Verum haec sententia non vicit, sed illa, ut Persis potius a tergo Maeander esset, quam sibi, ut si Persarum fuga accideret, et acie vincerentur, ne redirent in flumen incidentes.

119. Post haec quum adessent Per-

fact, ac Maeandrum transiſſent, ibi ſuper amnem Marſyam Cares proelium conſeruerē cum Persis acre atque diuturnum: ad poſtremum p̄ae multitudine hostium terga vertunt. Quo in proelio, Persarum cecidere duo millia, Carum decem millia: ex quibus qui effugerunt, ad Labraunda in Jovis Militaris templum, et magnum atque ſanctum lucum platanorum compulſi ſunt. Soli autem ex iis quos novimus, Cares ſunt, qui Jovi Militari ſacrificia offerant. Huc igitur compulſi Cares de ſalute consultabant, utrum ſeſe Persis dedere, an Afiam penitus relinquere ſatiuſ eſſet.

120. De hac re consultantibus, ſubſidio venere Milesii cum horum ſociis. Ibi Cares immutata priori voluntate, rurſus ad bellum instaurandum animantur:

τὸν Μαιανδρον τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσύη ποταμῷ συνέβαλόν τε ^α τοῖς Πέρσησι οἱ Κᾶρες, καὶ μάχην ἐμαχέσαντο ἰχυρὴν, καὶ ἐπὶ χρονὸν πολλόν. τέλος δὲ ἐσάθησαν διὰ πλῆθος. Περσέων μὲν δὴ ἐπεσον ἄνδρες ἐσ διοχιλίους, Καρῶν δὲ, ἐσ μυρίς. ἐνθεῦτεν δὲ οἱ διαφυγόντες αὐτέων κατειλήθησαν ἐσ Λάβρανδα ^β, ἐσ Διὸς Στρατίου ἴρὸν, μέγα τε καὶ ἄγιον ἄλσος πλατανίσων. μῆνοι δὲ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Κᾶρες εἰσὶ οἱ Διὸς Στρατίω θυσίας ἀνάγκαι. κατειληθέντες δὲ ὧν ^γ οὗτοι ἐνθαῦτα, ἐβλεύοντο περὶ σωτηρίης, ὅκότερα ἢ παραδόντες ^δ σφέας ἐώütς Πέρσησι, ἢ ἐκλιπόντες τοπαράπαν τὴν Ασίην, ἀμεινον πρήξουσι.

ρχ'. Βιβλευομένοισι δέ σφι ταῦτα παραγίνονται βοηθέοντες Μιλήσιοι τε καὶ οἱ τούτων ξύμμαχοι. ἐνθαῦτα δὲ, τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες ἐβλεύοντο, μετῆκαν, οἱ δὲ αὖτις πολεμεῖν ἐξ ἀρχῆς ἀρτέοντο. καὶ

^α συνέβαλον το. ^β λάβρανδα. ^γ κατειληθέντες ὥν. ^δ ὅκότερος οἱ παραδόντες.

ἐπιῆσι τε τοῖσι Πέρσησι συμβάλλουσι, καὶ μαχεσάμενοι ἐπὶ πλέον ἢ πρότερον, ἔως θησαν. πεσόντων δὲ πολλῶν, Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν.

ρχα'. Μετὰ δὲ τῦτο τὸ τρῶμα, ἀνέλαβόν τε καὶ ἀνεμαχέσαντο οἱ Κᾶρες. πυθόμενοι γάρ ως σρατεύεσθαι ὅρμεαται οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλιας σφέων, ἐλοχήσαντο τὴν ἐν Πιδάσῳ ὁδὸν ^ε. ἐς τὴν ἐμπειρότες οἱ Πέρσαι νυκτὸς, διεφθάρησαν, καὶ αὐτοὶ, καὶ οἱ σρατηγοὶ αὐτέων, Δαυρίστης καὶ Αμόργυης καὶ Σισιμάχης ^ϛ. σὺν δέ σφι ἀπέθανε καὶ Μύρσης ὁ Γύγεω.

ρχβ'. Τῷ δὲ λόχῳ τύτσι ἡγεμών ἦν Ἡρακλείδης Ιεανώλιος, ἀνὴρ Μυλαστεύς. Τοι μέν νυν τῶν Περσέων οὕτω διεφθάρησαν. Τμένης δὲ καὶ αὐτὸς ἐών τῶν ἐπιδιξάντων τὸς ἐς Σάρδις σρατευσαμένυς Ιωνων, τραπόμενος ἐς τὴν Προποντίδα, εἶλε Κῖον τὴν Μυσίην. ταύτην δὲ ἐζελών, ως ἐπύθετο τὸν Ἐλλήσποντον ἐκλελοιπέναν

^ε τὴν ἵππο Δάσωφ ὁδὸν. ^ϛ Σισιμάχης.

et cum invadentibus Persis concurrunt;
et quum diutius quam prius dimicatum
esset, fugantur, multis caesis, Milesiorum
praecipue.

121. Post acceptam calamitatem hanc
Cares copiis reparatis denuo pugnaverunt.
Audientes enim urbes suas invasum iri a
Persis, insidias illis in via quae in Pidaso
est collocaverunt. In eas insidias Persae
noctu incidentes, obruncati sunt cum du-
cibus suis Daurise et Amorge et Sismace.
Periit cum ipsis etiam Myrses Gygis filius.

122. Harum vero insidiarum praefectus erat Heraclides Ibanolis filius, vir
Mylassensis. Hunc in modum interiere
hi Persae. Hymees autem (qui et ipse e-
rat ex insequentibus Iones qui adversus
Sardes militaverant) ad Propontidem con-
versus cepit Cion Mysiam. Hac expugna-
ta, audiens Daurisem reliquo Hellesponto

tendere adversus Cariam, omissa Propontide, in Hellespontum duxit exercitum, cepitque Aeolenses omnes qui oram Iliadem incolunt. cepit item Gergithas, qui ex priscis Teucris reliqui fuerant. Et ipse quidem Hymees, quem has gentes caperet, morbo decessit Troade: et hic quidem ita mortem obiit.

i 23. Artaphernes autem Sardium praefectus, et Otanes tertius dux, adversus Ioniam confinemque Aeolidem deflecti ad ducendum exercitum, cepere ex Ionia quidem Clazomenas, ex Aeolide vero Cymam.

i 24. Quibus oppidis captis, Aristagoras Milesius, ut declaravit, non erat eompos mentis, ut qui perturbasset Ioniam, et magna negotia confudisset. Itaque cernens haec, atque insuper ubi constituit non posse Darium regem superari, de fugiendo deliberabat, convocatisque

Δαυρίσην, καὶ σρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίν,
καταλιπὼν τὴν Προπονίδα, ἐπὶ τὸν Ελ-
λήσποντον πῆγε τὸν σρατόν· καὶ εἶλε μὲν Αἰ-
ολέας πάντας, ὅσοι τὴν Ιλιάδα μέμονται,
εἶλε δὲ Γέρυθρας τὸν ὑπολειφθέντας τῶν
ἀρχαίων Τευκρῶν. αὐτός τε Τμέν^a αἱ-
ρέων ταῦτα τὰ ἔθνεα, νέσω τελευτῇ ἐν
τῇ Τρωάδι. ὃτος μὲν δὴ ὃ τῷ ἐτελεύτησε.
ρρύγι.

Αρταφέροντος δὲ ὁ Σαρδίων ὑπαρ-
χος, καὶ Οτάνης ὁ τρίτος σρατηγός, ἐ-
τάχθησαν ἐπὶ τὴν Ιωνίην, καὶ τὴν προσε-
χέα Αἰολίδα σρατεύεσθαι. Ιωνῆς μέν
τον, Κλαζομενᾶς αἱρέεστι. Αἰολέων δὲ, Κύ-
μην.

ρρύδ. Ἀλισκομένεων δὲ τῶν πολιών,
ἥν γὰρ δὴ ως διέδεξε^c, Αρισαγόροντος ὁ Μι-
λήσιος φυχὴν ὥκη ἄκρος, ὃς ταράξας τὴν Ι-
ωνίην, καὶ ἐγκερασάμενος πρήγματα μεγά-
λα, δρηγμὸν ἔβούλευε, ὅρέων ταῦτα. πρὸς
δέ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον
ὑπερβαλέασθαι. πρὸς ταῦτα δὴ ὡν συγκα-

^a αὐτὸς μὲν Τμέν. ^b Αλισκομένων. ^c διδοξε.

λέσας τὸς συσασιώτας, ἐνθάδενέο, λέγων
ὡς ἄμεινόν σφι εἴη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον
εἶναι, ἢν ἄρα ἔξωθέωνται ἐκ τῆς Μιλήτου.
εἴτε δὴ ὅν ἐσ Σαρδῶ ἐκ τοῦ τόπου
τύτυ ἄγει ἐσ ἀποικίην, εἴτε ἐσ Μύρκινον
τὴν Ηδωνῶν, τὴν Ἰσιᾶος ἐτείχεε παρὰ
Δαρείας δωρεὴν λαβών. ταῦτα ἐπηρώτα ὁ
Αρισαγόρης.

ρχέ'. Ἐκαλαίς μὲν νυν τῷ Ἡγησάνδρῳ,
ἀνδρὸς λογοποιῷ, τυτέων μὲν ἐσ οὐδετέρην
τέλλειν ἐφερε ἡ γυνώμη, ἐν Λέρῳ δὲ τῇ μή-
σῳ τεῖχος οἰκοδομησάμενον ἥσυχίν τοι ἄγειν,
ἢν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτου· ἐπεὶδια δὲ ἐκ
ταύτης ὄρμεώμενον, κατελεύσεσθαι ἐσ τὴν
Μίλητον. ταῦτα μὲν δὴ Ἐκατᾶος συνε-
βόλευε.

ρχε'. Αὐτῷ δὲ Αρισαγόρῃ ἡ πλείση
γυνώμη ἦν ἐσ τὴν Μύρκινον ἀπάγειν. τὴν
μὲν δὴ Μίλητον ἐπιτρέπει Πυθαγόρη, ἀν-
δρὶ τῶν ἀσῶν δοκίμω. αὐτὸς δὲ παραλα-
βὼν πάντα τὸν Βουλόμενον, ἐπλεε ἐσ τὴν

suæ factionis hominibus, consultabat, dicens satius fore eis, si Mileto expellerentur, aliquod perfugium in promptu habere, sive ex hoc loco ducat coloniam vel in Sardiniam, vel in Myrcinum Edonorum, quam Histiaeus, a Dario eo donatus, moenibus sepserat. Haec Aristagoras percontabatur.

I 25. Verum Hecataeus Hegesandri filius, vir historicus, negabat coloniam alterutro ducendam: sed, si Mileto ejicetur, castellum in Lero insula exstruendum, atque illic quiescendum: deinde illic Miletum remeaturum. Hoc consulebat Hecataeus.

I 26. Sed Aristagorae sententia præcipue erat abeundi in Myrcinum. Itaque demandata Mileto Pythagorae, viro inter populares probato, ipse sumptis secum omnibus ita volentibus in Thraciam na-

246 TERPSICHORE. V.

vigavit, regionemque obtinuit ad quam
concesserat. Ex ea profectus, dum urbem
obsidet, tam ipse quam ejus exercitus a
Thracibus, tametsi illinc accepta fide ex-
cedere volentibus, interemptus est.

TERPSICHORES,
SIVE
QUINTI LIBRORUM HERODOTI.
FINIS

Θρηίκην· καὶ ἔχε τὴν χώρην ἐπ' οὐν ἐσάλη. ἐκ δὲ ταύτης ὁρμεώμενος, ἀπόλλυται ὑπὸ Θρηίκων αὐτός τε ὁ Αρισαγόρης, καὶ ὁ στρατὸς αὐτῷ πόλιν περικατήμενος, καὶ βυλομένων τῶν Θρηίκων ὑποσπόνδων ἔξιέναι.

TO THE
ΤΕΡΨΙΧΟΡΗΣ.

**ТОТ ПЕМПТОТ ТОН 'ИРОДОТОТ
ТЕАОЗ.**